Los Hechos

Chī māstā'ca Espíritu Santo

1 Icuaniyān, Teófilo, a'cxni'
ictzo'kli pūla a'ktin ca'psnap,
ictzo'kli ixlīpō'ktu tū Jesús
lītzuculh tlahua ē māsu'yu.
2 Ictzo'kli tū tlahualh hasta
a'cxni' a'lh nac a'kapūn. A'cxni'
jāna'j ixa'n nac a'kapūn, Jesús
cāmaxquī'lh a'ktin līmāpa'ksīn
ixapóstoles tī ixcālacsacnī't.
Cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn ixpālacata
Espíritu Santo chī tzē natascuja.
3 A'cxni' Jesús ixpātīni'nī'ttza',
xla' xalakahuan cātasu'yuni'lh
ixapóstoles. Xla' tlahualh lhūhua'
tū māsu'yulh ixlīcāna' xalakahuan
ixuanī't Jesús. Cātasu'yuni'lh hasta
jā chā'lh tu'pu'xam quilhtamacuj.
Ixcālītā'chihuīna'mā'lh chī
māpa'ksīni'n Dios.
4 A'cxni' ixcātā'takēstoknī't Jesús
cāhuanilh:
—Jāna'j cataxtutit nac Jerusalén.
Caka'lhī'tit tū nacāmaxquī'yān
quinTāta'. Huā'mā' quit
iccāhuaninī'ta'ntza' hui'xina'n.
5 Ixlīcāna', Juan ixlīmā'kpaxīni'n
xcān. Xtum chī nalī'a'kpaxā'tit.
Hui'xina'n nacātamaxquī'yān Espíritu
Santo. Palaj nacātamaxquī'yān —
cāhuanilh Jesús.

Jesús a'lh nac a'kapūn

6 Tī ixtatakēstoknī't
takelhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', ¿ē chuhua'j
nahui'lī'ya' a'ktin līmāpa'ksīn nac
Israel?
7 Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n jāla catica'tzītit
tzamā' quilhtamacuj a'cxni' nala
huā'mā'. Xmān Dios ca'tzī a'cxni'
namacamin huā'mā' tū nala.
Ū'tza' tī māpa'ksīni'n. 8 Hui'xina'n
namaktīni'nā'tit lītli'hui'qui a'cxni'
Espíritu Santo nacālakminān.
Hui'xina'n nachihuīna'nā'tit
quimpālacata nac Jerusalén ē
na ixlīpō'ktu Judea ē Samaria ē
ixlīpō'ktu cā'quilhtamacuj.
9 A'cxni' Jesús cāhuanikō'lh
huā'mā' xla' palaj tunca tzuculh
tā'kayāhua na ixlacatīnca'n. Tanūlh
nac a'ktin poklhnu' tū lītatzē'kli.
10 Xlaca'n ixtatalacayāhuayāna'lh
a'cxni' Jesús ixa'mā'lh tālhmā'n.
Xamaktin tatāyachi chā'tu'
chi'xcuhuī'n ixlacatzuna'jca'n.
Ixtaka'lhī ixlu'xu'ca'n xastala'nka'.
11 Xlaca'n tachihuīna'nli:
—Hui'xina'n chi'xcuhuī'n
xalanī'n nac Galilea, ¿tū
ixpālacata talacayāhuapāna'ntit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

nac aꞌkapūn? Ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ
Jesús, tī tāꞌkayāhuamāꞌlh nac
aꞌkapūn na milacatīncaꞌn, chuntzaꞌ
nataspiꞌtpala āꞌmaktin —cāhuanica.

Lacsacca Matías natahuiꞌla ixlakxoko Judas

12 Apóstoles tayujchi nac
sipej jā huanican Olivos.
Huāꞌmāꞌ sipej ixlacatzunaꞌj nac
Jerusalén ixlīmakat aꞌcxtim
chī tzē natlāꞌhuancan aꞌktin
quilhtamacuj tū pūjaxcan
chuntzaꞌ chī tatzoꞌkniꞌ nac
līmāpaꞌksīn. Xlacaꞌn tataspiꞌtpālh
nac Jerusalén. 13 Aꞌcxniꞌ tachāꞌlh
xlacaꞌn tatahuaꞌcaꞌlh tālhmāꞌn.
Aꞌntzaꞌ ixtahuiꞌlānaꞌnchaꞌ Pedro ē
Jacobo ē Juan ē Andrés ē Felipe
ē Tomás ē Bartolomé ē Mateo
ē Jacobo ixkaꞌhuaꞌcha Alfeo ē
Simón Zelote ē Judas ixtāꞌtin
Jacobo. 14 Ixlīpōꞌktucaꞌn lacxtim
ixtaꞌorarlamāꞌnalh. Nā puscan
ixtaꞌorarlamāꞌnalh ē María tī ixtzīꞌ
Jesús ē nā ixtāꞌtimīn Jesús.
15 Tī ixtahuiꞌlānaꞌlh aꞌktin
ciento ē āꞌkelhapuꞌxam. Huāꞌmāꞌ
quilhtamacuj Pedro tāyalh
ixlacpuꞌnaꞌncaꞌn tāꞌtimīn.
Cāhuanilh:
16 —Tāꞌtimīn, chuntzaꞌ
ixlacasquiꞌnca naꞌaꞌkspula tū
huan ixtachihuīn Dios jā David
līhuanli pūla ixlītliꞌhuiꞌqui Espíritu
Santo. David līchihuīnaꞌnli
Judas. Ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ Judas tī
cāpūlaniꞌlh xlacaꞌn tī tachiꞌpalh
Jesús. 17 Ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ Judas tī
ixquincātāꞌlatlāꞌhuanān. Nā ūꞌtzaꞌ
ixtāꞌscuja Dios chuntzaꞌ chī quinaꞌn
tāꞌscujāuj Dios. 18 Huāꞌmāꞌ tumīn
tū tlajalh ixpālacata tū tlahualh
tū jā tze lītamāhuaca tiꞌyaꞌt. Judas
tālhmāꞌn minchaꞌ ē taxtuniꞌkōꞌlh
ixpālūhuaꞌ. 19 Ixlīpōꞌktucaꞌn xalanīꞌn
nac Jerusalén tacaꞌtzīkōꞌlh huāꞌmāꞌ.
Ūꞌtzaꞌ līmāpācuhuīca tiꞌyaꞌt
Acéldama. Nā ixtachihuīncaꞌn
Acéldama huanicuꞌtun tiꞌyaꞌt
ixtapalh kaꞌlhniꞌ. 20 Chuntzaꞌ
tatzoꞌkniꞌ na ixtachihuīn Dios nac
libro ixtacuhuīniꞌ Salmos:

> Calakmakaꞌnca ixchic.
> Aꞌntzaꞌ jā tī chāꞌtin catitahuiꞌlalh.

Nā tatzoꞌkniꞌ chuntzaꞌ:

> Āꞌchāꞌtin catahuiꞌlapālh na
> ixtascujūt.

21 Pedro chihuīnaꞌmpālh:
—Catanūlh chāꞌtin
ixlakxoko Judas tī
ixquincātāꞌlatlāꞌhuanān aꞌcxniꞌ
Jesús ixquincātāꞌlatlāꞌhuanān.
22 Catahuīꞌlh chāꞌtin tī
ixquincātāꞌlatlāꞌhuanān aꞌcxniꞌ
Juan māꞌkpaxīlh Jesús hasta aꞌcxniꞌ
Jesús aꞌlh nac aꞌkapūn. Ūꞌtzaꞌ nala
huaꞌchi quinaꞌn ē nalīchihuīnaꞌn chī
Jesús lacastālancuanaꞌnli.
23 Cālacsacca chāꞌtuꞌ chiꞌxcuhuīꞌn.
Ixtacuīniꞌ chāꞌtin José tī ixuanican
Barsabás ē Justo. Ē āꞌchāꞌtin
huampala ixtacuhuīniꞌ Matías.
24 Ē tatlahualh oración ē tahuanli
chuntzaꞌ:
—QuinDioscaꞌn, huiꞌx
cālakapasniꞌyaꞌ ixlīstacnaꞌcaꞌn
ixlīpōꞌktucaꞌn chiꞌxcuhuīꞌn. Huiꞌx
caquilāmāsuꞌyuniꞌuj tī huiꞌx
lacsacnīꞌtaꞌ huāꞌmāꞌ chāꞌtuꞌ. 25 Ūꞌtzaꞌ
natāꞌscujān chī apóstol. Natahuiꞌla
ixlakxoko Judas tī makxtekli
ixtascujūt ē tlahualh tū jā tze. Ūꞌtzaꞌ
līꞌaꞌlh nac pūpātīn.
26 Tlahuaca aꞌktin talacsacniꞌ tī
napāxtoka. Aꞌcxniꞌ laktzīꞌnca ūꞌtzaꞌ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

Matías pāxtokli. Ē ūˈtzaˈ līchiˈpalh
tzamāˈ tascujūt. Ūˈtzaˈ lacchāˈlh
ixlīkelhacāujtuˈ apóstoles.

Macaminca Espíritu Santo

2 Aˈcxniˈ chilh ixquilhtamacuj
Pentecostés, ixlīpōˈktucaˈn
ixtatakēstokkōˈnīˈt. 2 Xamaktin
macasāˈnalh tū ixmimāˈchaˈ nac
aˈkapūn. Kexmatca huaˈchi palhaˈ
ūˈniˈ ixmimāˈlh pōˈktu nac chic jā
ixtahuiˈlānaˈlh. 3 Cātasuˈyuniˈlh
huaˈchi sīˈmaˈkāˈt tū tasuˈyulh
huaˈchi macscut. Cālakchāˈlh
chāˈtunuˈ xlacaˈn. 4 Ixlīstacnaˈcaˈn
talītatzumakōˈlh Espíritu Santo.
Tatzuculh tachihuīnaˈn aˈkatunuˈ
tachihuīn tū cāmaxquīˈlh Espíritu
Santo natachihuīnaˈn.
5 Ixtahuiˈlānaˈlh nac Jerusalén
israelitas, chiˈxcuhuīˈn tī
ixtalakachiˈxcuhuīˈ Dios.
Xlacaˈn ixtaminkōˈnīˈt xalaˈ
calhāxcuhuālh. 6 Aˈcxniˈ takexmatli
tū macasāˈnanli, tatakēstokkōˈlh
ixlīpōˈktucaˈn. Jā ixtacaˈtzī
chāˈtunuˈ chī ixtakexmatmāˈnalh
chī ixtachihuīncaˈn.
7 Ixtalītamakchuyīmāˈnalh ē
talāhuanilh:
—Huaˈchi jā xalaˈ nac Galilea
tī tachihuīnaˈmāˈnalh. 8 ¿Chī
kexmatāuj huāˈmāˈ tachihuīn
tū chihuīnaˈnāuj līchāˈtunuˈ
quinaˈn? 9 Makapitzīn quinaˈn
xalaˈ nac Partia ē Media ē Elam ē
Mesopotamia ē Judea ē Capadocia
ē Ponto ē Asia. 10 Āˈmakapitzīn
quinaˈn xalaˈ nac Frigia ē Panfilia
ē Egipto ē xalaˈ nac África āˈchulāˈ
pekanāchaˈ Cirene. Āˈmakapitzīn
xalaˈ nac Roma tī taminīˈtaˈnchaˈ
nac Jerusalén. Makapitzīn
xlacaˈn talīlacastacniˈ israelitas
ē āˈmakapitzīn tamaktanūkōˈlh
na ixtamāsuˈyuncaˈn israelitas.
11 Āˈmakapitzīn quinaˈn
xalaˈ nac Creta ē Arabia.
Quinaˈn cākexmatniˈyāuj
tzamāˈ chiˈxcuhuīˈn, xalaˈ nac
Galilea, chī tachihuīnaˈmāˈnalh
tū quintachihuīncaˈn.
Quincātalīchihuīnaˈmāˈn tū
lītlahuamāˈlh Dios ixlītliˈhuiˈqui
—talāhuanilh.
12 Ixlīpōˈktucaˈn talīˈaˈcnīkōˈlh
ē jā ixtacaˈtzī chī līlamāˈlh.
Talākelhasquiˈnīlh:
—¿Tū huanicuˈtun huāˈmāˈ?
13 Makapitzīn
ixtalīkelhkamānaˈmāˈnalh ē
ixtaquilhuamāˈnalh:
—Huāˈmāˈ chiˈxcuhuīˈn takaˈchī.

Pedro cātāˈchihuīnaˈnli tachiˈxcuhuīˈt

14 Pedro tāyalh ē āˈmakapitzīn
apóstoles ē palhaˈ chihuīnaˈlh:
—Iccāhuaniyān chiˈxcuhuīˈn
israelitas ē milīpōˈktucaˈn huiˈxinaˈn
tī huiˈlāˈnaˈntit nac Jerusalén.
Cacaˈtzītit huiˈxinaˈn huāˈmāˈ ē
cakexpaˈttit quintachihuīn. 15 Tzamāˈ
chiˈxcuhuīˈn jā takaˈchī chī
puhuaˈnāˈtit huiˈxinaˈn. Jā takaˈchī
ixpālacata xmān maknaˈjāstzaˈ
tziˈsaj. 16 Huāˈmāˈ, tū huiˈxinaˈn
laktzīˈmpāˈnaˈntit ē kexpaˈtpāˈnaˈntit,
ūˈtzaˈ līchihuīnaˈnli profeta Joel
makāstzaˈ. Joel huanli:
17 Chuntzaˈ Dios huanli:
Aˈcxniˈ āˈxmān quilhtamacuj
naˈiccāmacaminiˈ quinEspíritu
ixlīpōˈktucaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
Minkaˈhuaˈchancaˈn ē
mintzuˈmaˈjancaˈn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

natalīchihuīna'n
quintachihuīn.
Minka'hua'chanca'n
natalakachuya ē lakkōlu'n
natalakahuāna'n.
18 Ixlīcāna' na'iccāmacamini'
xlaca'n quinEspíritu huā'mā'
quilhtamacuj tī quintatā'scuja,
chi'xcuhuī'n ē puscan.
Xlaca'n natalīchihuīna'n
quintachihuīn.
19 Na'icmāsu'yu lī'a'cnīn tālhmā'n
nac a'kapūn ē natasu'yu tū
talī'a'cnīn chi'xcuhuī'n nac
cā'ti'ya'tna'.
Natatasu'yu ka'lhni' ē lamana' ē
mixini' tū hua'chi jini'.
20 Chi'chini' jā naxkaka ē
mālhcuyu' natasu'yu chī
ka'lhni'.
Ā'līstān namin ixquilhtamacuj
Māpa'ksīni' Jesucristo a'cxni'
namimpala.
Nala a'ktin quilhtamacuj
xaka'tla'.
Nalaktzī'ncan tū na'a'nan.
21 Nala chuntza': Catīxcuhuālh
tī nata'sani' Māpa'ksīni'
namaktāya, ū'tza'
na'a'kapūtaxtu.
22 Pedro chihuīna'mpālh:
—Chi'xcuhuī'n israelitas,
cakexpa'ttit huā'mā' tachihuīn.
Dios cāmāsu'yuni'n hui'xina'n
ū'tza' macamilh Jesús xala' nac
Nazaret. Cāmāsu'yuni'n huā'mā'
ixpālacata lī'a'cnīn tū lītlahualh
Jesús ixlītli'hui'qui Dios na
milacatīnca'n. Huā'mā' hui'xina'n
ca'tzīyā'tit. 23 A'cxni' macamāstā'ca
Jesús, ē hui'xina'n hua'ntit
caxtokohua'ca'ca ē camāmaknīnīca.
Tī tamaknīlh Jesús, xlaca'n jā tzeya
chi'xcuhuī'n. Huā'mā' kentaxtūlh
chuntza' chī ixtalacasqui'nīn Dios
tū jāla talakpalī ē chuntza' chī
ixca'tzī Dios makāstza'. 24 Dios
mālacastālancuanīlh Jesús ē
līmāxtulh ixlītli'hui'qui līnīn
ixpālacata Jesús jāla tamakxteka
nac cā'līnīn. 25 David līchihuīna'nli
Jesús ē huanli:
Pō'ktu quilhtamacuj
xa'iclaktzī'n Māpa'ksīni' na
quilacatīn.
Huī'lh na quimpekxtūcāna'j.
Chuntza' jā ictitamakchuyīlh.
26 Ū'tza' līpāxuhualh quilīstacna'
ē icchihuīna'nli catūhuālh
tū līpāxuhualh ixpālacata jā
catimakxtekca quimacni'.
27 Hui'x jā catimakxtekti
quilīstacna' nac cā'līnīn, ē
jā catimakxtekti namasa
quimacni'.
Quit miSka'ta'
xatasicua'lanālani'.
28 Quimāsu'yuni'nī'ta' chī
na'iclīlatā'kchoko.
Na'icka'lhī tapāxuhuān na
milacatīn.
29 Pedro chihuīna'mpālh:
—Chi'xcuhuī'n, israelitas chī
quit, na'iccāhuaniyān tū ixlīcāna'
ixpālacata quimpapca'n David tī
ixpuxcu'ca'n israelitas ixuanī't.
Xla' nīlh ē mā'cnūca. Huī'lhcus
jā mā'cnūca. 30 Xla' ixa'kchihuīna'
Dios ixuanī't. Ixca'tzī chī Dios
ixuanī't ixlīcāna' nahui'lī
chī ixlīpuxcu' tī ī'xū'nātā'nat
David. 31 David ixca'tzī Cristo
nalacastālancuana'n ē jā
catitahui'lacha' nac cā'līnīn ē jā
catimasli ixmacni' Cristo. Ū'tza'
chuntza' lītzo'knulh David.

32 Dios mālacastālancuanīnī'tz
huā'mā' Jesús. Quilīpō'ktuca'n
iclaktzī'nī'ta'uj huā'mā'. 33 Dios
līmāhua'ca'lh Jesús ē līhui'līlh
na ixpekxtūcāna'j. XaTāta' Dios
maxquī'lh Jesús Espíritu Santo
chuntza' chī huanli pūla. Nā
Jesús macamilh Espíritu Santo
huā'tzā'. Huā'mā' ū'tza' tū
hui'xina'n laktzī'mpā'na'ntit ē
kexpa'tpā'na'ntit chuhua'j. 34 David
jā a'lh nac a'kapūn. Xla' huanli:

Māpa'ksīni' Dios huanilh
quiMāpa'ksīni':
"Catahui'la'na quimpekxtūcāna'j
35 hasta a'cxni' quit na'iccāskāhuī'
mintā'lāquiclhlaktzi'."

36 Pedro chihuīna'mpālh:
—Cataca'tzīkō'lh ixlīpō'ktuca'n
xalanī'n nac Israel huā'mā': Dios
hui'līlh Jesús ixlīMāpa'ksīni' ē
ixlīCristo. Ū'tza' huā'mā' Jesús tī
hui'xina'n māxtokohua'ca'nīni'ntit.
37 A'cxni' takexmatli huā'mā',
tatamakchuyīlh. Kelhasqui'nīca
Pedro ē ā'makapitzīn apóstoles:
—Chi'xcuhuī'n, ¿tū
na'ictlahuayāuj?
38 Pedro cāhuanilh:
—Calakpalī'tit
mintalacapāstacni'ca'n ē
ca'a'kpaxtit milīpō'ktuca'n
hui'xina'n na ixtacuhuīni'
Jesucristo. Chuntza'
nacātamātza'nkēna'ni'yān
mincuentaca'n ē Dios
nacāmaxquī'yān Espíritu Santo.
39 Ū'tza' tū Dios huanī't namāstā'.
Huā'mā' tzē namaktīni'nā'tit
hui'xina'n. Nā tzē natamaktīni'n
nā mincamana'ca'n ē nā
ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't
xalanī'n ā'lacatunu' cā'lacchicni' ē
ixlīpō'ktu tī nacāta'sani' Māpa'ksīni'
quinDiosca'n.
40 Pedro cāhuanilh ē cāmaxquī'lh
talacapāstacni' ē huanli:
—Ca'a'kapūtaxtutit ē chuntza' jā
tila'yā'tit chī huā'mā' tachi'xcuhuī't
jā tze tī tahui'lāna'lh chuhua'j
—cāhuanica.
41 Tī ta'a'ka'ī'ni'lh ixtachihuīn
Pedro, xlaca'n ta'a'kpaxli. Tī
ta'a'ka'ī'lhcus huā'mā' quilhtamacuj
a'ktu'tun mil tachi'xcuhuī't.
42 Xlaca'n jā ixtamakxteka
ixtamāsu'yunca'n apóstoles. Jā
ixtamakxteka chī ixtatakēstoka
ē chī ixtamālacpitzī pāntzīn ē
chī ixta'orarla. Ixtaka'lhī a'ktin
ixtalacapāstacni'ca'n.

Chī ixtalīlatlā'huan tī ixta'a'ka'ī xapūla

43 Ixlīpō'ktuca'n ixtajicua'n.
Apóstoles tatlahualh lhūhua'
laka'tla' lī'a'cnīn tū talīmāsu'yulh
ixlītli'hui'qui Dios. 44 Ixlīpō'ktuca'n
tī ixta'a'ka'ī', ixtahui'lāna'lh kēxtim
ē a'ktin ixtamālacpitzī ixlīpō'ktu tū
ixtaka'lhī. 45 Tastā'lh ixti'ya'tca'n
ē tū ixtaka'lhī ē ixtalāmāpitzīni'
tumīn ixlīpō'ktuca'n chā'tunu' chī
ixtamaclacasqui'n. 46 Lakalīyān
ixtatakēstoka xaka'tla' nac
templo. Ixtamāpitzi pāntzīn
na ixchicca'n ē cā'tapāxuhuān
ixtahuā'yan. Ixtapāxuhua
ixlīstacna'ca'n. 47 Ixtamakapāxuī Dios.
Ixcālaktzī'ncan tzeya chi'xcuhuī'n.
Māpa'ksīni' Dios ixmālhūhuī'pala
lakalīyān. Lakalī lakalī
ixtalhūhua'ntēlha tī ixta'a'kapūtaxtu.

Mātzeyīca chā'tin lū'ntu'

3 A'ktin quilhtamacuj
Pedro ē Juan lacxtim

ixtatahua'ca'mā'nalh xaka'tla'
nac templo. Ixlacchā'ni' hora
tū ixpūtlahuacan oración, chī
maktu'tun hora kōtanū. 2 Lakalī
lakalī ixtahui'la a'ntza' chā'tin
chi'xcu' lū'ntu' chu tunca
ixlīlacatuncuhuī'nī't. Lakalī
lakalī ixui'līcan na ixtanquilhtīn
nac templo xalacatzuna'j nac
xamākelhcha jā ixuanican
Tzēhuanī't. A'ntza' ī'squi'n tumīn
tū ixlīhuā'yan. Ixcāsqui'ni' tī
ixtatanū nac templo. 3 A'cxni'
lū'ntu' cālaktzī'lh Pedro ē Juan
ixtatanūmā'nalh nac templo ē xla'
cāsqui'ni'lh tumīn. 4 Pedro ē Juan
talakalaktzī'lh ē Pedro huanilh:
—Caquilālakalaktzī'uj.
5 Xla' cālakalaktzī'lh ē xla'
puhuanli huī'lh tū namaxquī'can.
6 Pedro huanilh:
—Jā tū icka'lhī plata ē nūn oro.
Na'icmaxquī'yān tū icka'lhī. Na
ixtacuhuīni' Jesucristo xala' nac
Nazaret, catāya' ē catlā'hua'nti.
7 Macachi'palh ixpekcāna'j ē
yāhualh. Palaj tunca ixtujan ē
ixtūpixni' tatli'hui'clhli. 8 Palaj
tunca tāyalh ē tlā'huanli ē
cātā'tanūlh Pedro ē Juan
nac templo. Ixtlā'huantēlha
tanūlh ē ixtachāyāhuatēlha
ē ixmakapāxuīmā'lh Dios.
9 Ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't
talaktzī'lh chī ixlatlā'huan
ē ixmakapāxuīmā'lh
Dios. 10 Talakapasli ū'tza' tī
ī'squi'ntahui'la tumīn na
ixtanquilhtīn xaka'tla' templo,
xalacatzuna'j jā huanican
xamākelhcha Tzēhuanī't.
Talī'a'cnīlh tū ixa'kspulanī't. Jā
ixtaca'tzī.

Pedro a'kchihuīna'nli na ixtanquilhtīn Salomón

11 Tzamā' lū'ntu' tī ixtzeyanī'tcus,
ixcātā'lāmacachi'patlā'huan Pedro
ē Juan. Ixlīpō'ktu tachi'xcuhuī't
tu'jnun ta'a'lh ē cālaktastokca
nac tanquilhtīn jā huanican
ixtanquilhtīn Salomón ē talī'a'cnīlh.
12 Pedro, a'cxni' laktzī'lh huā'mā',
cāhuanilh tachi'xcuhuī't:
—Chi'xcuhuī'n israelitas, ¿tū
ixpālacata lī'a'cnī'yā'tit huā'mā'?
¿Tū ixpālacata quilālakalaktzī'nāuj?
Jā quilītli'hui'quica'n tū
iclīmātzeyīnī'ta'uj ē jā ixpālacata
quina'n tzeya chi'xcuhuī'n.
13 Tlahualh huā'mā' ixDiosca'n
Abraham ē Isaac ē Jacob ē
quinatāta'na'ca'n. Ū'tza' Dios
māsu'yunī't ka'lhī līmāpa'ksīn Jesús
tī ī'Ska'ta' Dios. Huā'mā' Jesús
ū'tza' tī macamāstā'tit hui'xina'n
ē kelhtatzē'ktit na ixlacatīn
Pilato. Pilato ixmakxtekcu'tun
ē hui'xina'n jā lacasqui'ntit.
14 Hui'xina'n kelhtatzē'ktit tī tze ē
tlahuanī't xmān tū tze. Hui'xina'n
hua'ntit camakxtekca chā'tin
maknīni'. 15 Māmaknīnīni'ntit
Jesús tī māstā' latamat ē tī
Dios mālacastālancuanīlh.
Huā'mā' quina'n icmāsu'yuyāuj
chī lacastālancuana'nli.
16 Ica'ka'ī'ni'yāuj Jesucristo. Ū'tza'
līmātzeyīca huā'mā' chi'xcu' tī
hui'xina'n laktzī'nā'tit ē lakapasā'tit.
Jesús quincāmā'a'ka'ī'nīn. Ū'tza'
līmātzeyīca na milacatīnca'n
milīpō'ktuca'n hui'xina'n.
17 'Chuhua'j chi'xcuhuī'n,
quit icca'tzī hui'xina'n jā
ixca'tzīyā'tit tū tlahua'tit a'cxni'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

māmaknīnīni'ntit Jesús. Nā jā
ixtaca'tzī mimāpa'ksīni'nī'nca'n.
18 Dios māca'tzīnīni'lh xapūla Cristo
napātīni'n. Chuntza' tahuanli
ixa'kchihuīna'nī'n Dios xala'
makāstza'. Huā'mā' mākentaxtūlh
Dios. 19 Chuhua'j hui'xina'n
calakpalī'tit mintalacapāstacni'ca'n
ē calakpalī'tit milīstacna'ca'n ē
chuntza' naxapacan mincuentaca'n.
Chuntza' namin quilhtamacuj a'cxni'
Dios nacāsicua'lanātlahuani'yān
milīstacna'ca'n. 20 Namacamin
Jesucristo tī xapūla līhui'līlh
Dios nacāmacamini'yān
hui'xina'n. 21 Jesucristo
natahui'la nac a'kapūn hasta
a'cxni' Dios nacāxtlahuapalakō'
ixlīpō'ktu chī Dios makāstza'
cāmāchihuīnīlh ixa'kchihuīna'nī'n
tī lactze. 22 Moisés cāhuanilh
quinapapana'ca'n:

> Māpa'ksīni' quinDiosca'n
> nacāmacamini'yān hui'xina'n
> chā'tin a'kchihuīna', chuntza'
> chī quimacamilh quit.
> Dios nalacsaca chā'tin chī
> hui'xina'n.
> Hui'xina'n nakexpa'tā'tit
> ixlīpō'ktu tū nacāhuaniyān.
> 23 Tī jā nata'a'ka'ī' tū nahuan
> tzamā' chi'xcu', ū'tunu'n
> nacāmālaksputūcan
> ē nacātamacxtucan
> ixlacatīnca'n tachi'xcuhuī't.

24 ’Chuntza' tahuanli
ixlīpō'ktuca'n ixa'kchihuīna'nī'n
Dios xamakāstza', Samuel ē nā
chuntza' tī tamilh ā'līstān. Xlaca'n
tahuanli na'a'kspula huā'mā'.
25 Hui'xina'n ixcamana'ca'n
ixa'kchihuīna'nī'n Dios. Nā
milaca'n talacāxtlahuan tū tlahualh
quinDiosca'n ē quinapapana'ca'n.
Tlahuaca talacāxtlahuan a'cxni'
Dios huanilh Abraham:

> Ixpālacata minatā'natna'
> nacāsicua'lanātlahuacan
> ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't
> xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

26 A'cxni' Dios macamilh ī'Ska'ta',
cālakmacamin hui'xina'n pūla
ixpālacata milīpō'ktuca'n
namakxtekā'tit tū jā tze ē chuntza'
nacātasicua'lanātlahuayān —huanli
Pedro.

Pedro ē Juan na ixlacatīnca'n scujnī'n

4 A'cxni' Pedro ē Juan
ixtatā'chihuīna'mā'nalh
tachi'xcuhuī't, talakmilh pālejni'
ē ixcapitán tropas xalanī'n nac
templo ē nā saduceos. 2 Xlaca'n
tatamakchuyīlh ixpālacata tū
ixcāmāsu'yuni'can tachi'xcuhuī't
ē chī ixtalīchihuīna'n Jesús
lacastālancuana'nli, ē chuntza'
nalīlacastālancuana'ncan.
3 Cāchi'paca Pedro ē Juan ē
cāmānūca nac pūlāchī'n. Kōtanūtza'
ixuanī't, ē ū'tza' cālīmakxtekca
a'ntza' hasta ixlīlakalī. 4 Ta'a'ka'ī'lh
lhūhua' tī takexmatli tachihuīn.
Ixlīlhūhua'ca'n chī a'kquitzis mil
chi'xcuhuī'n.

5 Ixlīlakalī tatakēstokli nac
Jerusalén māpa'ksīni'nī'n ē
xanapuxcu'nu' israelitas ē
mākelhtahua'kē'ni'nī'n līmāpa'ksīn.
6 Milh Anás, tī xapuxcu' pālej,
ē Caifás ē Juan ē Alejandro ē
ixlīpō'ktuca'n ixtalakapasnī'n
xapuxcu' pālej. 7 A'cxni'
ixcāhui'līcanī'ttza' Pedro ē Juan na
ixlacatīnca'n, cākelhasqui'nīca:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

—¿Tīchu ixlīmāpaˈksīn tū
lītlahuaˈtit huāˈmāˈ? ¿Tīchu
cāmacaminān lītlahuaˈtit huāˈmāˈ?
8 Ixlīstacnaˈ Pedro ixlītzuma
Espíritu Santo ē cāhuanilh:
—Chiˈxcuhuīˈn, māpaˈksīniˈnīˈn ē
xanapuxcuˈnuˈ israelitas: 9 Chuhuaˈj
quinaˈn quilāmālacapūˈnīˈtaˈuj
ixpālacata aˈktin tū tze ictlahuaniˈuj
huāˈmāˈ chiˈxcuˈ taˈjatatlaniˈ
ē ixpālacata chī lītatzeyīlh.
10 Cacaˈtzītit milīpōˈktucaˈn
huiˈxinaˈn ē catacaˈtzīlh
ixlīpōˈktucaˈn tachiˈxcuhuīˈt
israelitas huāˈmāˈ tū aˈkspulalh.
Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ tī yālh na
milacatīncaˈn ūˈtzaˈ līmātzeyīlh
ixlītliˈhuiˈqui Jesucristo xalaˈ
nac Nazaret. Ūˈtzaˈ Jesucristo tī
huiˈxinaˈn māxtokohuaˈcaˈnīniˈntit
ē Dios mālacastālancuanīlh.
11 Huāˈmāˈ Jesucristo ūˈtzaˈ tī
lakmakaˈntit huiˈxinaˈn huaˈchi
tapācnaˈnīˈn talakmakaˈn aˈktin
chihuix. Chuhuaˈj huāˈmāˈ
Jesucristo huaˈchi chihuix tū pūla
huiˈlīca ixtzāˈstūn. 12 Jesucristo
xmān ūˈtzaˈ makapūtaxtūnuˈ.
Jā aˈnampala āˈchāˈtin chiˈxcuˈ
nac cāˈquilhtamacuj tī tzē
quincāmakapūtaxtūyān —huanli
Pedro.
13 Aˈcxniˈ talaktzīˈlh
māpaˈksīniˈnīˈn chī Pedro ē Juan
jā ixtajicuaˈn, xlacaˈn talīˈaˈcnīlh
ixpālacata ixtacaˈtzī Pedro ē Juan
xlacaˈn catīhuālh chiˈxcuhuīˈn ē
jā tū ixtacaˈtzī. Ūˈtzaˈ talīcaˈtzīlh
xlacaˈn ixtatāˈlatlāˈhuan Jesús.
14 Talaktzīˈlh chiˈxcuˈ tī mātzeyīca
ē ixyālh ixlacatīncaˈn. Jāla
tahuanli jā tze tū tatlahualh
Pedro ē Juan. 15 Cāmaxquīˈca
līmāpaˈksīn catataxtulh macstiˈnaˈj
Pedro ē Juan jā ixtatakēstoknīˈt
tī ixtatlahua justicia.
Talīkelhachihuīnaˈnli xlacaˈn 16 ē
talāhuanilh:
—¿Tū nacātlahuaniˈyāuj
tzamāˈ chiˈxcuhuīˈn? Ūˈtunuˈn
tatlahuanīˈt aˈktin kaˈtlaˈ līˈaˈcnīn.
Huāˈmāˈ tacaˈtzī ixlīpōˈktucaˈn tī
tahuiˈlānaˈlh nac Jerusalén. Jāla
catiˈaˈkskāhuīˈuj. 17 Cacāmekēˈklhauj
ē cacāhuaniuj jātzaˈ catamāsuˈyulh
na ixtacuhuīniˈ Jesús. Chuntzaˈ
jātzaˈ catitalhūhuaˈnli tī taˈaˈkaˈīˈ
ixtachihuīncaˈn —talāhuanilh.
18 Cāmātaˈsatīnīniˈnca Pedro
ē Juan ē cāmāpaˈksīca jātzaˈ
catalīchihuīnaˈnli ē jātzaˈ
catamāsuˈyulh nūn āˈmaktin na
ixtacuhuīniˈ Jesús. 19 Pedro ē Juan
takelhtīniˈlh ē tahuanli:
—¿Ē chā tze na ixlacatīn Dios
naˈiccākexmatniˈyān huiˈxinaˈn ē
jā naˈickexmatniˈyāuj Dios? ¿Chī
puhuaˈnāˈtit? Caquilāhuaniuj.
20 Quinaˈn jāla ictimakxtekui
naˈicuanāuj tū iclaktzīˈnīˈtaˈuj ē tū
ickexmatnīˈtaˈuj —tahuanli.
21 Aˈcxniˈ ixcāmekēˈklhacanīˈt
huampala, cāmakxtekca.
Jāla ixtamaclaniˈ chī
nacālīmakapātīnīncan ixpālacata
ixtajicuaˈniˈ tachiˈxcuhuīˈt.
Ixlīpōˈktucaˈn tachiˈxcuhuīˈt
ixtachihuīnaˈn chī ixlīkaˈtlaˈ Dios
chī lītzeyanli lūˈntuˈ. 22 Ē huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ ixkaˈlhītzaˈ līhuaˈcaˈlh
tuˈpuˈxam cāˈta.

Tāˈtimīn tasquiˈniˈlh Dios cacāmaktāyalh jā titajicuaˈn

23 Aˈcxniˈ Pedro ē Juan
ixcāmakxtekcanīˈttzaˈ, talakaˈlh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

ixtāˈtimīncaˈn. Cāhuanica ixlīpōˈktu
tū ixtahuanīˈt xanapuxcuˈnuˈ
pālejniˈ ē xanapuxcuˈnuˈ israelitas.
24 Aˈcxniˈ takexmatli huāˈmāˈ,
ixlīpōˈktucaˈn kēxtim taˈorarlīlh ē
tahuanilh Dios:
—Māpaˈksīniˈ, huiˈx Dios ē huiˈx
tlaˈhuaˈ aˈkapūn ē tiˈyaˈt ē mar ē
ixlīpōˈktu tū aˈnan. 25 Ixlītliˈhuiˈqui
Espíritu Santo huiˈx māchihuīˈniˈ
David tī ixtāˈscujān. David huanli
chuntzaˈ:

¿Tū ixpālacata tataˈsa ē tasītzīˈ
tzamāˈ tachiˈxcuhuīˈt tī jā
israelitas?
¿Tū ixpālacata talacapāstaca
tachiˈxcuhuīˈt tū jā ixtapalh?
26 Napuxcuˈnuˈ xalanīˈn
nac cāˈtiˈyaˈtnaˈ
tatāˈlāquiclhlaktzīˈlh Dios.
Māpaˈksīniˈnīˈn tatakēstokli,
ē talītalakaspiˈtniˈniˈlh
Māpaˈksīniˈ Dios ē nā Cristo tī
Dios lacsacnīˈt.

27 ʼŪˈtzaˈ ixlīcānaˈ. Nac huāˈmāˈ
cāˈlacchicniˈ tatakēstokli Herodes
ē Poncio Pilato ē israelitas ē tī jā
israelitas. Talītalakaspiˈtniˈniˈlh
Jesús miSkaˈtaˈ tī lacsacnīˈtaˈ
huiˈx, quinDioscaˈn. 28 Xlacaˈn
tatakēstokli natatlahua xmān
tū huiˈx līhuiˈliˈ xapūla tū nala
ē xmān tū milīmāpaˈksīn ē
mintalacapāstacniˈ. 29 Chuhuaˈj,
Māpaˈksīniˈ Dios, calaˈktziˈ chī
quincātamekēˈklhacuˈtunān.
Caquilāmaktāyauj quinaˈn
tī iccātāˈscujān. Chuntzaˈ
naˈiclīchihuīnaˈnāuj mintachihuīn
ē jā naˈicjicuaˈnāuj. 30 Camāsuˈyuˈ
milītliˈhuiˈqui ē cacāmātzeyiˈ ē
calītlaˈhuaˈ līˈaˈcnīn ixlītliˈhuiˈqui
Jesús miSkaˈtaˈ tī tze.
31 Aˈcxniˈ ixtaˈorarlīnīˈttzaˈ,
tachiquilh jā ixtatakēstoknīˈt.
Ixlīpōˈktucaˈn ixlīstacnaˈcaˈn
talītatzumalh Espíritu Santo.
Talīchihuīnaˈnli ixtachihuīn Dios ē
jā ixtajicuaˈn.

Kēxtim tahuiˈlīlh tū ixtakaˈlhī

32 Ixlīlhūhuaˈ tī ixtaˈaˈkaˈīˈnīˈt
ixtakaˈlhī aˈktin talacapāstacniˈ
ē aˈktin tapuhuāt. Nūn chāˈtin
puhuanli jāla namāstāˈ tū ixkaˈlhī.
Maktin ixtamākēxtimīnīˈt
ixlīpōˈktu tū ixtakaˈlhī. 33 Apóstoles
ixtakaˈlhī lhūhuaˈ lītliˈhuiˈqui.
Ixtalīmāsuˈyu chī Māpaˈksīniˈ
Jesús ixlacastālancuanaˈnīˈt. Ē
Dios ixcāsicuaˈlanātlahua. 34 Nūn
chāˈtin īˈsputniˈ catūhuālh
ixpālacata ixlīpōˈktucaˈn tī
ixtakaˈlhī ixtiˈyaˈtcaˈn ē ixchiccaˈn,
ixtastāˈ ē ixtalīmin ixtapalh tū
ixtastāˈ. 35 Ixtamaxquīˈ apóstoles.
Tamāpitzīlh chāˈtunuˈ chī
ixtamaclacasquiˈn. 36 Ixuīˈlh
chāˈtin chiˈxcuˈ ixtacuhuīniˈ José.
Apóstoles tamāpācuhuīlh ixlīˈaˈktuˈ
ixtacuhuīniˈ Bernabé (huāˈmāˈ
huanicuˈtun mākoˈxamixīniˈ). Ūˈtzaˈ
levita ixuanīˈt xalaˈ nac Chipre.
37 Xlaˈ ixkaˈlhī ixtiˈyaˈt. Stāˈlh ē
cālīminiˈlh ixtapalh ē cāmaxquīˈlh
apóstoles.

Tamātzēˈkli macstiˈnaˈj tumīn Ananías ē Safira

5 Nā ixuīˈlh chāˈtin chiˈxcuˈ
ixtacuhuīniˈ Ananías. Ixkaˈlhī
ixpuscāt tī ixuanican Safira. Xlacaˈn
tastāˈlh pītzunaˈj ixtiˈyaˈtcaˈn.
2 Ananías māquīˈlh macstiˈnaˈj
ixtapalh. Nā ixpuscāt nā ixtāˈlīcaˈtzī.
Ananías līmilh tū quītāxtūlh ē

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

cāmaxquī'lh apóstoles. 3 Pedro
huanilh:
—Ananías, ¿tū ixpālacata
lītanūlh skāhuī'ni' na milīstacna'
ē lakpalīlh mintalacapāstacni'
lī'a'kskāhuī'cu'tuna' Espíritu
Santo ē namāquī'ya' macsti'na'j
tumīn ixtapalh ti'ya't? 4 Mila'
ixuanī't ti'ya't a'cxni' jāna'j
ī'stā'ya'. Mila' ixuanī't ixtapalh
a'cxni' stā't ti'ya't. ¿Tū ixpālacata
līlacapāstacti natlahua'ya' huā'mā'?
Hui'x a'ksa'nī'ni' jā xmān na
ixlacatīnca'n chi'xcuhuī'n. Hui'x nā
a'ksa'nī'ni'nī'ta' na ixlacatīn Dios.
5 A'cxni' Ananías kexmatli huā'mā'
tachihuīn, a'kā'lh xanīn. Tajicua'nli
ixlīpō'ktuca'n tī takexmatli
tū a'kspulalh. 6 Ka'hua'chan
tamā'kaquī'lh Ananías ē tapāsui'tli
ē tamāxtulh ē tamā'cnūlh.
7 Chī ixlī'a'ktu'tun hora ixpuscāt
Ananías tanūlh. Xla' jā ixca'tzī tū
ixa'kspulanī't. 8 Pedro kelhasqui'nīlh:
—Caquihua'ni', ¿chī līstā'tit ti'ya't?
Puscāt huanilh chuntza' chī
ixuaninī't ixkōlu'.
9 Pedro huanilh:
—¿Tū ixpālacata lālīca'tzīyā'tit
a'kskāhuī'cu'tunā'tit ixEspíritu
Dios? Cakexpa'tti chī tatantūsa'nan
kēpūn tī tamā'cnūlh minkōlu'. Nā
hui'x natamāxtuyān.
10 Lacapala puscāt a'kā'lh xanīn
na ixlacatīn Pedro. Ka'hua'chan
tatanūchi ē talaktzī'lh mā'lh xanīn.
Tamāxtulh ē tamā'cnūlh ixpāxtūn
ixkōlu'. 11 Ixtajicua'n ixlīpō'ktuca'n
tā'timīn tī takexmatli huā'mā'.

Tlahuaca lhūhua' lī'a'cnīn

12 Apóstoles tatlahualh lhūhua'
lī'a'cnīn ixlacpu'na'i'tātca'n
tachi'xcuhuī't. Ixtatakēstoknī't
ixlīpō'ktuca'n na ixtanquilhtīn
Salomón. 13 Nūn chā'tin
chī ixlīlhūhua'ca'n jā
tā'takēxtimīcu'tunli ū'tunu'n
ixpālacata ixtajicua'n.
Tachi'xcuhuī't ixtalaktzī'n
apóstoles chī tzeya chi'xcuhuī'n.
14 Tī ixta'a'ka'ī'ni' Māpa'ksīni'
ā'chulā' ixtalhūhua'n, chi'xcuhuī'n
ē puscan. 15 Ixcālīmincan
ta'jatatlanī'n nac cā'tejen jā
ixtētaxtu Pedro. Ixcāhui'līcan
nac talajni' ē na ixpūtama'ca'n,
palh tzē cahuālh masqui xmān
ixmāstilē'k Pedro ixcālīmātzeyīlh.
16 Nā ixtamimā'nalh nac Jerusalén
lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n
cā'lacchicni' na ixlacatzuna'j
Jerusalén. Ixtalīmin ta'jatatlanī'n
ē tī ixtaka'lhī jā tzeya ū'ni'.
Ixlīpō'ktuca'n cāmātzeyīca.

Cāputzastālani'ca Pedro ē Juan

17 Tā'kaquī'lh xapuxcu' pālej
ē ixchi'xcuhuī'n tī ixta'a'ka'ī'ni'
ixtamāsu'yunca'n saduceos.
Tasītzī'lh xlaca'n. 18 Cāchi'paca
apóstoles ē cāmānūca nac pūlāchī'n.
19 Dios macamilh chā'tin ángel. Ē
cāmālaquī'ni'lh pūlāchī'n tzī'sa ē
cāmāxtulh ē cāhuanilh:
20 —Capintit ē catāya'tit xaka'tla'
nac templo ē cacātā'chihuīna'ntit
tachi'xcuhuī't ixlīpō'ktu chī tzē
natalīka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n.
21 A'cxni' ixtakexmatnī't huā'mā',
tatanūlh xaka'tla' nac templo a'cxni'
ī'xkakamā'lhtza' ē tamāsu'yulh.
Xapuxcu' pālej ē nā ixchi'xcuhuī'n
tatakēstokli. Cāmākēstokca
ū'tunu'n tī ixtatlahua justicia
ē ixlīpō'ktu xanapuxcu'nu'

xalanīꞌn nac Israel. Cāmacāꞌnca
policías natamāxtu tachīꞌnīꞌn nac
pūlāchīꞌn ē natalīmin. 22 Aꞌcxniꞌ
policías tachāꞌlh, jā cāmaclaca
nac pūlāchīꞌn. Taquītaspiꞌtli ē
tamācaꞌtzīnīniꞌlh. 23 Tahualh:
—Icchāꞌuj nac pūlāchīꞌn ē
iclaktzīꞌuj ē tzej ixlacchahua.
Maktakaꞌlhnaꞌnīꞌn ixtayānaꞌlh
ixtanquilhtīn nac pūlāchīꞌn. Aꞌcxniꞌ
icmālaquīꞌuj, jā tī chāꞌtin icmaclauj
na ixpūchakān pūlāchīꞌn.
24 Aꞌcxniꞌ takexmatli huāꞌmāꞌ,
xacapitán xakaꞌtlaꞌ templo ē
xanapuxcuꞌnuꞌ pālejniꞌ lhūhuaꞌ
talacapāstacniꞌlh tūchu nala.
25 Palaj tunca milh chāꞌtin ē
cāhuanilh:
—Chiꞌxcuhuīꞌn tī cāmānūꞌtit nac
pūlāchīꞌn tayānaꞌnchaꞌ xakaꞌtlaꞌ
nac templo ē tamāsuꞌyuniꞌmāꞌnalh
tachiꞌxcuhuīꞌt.
26 Palaj tunca taꞌaꞌlh capitán
ē policías ē cāquītēpalaca
Pedro ē Juan. Cālīminca
līlacatzucu ixpālacata ixtajicuaꞌniꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt palh ixcācuctaꞌlaca.
27 Aꞌcxniꞌ ixcālīmincanīꞌttzaꞌ,
cāhuiꞌlīca ixlacatīncaꞌn
māpaꞌksīniꞌnīꞌn. Xapuxcuꞌ pālej
cākelhasquiꞌnīlh:
28 —¿Ē jā iccāmāpaꞌksīn
huiꞌxinaꞌn jātzaꞌ camāsuꞌyuꞌtit
na ixtacuhuīniꞌ Jesús?
Huiꞌxinaꞌn cāmāscaꞌtīkōꞌtittzaꞌ
xalanīꞌn nac Jerusalén tzamāꞌ
mintamāsuꞌyuncaꞌn. Huiꞌxinaꞌn
huaꞌnāꞌtit quinaꞌn iclēꞌnāuj cuenta
ixpālacata maknīca Jesús.
29 Takelhtīniꞌlh Pedro ē
āꞌmakapitzīn apóstoles ē tahuanli:
— ¿Ē chā tze palh
naꞌiccākexmatniꞌyāuj
chiꞌxcuhuīꞌn ē jā Dios?
30 IxDioscaꞌn quinatātaꞌnaꞌcaꞌn
mālacastālancuanīlh Jesús tī
huiꞌxinaꞌn māmaknīnīniꞌntit aꞌcxniꞌ
xtokohuaꞌcaꞌca nac cruz. 31 Dios
līmāhuaꞌcaꞌlh Jesús ē huiꞌlīlh na
ixpekxtūcānaꞌj ē līhuiꞌlīlh xapuxcuꞌ
ē makapūtaxtūnuꞌ. Ūꞌtzaꞌ tlahualh
ixpālacata xalanīꞌn nac Israel
natalakpalī ixtalacapāstacniꞌcaꞌn
ē nacāmātzaꞌnkēnaꞌniꞌcan
ixcuentacaꞌn. 32 Quinaꞌn
iclīmāsuꞌyuyāuj huāꞌmāꞌ. Ē chuntzaꞌ
līmāsuꞌyu Espíritu Santo tī Dios
cāmaxquīꞌnīꞌt tī takexmatniꞌ.
33 Aꞌcxniꞌ takexmatli huāꞌmāꞌ,
tasītzīꞌlh ē ixcāmaknīcuꞌtuncan.
34 Chāꞌtin scujniꞌ, tī fariseo ixuanīꞌt,
ixuanican Gamaliel. Xlaꞌ ūꞌtzaꞌ
chāꞌtin xamākelhtahuaꞌkēꞌniꞌ
līmapaꞌksīn ē ixlakachiꞌxcuhuīꞌcan.
Xlaꞌ tāyalh ē huanli cacāmāxtuca
Pedro ē Juan tzālaꞌj. 35 Gamaliel
cāhuanilh āꞌmakapitzīn scujnīꞌn:
—Chiꞌxcuhuīꞌn xalanīꞌn nac
Israel, calacapāstacnaꞌntit
tū nacātlahuaniꞌyāꞌtit tzamāꞌ
chiꞌxcuhuīꞌn. 36 Caꞌtzīyāꞌtit
makāstzaꞌ ixuīꞌlh chāꞌtin
chiꞌxcuꞌ ixtacuhuīniꞌ Teudas, tī
kaꞌtlaꞌ ixmakcaꞌtzī. Makapitzīn
chiꞌxcuhuīꞌn, huaꞌchi aꞌktāꞌtiꞌ
ciento, ixtastālaniꞌ. Xlaꞌ
maknīca. Tataꞌaꞌkahuanīkōꞌlh
tī ixtastālaniꞌnīꞌt. Chuntzaꞌ
līsputli tū ixmātzucunīꞌt
Teudas. 37 Āꞌlīstān ixuiꞌlapālh
Judas xalaꞌ nac Galilea aꞌcxniꞌ
lālaktzoꞌkca. Xlaꞌ cāmāꞌkaquīꞌlh
makapitzīn tī ixtastālaniꞌ. Nā
Judas sputli. Tataꞌaꞌkahuanīkōꞌlh
tī ixtastālaniꞌnīꞌt. 38 Chuhuaꞌj
iccāhuaniyān huiꞌxinaꞌn, jā

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

tū cacātlahuaniˈtit tzamāˈ
chiˈxcuhuīˈn ē cacāmakxtektit.
Palh huāˈmāˈ talacapāstacniˈ ē
huāˈmāˈ tamāsuˈyun xmān
ixlacaˈn chiˈxcuhuīˈn, ixlīmān
nalaksputa. 39 Palh ixlaˈ Dios,
jā maktin catimāpānūˈtit. Jā
catāˈlākelhtaxtoktītit Dios.
40 Taˈaˈkaˈīˈlh ixtachihuīn
Gamaliel. Cāmātaˈsatīnīniˈnca
apóstoles ē cāsnoˈkca. Cāhuanica
jātzaˈ catachihuīnaˈlh na
ixtacuhuīniˈ Jesús. Cāmakxtekca.
41 Pedro ē Juan tataxtulh
ixlacatīncaˈn scujnīˈn. Tapāxuhualh
ixpālacata cālaktzīˈnca xlacaˈn tze
natapātī tū līmāxanaˈ ixpālacata
Jesucristo. 42 Lakalī lakalī xakaˈtlaˈ
nac templo ē na ixchiccaˈn, jā
ixtamakxteka tamāsuˈyu ē
talīchihuīnaˈn Jesucristo.

Cālacsacca kelhatojon maktāyanaˈnīˈn

6 Huāˈmāˈ quilhtamacuj
ixtatachāˈlhūhuīˈtēlha tī
ixtaˈaˈkaˈīˈ. Chiˈxcuhuīˈn griegos
talāhuanilh hebreos jā tze chī
ixcāmāpitziniˈcan līhuaˈ lakalī
lakalī tī ixcānīmakaˈncanīˈttzaˈ
ē jā lacxtim ixcāmaxquīˈcan.
2 Kelhacāujtuˈ apóstoles
tamākēstokli ixlīpōˈktucaˈn tī
ixtaˈaˈkaˈīˈ ē cāhuanica:
—Jā minīˈniˈ naˈicmakxtekāuj
naˈicmāsuˈyuyāuj ixtachihuīn
Dios ē naˈicmāstāˈyāuj līhuaˈ.
3 Chuhuaˈj, tāˈtimīn, cacālacsactit
kelhatojon chiˈxcuhuīˈn chī
huiˈxinaˈn tī cālakapasāˈtit
lactze ē tī talītzuma Espíritu
Santo ē tī tzej talacapāstacnaˈn.
Nacāmacamaxquīˈyāuj huāˈmāˈ
tascujūt. 4 Quinaˈn ūˈtzaˈtzaˈ
quintascujūtcaˈn: naˈicorarlīyāuj ē
naˈicmāsuˈyuyāuj ixtachihuīn Dios
—cāhuanica.
5 Huāˈmāˈ cāminīˈniˈlh
ixlīpōˈktucaˈn. Lacsacca Esteban,
chāˈtin chiˈxcuˈ tī ixlītzuma
Espíritu Santo ē tī tzej ixaˈkaˈīˈniˈ
Dios. Cālacsacca Felipe ē Prócoro
ē Nicanor ē Timón ē Parmenas
ē Nicolás xalaˈ nac Antioquía tī
ixcātāˈaˈkaˈīˈ israelitas. 6 Cālīminca
ixlacatīncaˈn apóstoles ē cāˈorarlīca
ē cāˈaˈcpūhuiˈlīca ixmacancaˈn.
7 Aˈkahuanli ixtachihuīn Dios. Tī
ixtaˈaˈkaˈīˈ ixtatachāˈlhūhuītēlha
nac Jerusalén. Lhūhuaˈ pālejniˈ
taˈaˈkaˈīˈlh ē takexmatniˈlh
ixtachihuīn Dios.

Chiˈpaca Esteban

8 Esteban ixaˈkaˈī ē ixkaˈlhī
ixlītliˈhuiˈqui Dios. Ixtlahua līˈaˈcnīn
ixlacpuˈnaˈiˈtātcaˈn tachiˈxcuhuīˈt.
9 Tatāˈkaquīˈlh makapitzīn
xalanīˈn na ixtemplocaˈn
israelitas tī ixcāmāpācuhuīcan
Libertos, ē nā xalanīˈn nac
Cirene ē Alejandría ē Cilicia ē
Asia. Ē tatāˈlālīhuanilh Esteban.
10 Xlacaˈn jāla ixtatāˈlāskāhuīˈ
ixpālacata ixtalacapāstacniˈ
Esteban ē ixpālacata Espíritu
Santo tī ixmāchihuīnī. 11 Xlacaˈn
taxokolh āˈmakapitzīn
nataˈaˈksaˈnīniˈn ixtakexmatnīˈt
chī Esteban aˈksaˈnli Moisés ē
Dios. 12 Cāchihuīnaˈmakasītzīˈca
tachiˈxcuhuīˈt ē xanapuxcuˈnuˈ
israelitas ē mākelhtahuaˈkēˈniˈnīˈn
līmāpaˈksīn. Xamaktin
laktalacatzunaˈjīca Esteban ē
chiˈpaca ē līminca ixlacatīncaˈn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

scujnīꞌn. 13 Cāhuiꞌlīca tī natahuan tū
jā ixlīcānaꞌ ē tahuanli:
—Huāꞌmā chiꞌxcuꞌ jā makxteka
aꞌksaꞌn līmāpaꞌksīn ē tzamāꞌ xakaꞌtlaꞌ
templo tū xatasicuaꞌlanālan.
14 Ickexmatui aꞌcxniꞌ huanli Jesús
xalaꞌ nac Nazaret namālaksputū
xakaꞌtlaꞌ templo ē natalakpalī
tahuilat tū māsuꞌyulh Moisés.
15 Ixlīpōꞌktucaꞌn tī
ixtahuiꞌlānaꞌnchaꞌ jā ixtlahuacan
justicia, talakalaktzīꞌlh Esteban.
Ixlacan ixtasuꞌyu huaꞌchi ángel.

Tamaktāyalh Esteban ē maknīca

7 Xapuxcuꞌ pālej kelhasquiꞌnīlh
Esteban:
—¿Ē ixlīcānaꞌ huāꞌmāꞌ?
2 Esteban huanli:
—Chiꞌxcuhuīꞌn, israelitas huaꞌchi
chī quit, cakexpaꞌttit. Dios, tī
kaꞌtlaꞌ, tasuꞌyuniꞌlh quimpapcaꞌn
Abraham aꞌcxniꞌ xlaꞌ ixuīꞌlhcus
nac cāꞌlacchicniꞌ nac Mesopotamia.
Jānaꞌj ixaꞌn tahuiꞌla nac Harán.
3 Dios huanilh:

Cataxtu na mincāꞌlacchicniꞌ
ē cacāmakxtekti
mintalakapasnīꞌn ē capit
nac cāꞌlacchicniꞌ tū
naꞌicmāsuꞌyuniꞌyān.

4 Abraham taxtulh na
ixcāꞌlacchicniꞌcaꞌn caldeos ē
aꞌlh tahuiꞌla nac Harán. Aꞌcxniꞌ
ixnīnīꞌttzaꞌ ixtātaꞌ Abraham, Dios
līmilh Abraham nac cāꞌlacchicniꞌ jā
huiꞌxinaꞌn huiꞌlāꞌnaꞌntit chuhuaꞌj.
5 Dios jā maxquīꞌlh tiꞌyaꞌt huāꞌtzāꞌ,
nūn pītzunaꞌj jā nayāhua ixtujan.
Xmān huanilh ixtēcuꞌ tiꞌyaꞌt
nahuan xlaꞌ ē ixnatāꞌnatnaꞌ, masqui
jānaꞌj ixkaꞌlhī ixkaꞌhuaꞌcha. 6 Dios
tāꞌchihuīnaꞌnli chuntzaꞌ:

Minatāꞌnatnaꞌ natatahuiꞌla
chī xaminiꞌ nac āꞌlacatin
cāꞌlacchicniꞌ.
Aꞌntzaꞌ nacāmāscujūcan ē
nacāmakapātīnīncan aꞌktāꞌtiꞌ
ciento cāꞌta.
7 Quit naꞌiccāmakapātīnīn
tachiꞌxcuhuīꞌt tī nacāmāscujū
minatāꞌnatnaꞌ.
Āꞌlīstān natataxtu minatāꞌnatnaꞌ
ē naquintamakapāxuī huāꞌtzāꞌ.

8 Dios huiꞌlīlh aꞌktin talacāxtlahuan
tū ixpālacata ixcāchuꞌcucan
chiꞌxcuhuīꞌn israelitas ixpālacata
nacālīlakapascan. Tahuīꞌlh
chāꞌtin ixkaꞌhuaꞌcha Abraham,
ixtacuhuīniꞌ Isaac. Ixlīꞌaꞌktzayan
quilhtamacuj Abraham chuꞌculh
ixkaꞌhuaꞌcha. Āꞌlīstān tahuīꞌlh
chāꞌtin ixkaꞌhuaꞌcha Isaac,
ixtacuhuīniꞌ Jacob. Āꞌlīstān Jacob
kaꞌlhīlh kelhacāujtuꞌ ixcamanaꞌ tī
quinapapanaꞌcaꞌn.
9 ’Quinapapanaꞌcaꞌn
ixtaquiclhlaktzīꞌn ixtāꞌtincaꞌn José.
Xlacaꞌn tastāꞌlh José. Lēꞌnca nac
Egipto. Dios ixmaktakaꞌlha. 10 Dios
makapūtaxtūlh ixlīpōꞌktu tū pātīlh.
Dios maxquīꞌlh José talacapāstacniꞌ
na ixlacatīn Faraón tī puxcuꞌ xalaꞌ
nac Egipto. Faraón ixlakachiꞌxcuhuīꞌ
José. Līhuiꞌlīlh chī gobernador
nac Egipto. Huiꞌlīlh namāpaꞌksīkōꞌ
pōꞌktu ixchic Faraón.
11 ’Milh aꞌktin tatziꞌncstat
ixlīpōꞌktu tzamāꞌ tiꞌyaꞌt Egipto
ē nac Canaán. Tapātīniꞌlh.
Quinapapanaꞌcaꞌn jā ixtamacla tū
natahuaꞌ. 12 Aꞌcxniꞌ kexmatli Jacob
ixaꞌnan trigo nac Egipto, pūla
cāmacāꞌlh aꞌntzaꞌ ixkaꞌhuaꞌchan
tī quinapapanaꞌcaꞌn. 13 Aꞌcxniꞌ
taꞌaꞌmpālh ixlīmaktuꞌ, José

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

cāhuanilh ixnapuxcuˈnuˈ: "Quit
mistancucaˈn." Faraón māca'tzīnīca
ixtāˈtimīn José ixtahuanīˈt.
14 José mātaˈsatīnīniˈlh Jacob tī
ixtātaˈ ē ixlīpōˈktucaˈn ixtāˈtimīn
ē ixcamanaˈcaˈn, iˈtāt ciento
āˈpuˈxamaquitzis tachiˈxcuhuīˈt.
15 Jacob aˈlh tahuiˈla nac Egipto.
Aˈntzaˈ nīlh xlaˈ ē nā tanīkōˈlh
ixkaˈhuaˈchan tī quinapapanaˈcaˈn.
16 Āˈmaktin cālēˈmpalaca nac
Siquem ē aˈntzaˈ cāmāˈcnūca
nac lhuˈcuˈ tū cāmaktamāhualh
Abraham ixcamanaˈ Hamor xalanīˈn
nac Siquem. Lītamāhualh tumīn.
17 'Ixtalacatzunaˈjītēlha
quilhtamacuj aˈcxniˈ
ixmākentaxtūlh Dios tū ixuaninīˈt
Abraham. Tachiˈxcuhuīˈt israelitas
lhūhuaˈntēlhalh nac Egipto.
18 Huiˈlīpalaca chāˈtin puxcuˈ nac
Egipto tī jā lakapasli José. 19 Xlaˈ
cāˈaˈkskāhuīˈlh quinapapanaˈcaˈn
ē chuntzaˈ cālītlajalh. Xlaˈ
cāmakapātīnīnli quinapapanaˈcaˈn
ē cāmāmakaˈnīlh xanatātaˈnaˈ
ixlacstīncaˈn natanī. 20 Milh aˈktin
quilhtamacuj lacatuncuhuīˈlh
Moisés ē tzēhuanīˈt ixuanīˈt na
ixlacatīn Dios. Ixmaktakaˈlhmāˈca
aˈktuˈtun mālhcuyuˈ na ixchic
ixtātaˈ. 21 Aˈcxniˈ quīhuiˈlīca Moisés
nac xcān, ixtzuˈmaˈjāt Faraón
sacli ē makastacli huaˈchi ixlīcānaˈ
ixkaˈhuaˈcha. 22 Moisés māscaˈtīca
ixlīpōˈktu talacapāstacniˈ xalaˈ nac
Egipto. Tzej ixchihuīnaˈn ē pōˈktu
tzē ixtlahua.
23 'Aˈcxniˈ ixkaˈlhītzaˈ tuˈpuˈxam
cāˈta, puhuanlitzaˈ palh nacālakaˈn
ixtalakapasniˈ tī israelitas.
24 Laktzīˈlh chī chāˈtin egipcio
ixmakapātīnīmāˈlh chāˈtin
israelita. Moisés līmaktāyalh ē
maknīlh tzamāˈ egipcio. Chuntzaˈ
tapānūniˈlh tū ixmakcaˈtzī.
25 Moisés ixpuhuan israelitas
ixtakexmata chī Dios ixlacsacnīˈt
nacāmaktāya nataˈaˈkapūtaxtu. Ē
xlacaˈn jā ixtakexmata. 26 Ixlīlakalī
huampala cālakchilh Moisés
chāˈtuˈ israelitas ixtalātucsmāˈnalh
ē ixlāmakxtekecuˈtun ē
cāhuanilh: "Chiˈxcuhuīˈn,
huiˈxinaˈn lītalakapasnīˈn. ¿Tū
ixpālacata lālītucspāˈnaˈntit?" 27 Tī
ixlacatāquīˈmāˈlh ixtāˈchic palaj
tunca tancsli Moisés ē huanilh:
"¿Tīchu huiˈlīnīˈtaˈn huaˈchi
quimpuxcuˈcaˈn ē quijuezcaˈn? 28 ¿Ē
naquimaknīcuˈtunaˈ quit chī maˈkniˈ
huāˈ kōtan egipcio?" 29 Aˈcxniˈ
kexmatli huāˈmāˈ, Moisés tzāˈlalh.
Chāˈlh cāˈlacchicniˈ nac Madián
ē aˈntzaˈ tachokolh chī xaminiˈ.
Aˈntzaˈ tatahuīˈlh chāˈtuˈ ixcamanaˈ.
30 'Aˈcxniˈ ixtētaxtunīˈttzaˈ
tuˈpuˈxam cāˈta, chāˈtin ángel
tasuˈyuniˈlh nac cāˈtzayaˈnca tiˈyaˈt
ixlacatzunaˈj nac sipej ixtacuhuīniˈ
Sinaí. Aˈntzaˈ tasuˈyulh nac aˈkatin
putzunaˈj quiˈhuiˈ tū īˈlhcumāˈlh.
31 Aˈcxniˈ laktzīˈlh Moisés jā ixcaˈtzī
tū īˈlhcumāˈlh. Ē talacatzunaˈjīlh
nalaktzīˈn. Ixtachihuīn Dios
huanilh:

32 Quit ixDioscaˈn minatātaˈnaˈ ē
ixDioscaˈn Abraham ē Isaac ē
Jacob.

Moisés xpipilh ē jicuaˈnli ē jā
ixlaktzīˈncuˈtun. 33 Māpaˈksīniˈ
huanilh:

Catatūxtu mincaclhiˈ ixpālacata
jā yāˈt, ixlacatīn Dios.
34 Quit ixlīcānaˈ iclaktzīˈnīˈt
chī cāmakapātīnīmāˈca

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

quintachiˈxcuhuīˈt tī
tahuiˈlānaˈlh nac Egipto.
Ickexmatnīˈt chī tataˈsamāˈnalh
xlacaˈn, ē icyujnīˈtaˈnchi
naˈiccāmakapūtaxtū.
Chuhuaˈj cataˈt.
Naˈicmacāˈnān nac Egipto.
35 'Huāˈmāˈ ūˈtzaˈ Moisés tī
talakmakaˈlh aˈcxniˈ tahuanli: “¿Tīchu
huiˈlīnīˈtaˈn huaˈchi quimpuxcuˈcaˈn
ē quijuezcaˈn?” Dios macamilh
huāˈmāˈ Moisés chī xapuxcuˈ ē
makapūtaxtūnuˈ. Ixmaktāya ángel
tī tasuˈyuniˈlh nac aˈkatin putzunaˈj
quiˈhuiˈ. 36 Moisés cāmāxtulh
quinapapanaˈcaˈn. Xlaˈ tlahualh
lakaˈtlaˈ līˈaˈcnīn nac Egipto ē nac
Xatzuˈtzoˈko Mar ē nac cāˈtzayaˈnca
tiˈyaˈt tuˈpuˈxam cāˈta. 37 Huāˈmāˈ
ūˈtzaˈ Moisés tī cāhuanilh israelitas:
Māpaˈksīniˈ quinDioscaˈn
nalacsaca chāˈtin
mintalakapasniˈcaˈn chuntzaˈ
chī quilacsacli quit.
Ūˈtzaˈ ixaˈkchihuīnaˈ Dios nahuan.
Nakexpaˈtāˈtit huiˈxinaˈn.
38 Huāˈmāˈ Moisés ūˈtzaˈ ixuīˈlh
aˈcxniˈ ixtatakēstoknīˈt nac
cāˈtzayaˈnca tiˈyaˈt. Ángel
tāˈchihuīnaˈnli nac sipej Sinaí.
Moisés cāhuanilh quinapapanaˈcaˈn
tū huanli ángel. Moisés maktīniˈlh
tachihuīn tū jā maktin catisputli ē
ūˈtzaˈ quincāmaxquīˈn.
39 'Huāˈmāˈ quinapapanaˈcaˈn
jā takexmatniˈcuˈtunli Moisés ē
talakmakaˈlh. Ixtataspiˈtcuˈtun nac
Egipto. 40 Tahuanilh Aarón:
Caquilātlahuaniˈuj ídolos tū
naquincāpūlaniˈyān.
Jā iccaˈtzīyāuj tū aˈkspulalh
Moisés tī quincāmāxtun nac
tiˈyaˈt Egipto.
41 Xlacaˈn tatlahualh aˈktin ídolo tū
ixtasuˈyu huaˈchi xaskaˈtaˈ huācax
ē maknīca animalh ē maxquīˈca
talakalhuˈmān ídolo. Talīpāxuhualh
tū ixtalītlahuanīˈt ixmacancaˈn.
42 Dios cātamakatīniˈlh xlacaˈn ē
cāmakxtekli natalaktaquilhpūta
staˈcu. Nā chuntzaˈ tatzoˈkniˈ nac
libro tū tatzoˈkli ixaˈkchihuīnaˈnīˈn
Dios. Huanli:
¿Ē quilāmālacnūniˈuj
talakalhuˈmān ē animalh tū
xatamaknīn tuˈpuˈxam cāˈta
nac cāˈtzayaˈnca tiˈyaˈt?
43 Huiˈxinaˈn lītaˈntit
ixaˈcchic ídolo Moloc jā
ixlaktaquilhpūtacan, ē ídolo
Renfán tū ixtasuˈyu huaˈchi
staˈcu.
Huiˈxinaˈn tlahuaˈtit ídolos
nacālaktaquilhpūtayāˈtit.
Chuhuaˈj quit naˈiccālēˈnān
āˈchulāˈ ixlakamakat
Babilonia.
44 Esteban chihuīnaˈmpālh:
—Nac cāˈtzayaˈnca tiˈyaˈt,
quinapapanaˈcaˈn ixtakaˈlhī
xakaˈtlaˈ aˈcchic tū ixmāsuˈyu
Dios ixcāmāmakxtoklēˈmāˈlh.
Aˈcchic ūˈtzaˈ ixtlahuacanīˈt
chuntzaˈ chī Dios ixmāsuˈyuniˈnīˈt
Moisés. 45 Quinapapanaˈcaˈn
tamaktīniˈlh ixaˈcchic. Talīmilh
aˈcxniˈ tatāˈtanūchi Josué
na ixtiˈyaˈtcaˈn āˈmakapitzīn
chiˈxcuhuīˈn tī Dios cāmāxtulh
ixlacatīncaˈn quinapapanaˈcaˈn.
Aˈntzaˈ tamakxtekli aˈcchic hasta
aˈcxniˈ ixquilhtamacuj David.
46 Dios līpāxuhualh David chun
ixtlahuaniˈcuˈtun aˈktin ixchic Dios
tī nā ixDios Jacob. 47 Tī tlahualh
ixchic Dios, ūˈtzaˈ Salomón. 48 Dios

xaka'tla' jā tahui'la nac a'ktin chic
tū tatlahuanī't chi'xcuhuī'n. Nā
chuntza' huanli ixa'kchihuīna' Dios:
49 Quit, Dios, icmāpa'ksī nac
a'kapūn ē nac cā'quilhtamacuj.
¿Tuyā chic naquilātlahuani'yāuj?
huanli Māpa'ksīni'.
¿Jāchu na'icjaxa quit?
50 ¿Ē jā quit iclītlahualh quimacan
ixlīpō'ktu tū a'nan?
51 Esteban cāhuanipālh:
—Hui'xina'n lacxumpin. Jā
ka'lhī'yā'tit milīstacna'ca'n
nalīlacapāstacna'nā'tit. Jā
kexpa'tcu'tunā'tit. Tihua'na'
tā'lāhuaniyā'tit Espíritu Santo.
Chuntza' chī ixtala minapapana'ca'n
nā chuntza' la'yā'tit hui'xina'n.
52 Minapapana'ca'n tamakapātīnīnli
ixa'kchihuīna'nī'n Dios. Tamaknīlh
tī tahuanli xapūla namin tī
xatze. Ū'tza' milh ē hui'xina'n
macamāstā'tit ē maknī'tit.
53 Hui'xina'n maktīni'ntit
līmāpa'ksīn tū tamacamāstā'lh
ángeles ē jā kexpa'tni'tit —
cāhuanilh Esteban.

Maknīca Esteban

54 A'cxni' takexmatli huā'mā',
tasītzī'lh ē talāxcakō'lh
ixtatzanca'n ixpālacata chī
tasītzī'lh. 55 Ixlīstacna' Esteban
ixlītzuma Espíritu Santo. Xla'
ixtalacayāhuamā'lh nac a'kapūn.
Laktzī'lh taxkaket jā huī'lh
Dios. Laktzī'lh Jesús ixyālh na
ixpekxtūcāna'j Dios 56 ē huanli:
—Calaktzī'ntit. Quit iclaktzī'n
a'kapūn laquī'yālh, ē Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n na ixpekxtūcāna'j Dios.
57 Ē tī ixtakexmatmā'nalh
tata'salh palha' ē cā'a'kachi'paca.
Ixlīpō'ktuca'n palaj tunca
talakminkō'lh. 58 Māxtuca Esteban
nac cā'lacchicni' ē cucta'laca.
Testigos tahui'līlh ixlu'xu'ca'n
na ixlacatīn chā'tin ka'hua'cha
tī ixuanican Saulo. 59 A'cxni'
cucta'laca Esteban huanilh Dios:
—Māpa'ksīni' Jesús,
icmacamaxquī'yān quilīstacna'.
60 Tatzokostalh ē huanli palha':
—Māpa'ksīni', cacāmātza'nkēna'ni'
tū quintatlahuani'mā'nalh.
A'cxni' huanli huā'mā' Esteban
nīlh.

Saulo ixcāputzatokoke tī ixta'a'ka'ī'

8 Saulo ixcātā'līca'tzī chī
līmaknīca Esteban.
Tzamā' quilhtamacuj tzucuca
cāputzatokokecan tī ixta'a'ka'ī'
nac Jerusalén. Ixlīpō'ktuca'n
ta'a'kahuankō'lh hasta nac ti'ya't
Judea ē Samaria. Tatachokolh
xmān apóstoles. 2 Makapitzīn
chi'xcuhuī'n, tī ixtalakachi'xcuhuī'
Dios, talē'lh Esteban ē tamā'cnūlh
ē talakcalhuanli. 3 Saulo
ixcāmālaksputūcu'tunkō' tī
ixta'a'ka'ī'. Tzuculh tanū a'katunu'
nac chic ē ixcāsakalē'n chi'xcuhuī'n
ē puscan ē ixcāmānū nac pūlāchī'n.

Māsu'yuca xatze tachihuīn nac Samaria

4 Tī ta'a'kahuankō'lh ixta'a'n
calhāxcuhuālh ē ixtalīchihuīna'n
xatze tachihuīn. 5 Felipe a'lh
tancā'n nac cā'lacchicni' nac
Samaria. Ixcāmāsu'yuni' ixpālacata
Cristo. 6 Lhūhua' tachi'xcuhuī't
ixtakexmata kēxtim tū ixcāhuani
Felipe. Takexmatli ē talaktzī'lh
lī'a'cnīn tū ixtlahua. 7 Tū jā tzeya

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

ū'ni' ixtata'sa palha' ē ixcātaxtuni'
tī ixtaka'lhī. Lhūhua' ixtalū'ntū'nun
ē tī ī'xcāhui'huananī't
ixcāmātzeyīmā'ca. 8 Lhūhua'
ixa'nan tapāxuhuān tzamā' nac
cā'lacchicni'.
9 Ixuī'lh chā'tin chi'xcu'
ixtacuhuīni' Simón. Xla' xapūla
ixuanī't xantilh nac tzamā'
cā'lacchicni'. Ixcā'a'kskāhuī'mā'lh
xalanī'n nac Samaria. Huanli ū'tza'
xaka'tla'. 10 Tzej ixtakexmatni'
Simón ixlīpō'ktuca'n tī xalacstīn ē tī
xalaka'tla'tza'. Ixtahuan:
—Huā'mā chi'xcu' ka'lhī
ixlītli'hui'qui Dios.
11 Tzej ixtakexmatni'
Simón ixpālacata makāstza'
ixcālī'a'kskāhuī'nī't ixlīxantilh.
12 Felipe cālītā'chihuīna'lh xatze
tachihuīn chī Dios māpa'ksīni'n
ē ixpālacata Jesucristo. Xlaca'n
ta'a'ka'ī'lh ē ta'a'kpaxli chi'xcuhuī'n
ē puscan. 13 Nā Simón nā a'ka'ī'lh
ē a'kpaxli ē stālani'lh Felipe.
A'cxni' Simón laktzī'lh lhūhua'
lī'a'cnīn tū tlahualh Felipe, lhūhua'
ixlacapāstaca.
14 A'cxni' taca'tzīlh xalanī'n
nac Samaria ixtamaktīni'nī'ttza'
ixtachihuīn Dios, apóstoles nac
Jerusalén tamacā'lh Pedro ē Juan
nac Samaria. 15 Xlaca'n tamilh ē
ta'orarlīlh ixpālacata natamaktīni'n
Espíritu Santo xalanī'n nac Samaria.
16 Jāna'j ixcālakyujachi Espíritu
Santo. Xmān ixtalī'a'kpaxnī't
na ixtacuhuīni' Jesús.
17 Cā'a'cpūhui'līca ixmacanca'n ē
tamaktīni'lh Espíritu Santo.
18 Simón laktzī'lh chī Ēspíritu
Santo maktīni'nca a'cxni' apóstoles
ta'a'cpūhui'līlh ixmacanca'n ē
cāmālacnūni'lh tumīn. 19 Huanli
Simón:
—Nā quit caquilāmaxquī'uj
huā'mā' lītli'hui'qui ē chuntza' chī
catīhuālh na'ica'cpūhui'lī quimacan
nā namaktīni'n Espíritu Santo.
20 Pedro huanilh:
—Calaksputli mintumīn ē nā
hui'x casputti ixpālacata puhuanti
nalītamāhua'ya' tumīn tū Dios
māstā'. 21 Hui'x jāla catimaktīni'
tzamā' talakalhu'mān ixpālacata
jā tze milīstacna' na ixlacatīn
Dios. 22 Camakxtekti tzamā' tū
jā tze talacapāstacni' ē casqui'ni'
Dios namātza'nkēna'ni'yān tzamā'
talacapāstacni' tū ka'lhī'ya' na
milīstacna'. 23 Iclaktzī'nān hui'x jā
tzeya chi'xcu'. Hui'x jāla makxteka
tū jā tze.
24 Kelhtīni'lh Simón ē huanli:
—Casqui'ni'tit Māpa'ksīni' Dios
jā quinti'a'kspula tū hui'xina'n
quilāhuaniuj.
25 A'cxni' xlaca'n
ixtalīmāsu'yunī'ttza' ē
ixtalīchihuīna'nī'ttza' ixtachihuīn
Dios, tataspi'tpālh nac
Jerusalén. Talīchihuīna'nli xatze
tachihuīn ixla' Jesucristo na
ixcā'lacchicni'ca'n samaritanos.

Felipe ē chā'tin chi'xcu' xala' nac Etiopía

26 Tā'chihuīna'nli Felipe chā'tin
ángel tī Dios macamilh ē huanilh:
—Catā'kaqui' ē capit nac
sur. Nalacpina' xatej Jerusalén
tū a'mā'lh nac Gaza. A'ntza'
cā'tzaya'nca ti'ya't.
27 Felipe tā'kaquī'lh ē a'lh.
Tā'lāpāxtokli chā'tin chi'xcu'
eunuco xala' nac Etiopía. Xla'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

chāˈtin scujniˈ ixuanīˈt nac
Etiopía jā ixmāpaˈksīniˈn reina
ixtacuhuīniˈ Candace. Huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ, xlaˈ ūˈtzaˈ xamaktakaˈlhnaˈ
ixtumīn reina. Quīlachi nac
Jerusalén namakapāxuīchi
Dios. 28 Ixtaspiˈtmāˈlhtzaˈ ē
ixpūmimāˈlh aˈktin carreta.
Ixlīkelhtahuaˈkaˈtēlha tū tzoˈkli
Isaías, tī ixaˈkchihuīnaˈ Dios
ixuanīˈt. 29 Espíritu Santo huanilh
Felipe:
—Catalacatzunaˈjiˈ nac tej jā
lēˈmāˈca carreta ē catāˈpi.
30 Felipe tuˈjnulh ē
laktalacatzunaˈjīlh ē kexmatli tū
ixlīkelhtahuaˈkaˈtēlha tū ixtzoˈknīˈt
Isaías. Felipe kelhasquiˈnīlh:
—¿Ē chā kexpatniˈyaˈ tū
līkelhtahuaˈkaˈtēlhaˈyaˈ?
31 Kelhtīlh:
—¿Ē chī naˈiclīkexmatniˈ palh jā tī
tī quimāsuˈyuniˈ?
Huanica Felipe:
—Catahuaˈcaˈ ē
caquimpāxtūtahuiˈlaˈ.
32 Xlaˈ ixlīkelhtahuaˈkaˈhuīˈlh
ixtachihuīn Dios jā huan chuntzaˈ:

Huaˈchi chī lēˈncan lakatin
oveja tū namaknīcan, chuntzaˈ
lēˈnca;
ē chī lakatin oveja xakōˈkoˈ na
ixlacatīn tī macsiˈta, chuntzaˈ
tzamāˈ chiˈxcuˈ jā tū huanli.
33 Māmāxanīˈca ē jā tlahuaniˈca
justicia.
¿Tīchu cahuālh nahuan hasta
makās tilatamalh?
¿Ē jā namināchaˈ ixlītalakapasniˈ
palh maktin maknīca ē
mālaksputūniˈca ixlatamat
nac cāˈquilhtamacuj?

34 Eunuco huanilh Felipe:
—Ickelhasquiˈnīyān, ¿tīchu
līchihuīnaˈmāˈlh huāˈmāˈ Isaías?
¿Ixlīmān līchihuīnaˈncan, o
līchihuīnaˈmpala āˈchāˈtin?
35 Felipe tzuculh
chihuīnaˈn. Tzuculh huani tū
ixlīkelhtahuaˈkaˈnīˈt ixtachihuīn
Dios ē māsuˈyuniˈlh ixpālacata
Jesús. 36 Aˈcxniˈ ixtaˈaˈmāˈnalh nac
tej, tachāˈlh jā māˈlh xcān. Huanli
eunuco:
—Calaˈktziˈ. Huāˈtzāˈ māˈlh
xcān. ¿Tū naquimāmakchuyī palh
naˈicaˈkpaxa?
37 Felipe huanilh:
—Palh huiˈx līˈaˈkaˈīˈyaˈ pōˈktu
milīstacnaˈ, tzē naˈaˈkpaxaˈ.
Xlaˈ kelhtīniˈlh:
—Quit icaˈkaˈīˈniˈ Jesucristo ūˈtzaˈ
īˈSkaˈtaˈ Dios.
38 Palaj tunca māchokolh
ixcarreta. Tatojōlh nac xcān
ixchāˈtuˈcaˈn, Felipe ē eunuco.
Felipe māˈkpaxīlh. 39 Aˈcxniˈ
tatacutli, ixEspíritu Dios
māˈkayāhualh Felipe. Eunuco jātzaˈ
laktzīˈlh. Aˈmpālh ē pāxuhualh.
40 Felipe chāˈlh nac cāˈlacchicniˈ
Azoto. Ixcālītāˈchihuīnaˈntēlha
xatze tachihuīn ixlaˈ Jesucristo na
ixlīpōˈktu cāˈlacchicniˈ hasta chāˈlh
nac Cesarea.

Saulo lakpalīlh ixtalacapāstacniˈ

Hch. 22:6-16; 26:12-18

9 Saulo ixcāmekēˈklha tī
ixtaˈaˈkaˈīˈniˈ Māpaˈksīniˈ
ē ixcāmaknīcuˈtun. Lakaˈlh
xapuxcuˈ pālej 2 ē squiˈnli aˈktin
tatzoˈknuˈ tū nalēˈn na ixtemplocaˈn
israelitas nac Damasco. Chuntzaˈ
tzē nacāputza chiˈxcuhuīˈn ē
puscan tī ixtastālaniˈ Jesús ē

tzē nacālīmin xatachīˈnīˈn nac
Jerusalén. 3 Saulo ixtlāˈhuantēlha
ē ixtalacatzunaˈjītēlhatzaˈ nac
Damasco. Xamaktin aˈktin taxkaket
xalaˈ nac aˈkapūn lītamacstiˈliˈlh.
4 Aˈkāˈlh nac tiˈyaˈt. Kexmatli aˈktin
tachihuīn tū huanica:
—Saulo, Saulo, ¿tū ixpālacata
quimputzatokokeyaˈ?
5 Saulo kelhasquiˈnīlh:
—¿Tīchu huiˈx, Chiˈxcuˈ?
Xlaˈ huanli:
—Quit Jesús, ūˈtzaˈ tī huiˈx
putzatokokeyaˈ. Chu tlakaj
quintāˈlātlahuacuˈtunaˈ. Huiˈx
huaˈchi lakatin cahuāyuj aˈcxniˈ
chiˈnta quiˈhuiˈ tū lītlakalēˈncan.
6 Saulo xpipilh ē jicuaˈnli ē huanli:
—Māpaˈksīniˈ, ¿tū lacasquiˈnaˈ
naˈictlahua?
Māpaˈksīniˈ huanilh:
—Catāˈkaquiˈ ē catanuˈ nac
cāˈlacchicniˈ. Aˈntzaˈ nahuanicaˈnaˈ
tū milītlahuat nahuan.
7 Chiˈxcuhuīˈn tī ixtatāˈaˈmāˈnalh
Saulo takexmatli tachihuīn ē jā
tū talaktzīˈlh ē tajicuaˈnli. 8 Saulo
tāˈkaquīˈlh nac tiˈyaˈt. Aˈcxniˈ
tilacahuāna'ncuˈtunli, jātzaˈ
lacahuānaˈnli. Pekechiˈpalēˈnca
ē līminca nac Damasco. 9 Aˈntzaˈ
tamakxtekli aˈktuˈtun quilhtamacuj
ē jāla lacahuānaˈnli. Jā huāˈyalh ē
jā koˈtnūlh.
10 Ixuīˈlh nac Damasco chāˈtin
chiˈxcuˈ tī ixaˈkaˈīˈniˈ Jesucristo
ē ixtacuhuīniˈ Ananías. Xlaˈ
lakachuyalh ē Māpaˈksīniˈ huanilh:
—Ananías.
Xlaˈ kelhtīniˈlh:
—Āˈtzāˈ icuīˈlh, Māpaˈksīniˈ.
11 Māpaˈksīniˈ huanilh:
—Capit nac tej tū huanican
Lacasaj. Caputza na ixchic Judas
chāˈtin tī huanican Saulo xalaˈ nac
Tarso. Aˈntzaˈ orarlīmāˈlh. 12 Ūˈtzaˈ
līlakachuyanīˈt ē laktzīˈnīˈt chāˈtin
chiˈxcuˈ ixtacuhuīniˈ Ananías tī
tanūlh ē aˈcpūhuiˈlīlh ixmacan ē
chuntzaˈ nalīlacahuānaˈmpala.
13 Ananías kelhtīniˈlh:
—Māpaˈksīniˈ, lhūhuaˈ
quintahuaninīˈt huāˈmāˈ chiˈxcuˈ tū
jā tze cātlahuaniˈnīˈttzaˈ xalanīˈn
nac Jerusalén tī taˈaˈkaˈīˈniˈ
mintachihuīn. 14 Xanapuxcuˈnuˈ
pālejniˈ tamaxquīˈnīˈt līmāpaˈksīn
naquincāchiˈpayān quilīpōˈktucaˈn
tī iclīchihuīnaˈnāuj milīmāpaˈksīn.
15 Māpaˈksīniˈ huanilh:
—Capit. Quit iclacsacnīˈt
Saulo. Xlaˈ nacālītāˈchihuīnaˈn
quimpālacata āˈmakapitzīn ē na
ixlacatīncaˈn reyes ē israelitas.
16 Quit naˈicmāsuˈyuniˈ lhūhuaˈ tū
napātīniˈn quimpālacata.
17 Ananías aˈlh ē tanūlh nac
chic jā ixuīˈlh Saulo. Aˈcpūhuiˈlīlh
ixmacan ē huanilh:
—Tāˈtin Saulo, quimacaminīˈt
Māpaˈksīniˈ Jesús tī tasuˈyuniˈn
nac tej jā ixtaˈmpāˈt.
Ūˈtzaˈ quimacaminīˈt
nalacahuānaˈmpalaˈyaˈ ē
nalītatzumakōˈyaˈ Espíritu Santo na
milīstacnaˈ.
18 Palaj tunca yujniˈlh na
ixlakastapun tū ixuaˈcaˈniˈlh chī
kepēksmaˈ ē lacahuānaˈmpālh.
Tāˈkaquīˈlh ē palaj tunca aˈkpaxli.
19 Huāˈyalh ē tatliˈhuiˈclhli.
Aˈklhūhuaˈ quilhtamacuj
ixcātāˈlahuīˈlh tāˈtimīn nac
Damasco.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

Saulo a'kchihuīna'nli nac Damasco

[20] Palaj tunca na ixtemploca'n
israelitas, Saulo tzuculh
līchihuīna'n Jesús. Ixuan ū'tza'
huā'mā' ī'Ska'ta' quinDiosca'n.
[21] Talī'a'cnīlh ixlīpō'ktuca'n tī
takexmatli ē talāhuanilh:
—¿Ē jā ū'tza' huā'mā' tī
ixcāmālaksputūcu'tun nac
Jerusalén tī ixtatapa'ksīni'
Jesús? Minī't huā'tzā' ē
quincāchī'lē'ncu'tunān ē
quincāmacamāstā'cu'tunān na
ixmacanca'n xanapuxcu'nu' pālejni'.
Ū'tza' līmilh huā'tzā'.
[22] Saulo ā'chulā'
ixlītatli'hui'clhmā'lh ē
ixmāsu'yumā'lh Jesús ū'tza'
huā'mā' Cristo tī Dios ixlacsacnī't.
Ū'tza' talīlī'a'cnīlh israelitas tī
ixtahui'lāna'lh nac Damasco.

Saulo cātzā'lani'lh israelitas

[23] A'cxni' ixpātle'kēnī'ttza'
lakma'jtza' quilhtamacuj, israelitas
tachihuīna'nli natamaknī
Saulo. [24] Māca'tzīnīca Saulo
ixmaktaka'lhmā'ca. Pō'ktu
quilhtamacuj ē pō'ktu tzī'sa
ixtaka'lhītīmā'nalh jā ixlactanūcan
nac cā'lacchicni' ixpālacata
ixtamaknīcu'tun. [25] Cā'tzī'sa
tā'timīn talē'lh Saulo ē tamāyujūlh
a'ktin nac canasta nac lhu'cu' nac
xatalhta'm cā'lacchicni'. Chuntza'
līpūtaxtulh.

Saulo a'lh nac Jerusalén

[26] Saulo chā'lh nac Jerusalén ē
ixcātā'tanūcu'tun tā'timīn a'ntza'.
Xlaca'n ixtajicua'ni'. Jā ixta'a'ka'ī'ni'
palh xla' ixa'ka'ī'nī'ttza'. [27] Bernabé
cālīmini'lh Saulo lī'apóstoles.
Cāhuanilh chī Saulo ixlaktzī'nī't
nac tej Māpa'ksīni' Jesucristo
tī tā'chihuīna'nli. Cāhuani'lh
chī Saulo ixlīchihuīna'nī't
nac Damasco ixlīmāpa'ksīn
Jesús, ē jā ixjicua'n. [28] Saulo
ixcātā'latlā'huan nac Jerusalén.
[29] Ixlīchihuīna'n ixlīmāpa'ksīn
Dios ē jā ixjicua'n. Ixcātā'lāhuani
israelitas tī ixtachihuīna'n griego.
Ixtamaknīcu'tun Saulo. [30] A'cxni'
tā'timīn taca'tzīlh huā'mā', talē'lh
Saulo nac Cesarea ē tamacā'lh nac
Tarso.
[31] Cā'līpāxuhuatza' ixtahui'lāna'lh
tī ixtatalacxtimī na ixlīpō'ktu
ixlīka'tla' Judea ē Galilea ē
Samaria. Ā'chulā' ixta'a'ka'ī'ni'
ē ixtajicua'ni'tēlha Māpa'ksīni'.
Espíritu Santo ixcāmāko'xamāka'tlī
ē ixtatalhūhua'ntēlha.

Eneas mātzeyīca

[32] Pedro calhāxcuhuālh
ixlatlā'huan ē cālakmilh tī ixta'a'ka'ī'
xalanī'n nac Lida. [33] A'ntza' maclalh
chā'tin chi'xcu' tī ixuanican Eneas.
Xla' ixmā'lh na ixpūtama' a'ktzayan
cā'ta. Ixchēkēnī'n ixlū'ntū'nunī't.
[34] Pedro huanilh:
—Eneas, Jesucristo mātzeyīyān.
Catā'kaqui' ē camā'kaqui'
mimpūtama'.
Palaj tunca tā'kaquī'lh Eneas.
[35] Ixlīpō'ktuca'n tī ixtahui'lāna'lh
nac Lida ē Sarón talaktzī'lh
Eneas ixtzeyanī'ttza'. Xlaca'n
tatamacamāstā'ni'lh Jesucristo.

Dorcas lacastālancuana'nli

[36] Ixuī'lh nac Jope chā'tin puscāt
tī ixa'ka'ī'. Ixtacuhuīni' Tabita ē nā

Dorcas ixtacuhuīniˈ griego. Huāˈmāˈ
puscāt ixtlahua lhūhuaˈ tū tze.
Ixmāstāˈ lhūhuaˈ talakalhuˈmān.
37 Huāˈmāˈ quilhtamacuj taˈjatatlalh
ē nīlh. Ixmāpaxīcanīˈttzaˈ ē
ixcāxmāpīˈcanīˈttzaˈ na ixlīˈaˈktuˈ
piso. 38 Tāˈtimīn nac Jope
takexmatli Pedro ixuīˈlh nac
Lida, ixlacatzunaˈj nac Jope.
Cālakmacāˈnca chāˈtuˈ chiˈxcuhuīˈn.
Xlacaˈn tahuanilh Pedro:
—Palaj capit aˈntzaˈ jā icuiˈlānaˈuj.
39 Palaj tunca Pedro cātāˈaˈlh.
Aˈcxniˈ cālakchāˈlh, lēˈnca na
ixlīˈaˈktuˈ piso. Ixlīpōˈktucaˈn
tī ixcānīmakaˈncanīˈttzaˈ
talītalacxtimīlh jā ixmāˈlh Dorcas
ē tacalhuanli. Tamāsuˈyuniˈlh
luˈxuˈ tū ixtlahua Dorcas aˈcxniˈ
ixuīˈlhcus. 40 Pedro cāmāxtulh
ixlīpōˈktucaˈn ē tatzokostalh ē
orarlīlh. Laktalakspiˈtli tzamāˈ nīn
ē huanilh:
—Tabita, catāˈkaquiˈ.
Lacahuānaˈnli ē laktzīˈlh
Pedro ē tāˈkaquīˈlh ē tahuīˈlh.
41 Pedro makachiˈpalh ē yāhualh.
Pedro cātaˈsaniˈlh tī ixtaˈaˈkaˈīˈ
ē tī ixcānīmakaˈncanīˈt ē
cāmāsuˈyuniˈlh Dorcas xalakahuan.
42 Huāˈmāˈ caˈtzīkōˈca na ixlīpōˈktu
Jope. Lhūhuaˈ taˈaˈkaˈīˈniˈlh
Māpaˈksīniˈ Jesucristo. 43 Pedro
tachokolh aˈklhūhuaˈ quilhtamacuj
nac Jope na ixchic chāˈtin chiˈxcuˈ
tī ixuanican Simón tī ixcāxtlahua
koˈxkaˈ.

Pedro ē Cornelio

10 Ixuīˈlh nac Cesarea chāˈtin
chiˈxcuˈ tī ixuanican
Cornelio. Xlaˈ capitán ixuanīˈt
aˈktin nac batallón tū ixuanican
Italiano. 2 Cornelio ixlakachiˈxcuhuīˈ
ē ixtajicuaˈniˈ Dios, ē nā chuntzaˈ
ixlīpōˈktucaˈn xalanīˈn na ixchic.
Ixmāstāˈ talakalhuˈmān ē pōˈktu
quilhtamacuj ixorarlīniˈ Dios.
3 Aˈktin quilhtamacuj chī maktuˈtun
kōtanū, Cornelio lakachuyalh.
Laktzīˈlh chāˈtin ángel tī Dios
macamilh. Ángel tanūlh ē huanilh:
—¡Cornelio!
4 Cornelio laktzīˈlh ē jicuaˈnli ē
kelhasquiˈnīlh:
—¿Tūchu, Māpaˈksīniˈ?
Ángel huanilh:
—Dios kexmatniˈchaˈn minoración
ē chī māstāˈyaˈ talakalhuˈmān.
5 Chuhuaˈj cacāmacapi chiˈxcuhuīˈn
nac Jope ē camātaˈsatīnīˈniˈ Simón
tī kaˈlhī ixlīˈaˈktuˈ ixtacuhuīniˈ
Pedro. 6 Xlaˈ tētachokonīˈt na ixchic
Simón tī cāxtlahua koˈxkaˈ tī kaˈlhī
ixchic na ixquilhtūn mar. Ūˈtzaˈ
nahuaniyān tū natlahuaˈyaˈ.
7 Aˈcxniˈ huanikōˈlh ángel palaj
tunca aˈlh. Cornelio cātaˈsaniˈlh
chāˈtuˈ ixtasācuaˈn ē chāˈtin tropa tī
ixlakachiˈxcuhuīˈ Dios ē tī ixtāˈscuja
na ixchic. 8 Aˈcxniˈ cāhuanikōˈlh
tū ixuaninīˈt ángel, cāmacāˈlh nac
Jope.
9 Ixlīlakalī xlacaˈn
ixtatlāˈhuamāˈnalh ē
ixtatalacatzunaˈjītēlha nac
cāˈlacchicniˈ. Chī tastuˈnūt
Pedro tahuaˈcaˈlh na ixaˈkstīn
chic naˈorarlī. 10 Ē tziˈncstāyalh
ē ixuāˈyancuˈtun. Līhuan
ixcāxtlahuamāˈca līhuaˈ, Pedro
lakachuyalh. 11 Laktzīˈlh aˈkapūn
laquīˈyālh ē huaˈchi aˈktin kaˈtlaˈ
sábana chīˈcanīˈt ixaˈkatzāˈstūtāˈtiˈ.
Yujli na ixlacatīn. 12 Aˈntzaˈ
ixtatojōmāˈnalh ixlīpōˈktu animalh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

tū makakentā'ti' ē lūhua' ē spūnī'n.
13 Kexmatli chī tā'chihuīna'nca ē
huanica:
—Catā'kaqui', Pedro, cama'kni' ē
cahua't.
14 Pedro huanli:
—E'ē, Māpa'ksīni'; jā maktin
icua'nī't tū jā tzē hua'can.
15 Kexmatpālh ixlīmaktu'
tā'chihuīna'nca ē huanica:
—Jā cahua'nti jā tze tū Dios
tlahuanī't tze.
16 Huā'mā' a'kspulalh maktu'tun
ē sábana tayapalacancha' nac
a'kapūn. 17 Pedro ixlacapāstacuī'lh
ixpālacata jā ixca'tzī tū ixuanicu'tun
tū lakachuyalh. Tzamā' chi'xcuhuī'n,
tī ixcāmacaminī't Cornelio,
takelhasqui'nīni'lh jā yālh ixchic
Simón. Palaj tunca tachilh na
ixlacapūn mākelhcha. 18 Palha'
tachihuīna'lh ē takelhasqui'nīni'lh
palh jā lahuī'lh chā'tin chi'xcu' tī
ixuanican Simón tī ixka'lhī ixlī'a'ktu'
ixtacuhuīni' Pedro. 19 A'cxni' Pedro
ixlacapāstacuī'lh chī lakachuyanī't,
Espíritu Santo huanilh:
—Chā'tu'tun chi'xcuhuī'n
taputzayān. 20 Catāya' ē cayujti
ē cacātā'pi. Jā tipuhua'na': "Jā
icti'a'lh." Quit iccāmacaminī't.
21 Pedro cālakyujli chi'xcuhuī'n ē
huanli:
—Quit tī putzayā'tit. ¿Tūchu
lakta'nī'ta'ntit?
22 Xlaca'n takelhtīlh:
—Ixpālacata capitán Cornelio.
Xla' tzeya chi'xcu' ē jicua'ni'
Dios. Talaktzī'n israelitas tzeya
chi'xcu'. Chā'tin ángel tī Dios
macamilh huanilh Cornelio
namāta'satīnīni'nān ē xla'
nakexmata tū nahua'na'.
23 Pedro cāmānūlh nac chic ē
cāhuanilh catatachokokelh huā'mā'
tzī'sni'. Ixlīlakalī cātā'a'lh ē nā
ta'a'lh makapitzīn tā'timīn xalanī'n
nac Jope.
24 Ixlīlakalī huampala tachā'lh nac
Cesarea. Cornelio ixcāka'lhīmā'lh ē
ixcāmākēstokkō'nī't ixtalakapasnī'n
ē ixamigo tī ā'chulā' ixcālakapasa.
25 A'cxni' Pedro ixtanūmā'lh,
Cornelio lakchilh. Palaj tunca
tatzokostani'lh ē laktaquilhpūtalh.
26 Pedro mā'kaquī'lh ē huanilh:
—Catā'kaqui'. Nā quit chi'xcu' chī
hui'x.
27 A'cxni' Pedro ixtanūtēlha ē
ixtā'chihuīna'ntēlha ē lhūhua'
cāmaclalh tī ixtatakēstoknī't.
28 Pedro cāhuanilh:
—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit chā'tin
israelita jāla catitā'talacxtimīlh
tī jā israelita. Jāla catitanūlh na
ixchic. Dios quimāsu'yuni'nī't jāla
ictihualh jā tze ā'chā'tin chi'xcu' ē
xmān catīhuālh. 29 Ū'tza' iclīmilh
a'cxni' quimāta'satīnīni'nca ē jātū
tū icpuhuanli. Iccākelhasqui'nīyān:
¿Tūchu ixpālacata
quilālīmāta'satīnīni'uj?
30 Palaj tunca Cornelio huanli:
—Tā'ti'majatza' quit jā
xa'icuā'yamā'lh. Hua'chi maktu'tun
kōtanū quit xa'icorarlamā'lh
na quinchic. Chā'tin chi'xcu'
tāyalh na quilacatīn ē ixka'lhī
ixlu'xu' tū ī'xkaka. 31 Quihuanilh:
"Cornelio, Dios kexmatnī't
minoración ē lacapāstacmā'lh
chī māstā'ya' talakalhu'mān.
32 Cacāmacapi chi'xcuhuī'n nac
Jope ē camāta'satīnī'ni' Simón
tī ka'lhī ixlī'a'ktu' ixtacuhuīni'
Pedro. Xla' tētachokomā'lh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

na ixchic Simón tī cāxtlahua
koꞌxkaꞌ na ixquilhtūn mar. Xlaꞌ
namin ē natāꞌchihuīnaꞌnān.”
Chuntzaꞌ quihuanilh. 33 Ūꞌtzaꞌ
iclīmātaꞌsatīnīniꞌn palaj tunca.
Huiꞌx quintlahuaꞌniꞌ talakalhuꞌmān
quilakta. Chuhuaꞌj quilīpōꞌktucaꞌn
icuiꞌlānaꞌuj huāꞌtzāꞌ na ixlacatīn
Dios. Ickexmatcuꞌtunāuj tū Dios
māpaꞌksīnīꞌtaꞌn nahuaꞌnaꞌ —
huanica Pedro.

Pedro tzuculh aꞌkchihuīnaꞌn na ixchic Cornelio

34 Pedro tzuculh aꞌkchihuīnaꞌn ē
cāhuanilh:
—Chuhuaꞌj quit iccaꞌtzī
ixlīcānaꞌ Dios lacpuhuan lacxtim
ixlīpōꞌktucaꞌn chiꞌxcuhuīꞌn.
35 Xalanīꞌn calhāxcuhuālh nac
cāꞌlacchicniꞌ tī tajicuaꞌniꞌ Dios
ē tatlahua tū tze, ūꞌtunuꞌn
tamakapāxuī Dios. 36 Dios
cāmacaminiꞌlh israelitas
ixtachihuīn. Cāmāsuꞌyuniꞌlh tzē
ixamigo natahuan Dios ixpālacata
Jesucristo tī cāmāpaꞌksīkōꞌ.
37 Huiꞌxinaꞌn caꞌtzīyāꞌtit chī
māsuꞌyucanīꞌt xatze tachihuīn pūla
nac Galilea ē āꞌlīstān nac Judea
aꞌcxniꞌ Juan ixmāsuꞌyunīꞌttzaꞌ ē
ixmāꞌkpaxīniꞌnīꞌttzaꞌ. 38 Dios
maxquīꞌlh Jesús, xalaꞌ nac
Nazaret, ixlītliꞌhuiꞌqui Espíritu
Santo. Jesús ixtlahuatlāꞌhuan
tū tze ē ixcāmātzeyītlāꞌhuan
tī ixtapātīniꞌn ixpālacata tū
māstāꞌ skāhuīꞌniꞌ. Huāꞌmāꞌ tzē
tlahualh Jesús ixpālacata Dios
ixmaktāyamāꞌlh. 39 Quinaꞌn
icmāsuꞌyuyāuj tū tlahualh Jesús na
ixcāꞌlacchicniꞌcaꞌn israelitas ē nac
Jerusalén. Ūꞌtzaꞌ tī xtokohuaꞌcaꞌca
nac cruz ē chuntzaꞌ maknīca.
40 Dios mālacastālancuanīlh
ixlīꞌaꞌktuꞌtun quilhtamacuj
ē Dios quincāmāsuꞌyuniꞌn
Jesús. 41 Jā cāmāsuꞌyuniꞌlh
ixlīpōꞌktucaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt. Dios
quincāmāsuꞌyuniꞌn Jesús xmān
quinaꞌn tī quincālacsacnīꞌtaꞌn
naꞌicmāsuꞌyuyāuj ixtachihuīn.
Quinaꞌn ictāꞌhuāꞌyauj
Jesús ē ictāꞌkoꞌtnūj aꞌcxniꞌ
ixlacastālancuanaꞌnīꞌttzaꞌ.
42 Dios quincāhuanin
naꞌiccāmāsuꞌyuniꞌyāuj
tachiꞌxcuhuīꞌt ē naꞌicuanāuj
Jesús ūꞌtzaꞌ tī Dios huiꞌlīlh chī
ixJuezcaꞌn xalakahuan ē xanīnīꞌn.
43 Ixlīpōꞌktucaꞌn ixaꞌkchihuīnaꞌnīꞌn
Dios, xamakāstzaꞌ, ixtamāsuꞌyu
ixlīpōꞌktu tī talīpāhuan Jesús,
xlacaꞌn nacāmātzaꞌnkēnaꞌniꞌcan
ixcuentacaꞌn.

Taꞌaꞌkaꞌīꞌlh tī jā israelitas

44 Pedro ixaꞌkchihuīnaꞌmāꞌlhcus
ē Espíritu Santo
cālakyujchi ixlīpōꞌktucaꞌn tī
ixtakexmatniꞌmāꞌnalh Pedro.
45 Talīꞌaꞌcnīniꞌlh israelitas tī ixtaꞌaꞌkaꞌī
ē ixtatāꞌminīꞌt Pedro. Talīꞌaꞌcnīlh
ixpālacata ixcāmaxquīꞌmāꞌca Espíritu
Santo tī jā israelitas. 46 Cālīꞌaꞌcnīca
ixpālacata ixcākexmatcanīꞌt chī
ixtachihuīnaꞌn xtum tachihuīn ē
ixtamākaꞌtlīꞌmāꞌnalh Dios. 47 Pedro
cāhuanipālh:
—¿Ē huīꞌlh chāꞌtin tī
nacāmāmakchuyī nataꞌaꞌkpaxa
huāꞌmāꞌ chiꞌxcuhuīꞌn? Āꞌnā xlacaꞌn
cāmaxquīꞌca chuntzaꞌ chī quinaꞌn
quincātamaxquīꞌn Espíritu Santo.
48 Pedro cāhuanilh cataꞌaꞌkpaxli
na ixtacuhuīniꞌ Jesucristo. Huanica

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

Pedro cacātāˈlātahuīˈlh aˈklhūhuaˈ
quilhtamacuj.

Pedro cāmācaˈtzīnīlh xalanīˈn nac templo nac Jerusalén

11 Apóstoles ē tāˈtimīn tī
ixtahuiˈlānaˈlh nac Judea
cāmācaˈtzīnīca chi ixtaˈaˈkaˈīˈ
ixtachihuīn Dios nā xlacaˈn tī jā
israelitas. 2 Aˈcxniˈ Pedro chāˈlh nac
Jerusalén, tatāˈlāquilhnīlh israelitas.
3 Takelhasquiˈnīlh Pedro:
—¿Tū ixpālacata maktanūnīˈtaˈ
jā tahuiˈlānaˈlh chiˈxcuhuīˈn
tī jā israelitas? ¿Tū ixpālacata
cātāˈhuāˈyaˈnīˈtaˈ?
4 Pedro tzuculh chihuīnaˈn ē
cāhuanilh:
5 —Xaˈicuiˈlācha quit nac Jope ē
xaˈicorarlamāˈlh e iclakachuyalh.
Iclaktzīˈlh huaˈchi kaˈtlaˈ
sábana tū yujchi nac aˈkapūn.
Chīˈcanīˈt ixaˈkatzāˈstūtāˈtiˈ ē
quilakchilh. 6 Iclaktzīˈlh animalh
tū xamakakentāˈtiˈ ē animalh
tū tahuaˈnan ē lūhuaˈ ē spūnīˈn.
7 Ickexmatli aˈktin tachihuīn tū
quihuanilh: “Pedro, catāˈkaquiˈ ē
camaˈkniˈ ē cahuaˈt.” 8 Icuanilh:
“Eˈē, Māpaˈksīniˈ. Jā maktin
icuaˈnīˈt tū catūhuālh ē tū jā tze.”
9 Quintāˈchihuīnaˈmpālh ixlīmaktuˈ
nac aˈkapūn. Quihuanilh: “Jā
cahuaˈnti jā tze tū Dios tlahuanīˈt
tze.” 10 Huāˈmāˈ aˈkspulalh
maktuˈtun ē tayapalacanchaˈ
tālhmāˈn. 11 Palaj tunca tachilh
nac chic jā xaˈicuiˈlānaˈuj
chāˈtuˈtun chiˈxcuhuīˈn tī
ixquilakmacamincanīˈt nac
Cesarea. 12 Espíritu Santo
quihuanilh: “Cacātāˈpi ē jā
tipuhuaˈnaˈ: Jā ictiˈaˈlh.” Ē
quintatāˈaˈlh kelhachāxan tāˈtimīn.
Ictanūj na ixchic Cornelio. 13 Xlaˈ
quincāhuanin chī laktzīˈlh na
ixchic chāˈtin ángel tī tasuˈyuniˈlh ē
huanilh: “Cacāmacapi chiˈxcuhuīˈn
nac Jope ē calīminca Simón
tī kaˈlhī ixlīˈaˈktuˈ ixtacuhuīniˈ
Pedro. 14 Xlaˈ nahuaniyān chī
tzē nalīˈaˈkapūtaxtuyaˈ huiˈx ē
ixlīpōˈktucaˈn xalanīˈn na minchic.”
15 Pedro cāhuanipālh:
—Aˈcxniˈ ictzuculh iclīchihuīnaˈn,
Espíritu Santo cālakmilh
chuntzaˈ chī quincālakmin pūla.
16 Quit iclacapāstacli chī huanli
Māpaˈksīniˈ Jesús: “Ixlīcānaˈ Juan
ixlīmāˈkpaxīniˈn xcān. Huiˈxinaˈn
nalīˈaˈkpaxāˈtit Espíritu Santo.”
17 Dios cāmaxquīˈlh Espíritu Santo
nā chuntzaˈ chī quincāmaxquīˈn
quinaˈn tī aˈkaˈīˈniˈnīˈtaˈuj Jesucristo.
¿Ē tīchu quit naˈiclīmāmakchuyī
Dios? —huanli Pedro.
18 Aˈcxniˈ takexmatli huāˈmāˈ, caˈcs
taquilhuanli. Palaj tunca tatzuculh
tachihuīnaˈn chī ixlīkaˈtlaˈ Dios ē
tahuanli:
—Dios lacasquiˈn natalakpalī
ixtalacapāstacniˈcaˈn nā xlacaˈn tī
jā israelitas ē nā chuntzaˈ natakaˈlhī
ixlatamatcaˈn.

Taˈaˈkaˈīˈlh xalanīˈn nac Antioquía

19 Aˈcxniˈ maknīca Esteban,
tzucuca cāputzatokokecan
tī ixtaˈaˈkaˈīˈnīˈt. Xlacaˈn
tatzāˈlalh ē ixtaˈaˈkahuankōˈnīˈt.
Ixtalatlāˈhuanāchaˈ nac Fenicia
ē nac Chipre ē nac Antioquía.
Cāhuanica xatze tachihuīn
xmān israelitas. 20 Makapitzīn
xlacaˈn xalanīˈn nac Chipre ē nac
Cirene tachāˈlh nac Antioquía.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

Cātāꞌchihuīnaꞌnca tī jā israelitas. Ē
cāmāsuꞌyuniꞌca xatze tachihuīn ixlaꞌ
Jesús. 21 Jesucristo cāmaxquīꞌlh
lītliꞌhuiꞌqui ē chuntzaꞌ lhūhuaꞌ
taꞌaꞌkaꞌīꞌlh.
22 Cāmācaꞌtzīnīca tī ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌnīꞌt
xalanīꞌn nac Jerusalén tū ixlamāꞌlh
nac Antioquía. Macāꞌnca Bernabé
aꞌntzaꞌ. 23 Aꞌcxniꞌ chāꞌlh, laktzīꞌlh
chī Dios ixcāsicuaꞌlanātlahuanīꞌt, ē
pāxuhualh. Bernabé cāmaxquīꞌlh
talacapāstacniꞌ ē cāhuanilh:

—Calīhuiꞌlīꞌtit nastālaniꞌyāꞌtit
Jesucristo.
24 Bernabé tzeya chiꞌxcuꞌ
ixuanīꞌt ē ixlīstacnaꞌ ixlītzuma
Espíritu Santo ē ixaꞌkaꞌīꞌ. Lhūhuaꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt tatzuculh tatapaꞌksīniꞌ
Jesucristo.
25 Āꞌlīstān Bernabé aꞌlh putza
Saulo nac Tarso. 26 Aꞌcxniꞌ maclalh,
līmilh nac Antioquía. Aꞌktin cāꞌta
Bernabé ē Saulo ixtatāꞌtakēstoka tī
ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌnīꞌt. Ixcāmāsuꞌyuniꞌcan
lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt. Aꞌntzaꞌ
nac Antioquía tzucuca pūla
cāmāpācuhuīcan cristianos tī
ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌtēlha.
27 Tzamāꞌ quilhtamacuj tataxtulh
nac Jerusalén makapitzīn
ixaꞌkchihuīnaꞌnīꞌn Dios. Tachāꞌlh
nac Antioquía. 28 Chāꞌtin, tī
ixuanican Agabo, tāyalh na
ixlacatīncaꞌn ē cāhuanilh tū
ixmācaꞌtzīnīlh Espíritu Santo.
Huanli calhāxcuhuālh naꞌaꞌnan
aꞌktin kaꞌtlaꞌ tatziꞌncstat. Chuntzaꞌ
lalh aꞌcxniꞌ Claudio ixmāpaꞌksīniꞌn.
29 Tī ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌnīꞌt talīhuiꞌlīlh
tamacāꞌniꞌ aꞌktin tamaktay tāꞌtimīn
xalanīꞌn nac Judea. Tapuhuanli
natamāstāꞌ chuntzaꞌ chī ixtakaꞌlhī
chāꞌtunuꞌ. 30 Chuntzaꞌ tatlahualh.
Bernabé ē Saulo talēꞌniꞌlh tamaktay
xanapuxcuꞌnuꞌ xalanīꞌn nac templo.

Maknīca Jacobo ē chīꞌca Pedro

12 Tzamāꞌ quilhtamacuj
rey, tī ixuanican Herodes,
tzuculh cāchiꞌpa ē cāmāpātīnīn tī
ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌnīꞌt. 2 Līmāmaknīnīniꞌnli
cuchilu Jacobo ixtāꞌtin Juan.
3 Aꞌcxniꞌ laktzīꞌlh Herodes israelitas
talīpāxuhualh tū tlahualh,
āꞌchulāꞌ cātlahuastiꞌlh. Nā Pedro
māchiꞌpanīniꞌnli. Huāꞌmāꞌ lalh
aꞌcxniꞌ ixlamāꞌlh cāꞌtaniꞌ aꞌcxniꞌ
tahuaꞌlh pāntzīn tū jā ixkaꞌlhī
levadura. 4 Aꞌcxniꞌ Herodes
ixmāchiꞌpanīniꞌnīꞌt Pedro ē
māmānūnīniꞌlh nac pūlāchīꞌn.
Cāmacamaxquīꞌca kelhacāujchāxan
tropas tī natamaktakaꞌlha ē
ixtalālīlakpalītēlha līkelhatāꞌtiꞌn.
Herodes ixpuhuan ixlīminca
ixlacatīncaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt
aꞌcxniꞌ naꞌaꞌksputa cāꞌtaniꞌ tū
huanican pascua. 5 Chuntzaꞌ
Pedro ixmānūcanīꞌt nac pūlāchīꞌn
ē ixtamaktakaꞌlhmāꞌnalh. Tī
ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌnīꞌt jā tajaxli talīꞌorarla ē
tasquiꞌniꞌlh Dios ixpālacata Pedro.

Dios māxtulh Pedro nac pūlāchīꞌn

6 Aꞌktin tzīꞌsniꞌ Pedro
īꞌlhtatamāꞌlh nac pūlāchīꞌn.
Herodes ixmāxtucuꞌtun
ixlīlakalī. Īꞌlhtatamāꞌlh Pedro
na ixpāxtūncaꞌn chāꞌtuꞌ tropas ē
ixcātāꞌlāmacachīꞌmaxquīꞌcanīꞌt
chāꞌtunuꞌ tropa. Ē aꞌchāꞌtuꞌ tropa
ixtayānaꞌlh ixlacapūn mākelhcha
ē ixtamaktakaꞌlha pūlāchīꞌn.
7 Xamaktin tasuꞌyuniꞌlh chāꞌtin
ángel tī Dios macamilh. Aꞌktin
taxkaket māxkakēlh pūlāchīꞌn.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

Ángel tāpātoklhli Pedro ē
mālakahuanīlh ē huanilh:
—Palaj catāˈkaquiˈ.
Taxcutli na ixmacan Pedro.
8 Ángel huanilh:
—Calhaˈkāˈnaˈ ē catatūnuˈ
mincaclhiˈ.
Chuntzaˈ tlahualh Pedro.
Huanipālh ángel:
—Calhaˈkaˈ miluˈxuˈ ē
caquistālaˈniˈ.
9 Pedro taxtulh ē īˈstālaniˈtēlha.
Jā ixcaˈtzī palh ixlīcānaˈ tū
ixtlahuamāˈlh ángel. Ixpuhuan
ixlakachuya. 10 Tatēlakataxtulh
xapūla tropa tī ixmaktakaˈlhmāˈlh
ē āˈlīstān tatētaxtupālh āˈchāˈtin.
Tachilh nac mākelhcha xalīcāˈn
jā lactanūcan nac cāˈlacchicniˈ.
Ixaˈcstu talaquīˈlh. Xlacaˈn
tatētaxtulh nac kentin tej. Palaj
ángel makxtekli Pedro. 11 Aˈcxniˈ
Pedro tzeya caˈtzīlh ē huanli:
—Chuhuaˈj iccaˈtzī
Jesucristo macamilh ixángel
ē quimakapūtaxtūnīˈt na
ixlīmāpaˈksīn rey Herodes.
Quimakapūtaxtūnīˈt tū
ixquintatlahuaniˈcuˈtun israelitas.
12 Aˈcxniˈ ixlacapāstacnīˈttzaˈ
huāˈmāˈ, Pedro chāˈlh na ixchic
María tī ixtzīˈ Juan tī ixkaˈlhī
ixlīˈaˈktuˈ ixtacuhuīniˈ Marcos.
Aˈntzaˈ līlhūhuaˈ ixtastokcanīˈt ē
ixtaˈorarlamāˈnalh. 13 Pedro toklhli
nac mākelhcha jā lactanūcan
na ixtanquilhtīn chic. Chāˈtin
tzuˈmaˈjāt, tī ixuanican Rode,
milh kelhasquiˈnī tīchu xlaˈ.
14 Kelhlakapasli Pedro ē pāxuhualh.
Ūˈtzaˈ jā līmālaquīˈniˈlh ē palaj
tuˈjnuntēlha tanūpālh nac chic.
Cāhuanilh tī ixtatakēstoknīˈt:
—Layālh Pedro nac kēpūn.
15 Xlacaˈn tahuanilh:
—Chuyaˈyaˈ.
Rode āˈchulāˈ cāhuanilh ixlīcānaˈ
ūˈtzaˈ. Palaj tunca tahuanli:
—Jā ūˈtzaˈ. Ixmāstilēˈk ángel tī
maktakaˈlha Pedro.
16 Pedro āˈchulāˈ palhaˈ toklhli nac
mākelhcha. Aˈcxniˈ tamālaquīˈlh,
talaktzīˈlh Pedro ē talīˈaˈcnīlh.
17 Pedro cāmacahuaniˈlh
cataquilhcaˈcslalh. Cāhuanilh
chī Dios līmāxtulh nac pūlāchīˈn.
Cāhuanilh:
—Camācaˈtzīnīˈtit Jacobo ē
tāˈtimīn huāˈmāˈ tū quinaˈkspulalh.
Pedro taxtulh ē aˈlh āˈlacatin.
18 Palaj aˈcxniˈ xkakalh, tropas
tatamakchuyīlh ixpālacata chī
lītzāˈlalh Pedro. 19 Aˈcxniˈ Herodes
māputzīniˈlh Pedro ē jā maclaca
ē cākelhasquiˈnīlh tropas tī
ixcāyāhuacanīˈt natamaktakaˈlha
ē cāmāmaknīnīniˈlh. Herodes
taxtulh nac Judea ē aˈlh tancāˈn nac
Cesarea ē aˈntzaˈ tachokolh.

Nīlh Herodes

20 Herodes ixcātāˈlāsītzīˈnīˈt
xalanīˈn nac Tiro ē Sidón.
Makapitzīn talālītāˈchihuīnaˈnli
palh tzē natalakaˈn. Līˈamigos talalh
Blasto tī ixmaktakaˈlha jā īˈlhtata
rey. Xlacaˈn ixtalīmākoˈxamixīcuˈtun
ixpālacata ixlīhuaˈtcaˈn tū
līmincanchaˈ na ixcāˈlacchicniˈ
rey. 21 Lakchāˈlh quilhtamacuj tū
ixcālhcāniˈnīˈt Herodes. Ixlhakāˈnīˈt
ixluˈxuˈ tū ixtasuˈyu chī rey ixuanīˈt.
Tahuīˈlh nac trono ē aˈkchihuīnaˈnli.
22 Tachiˈxcuhuīˈt tamātaˈsīlh:
—Jā chiˈxcuˈ tī chihuīnaˈmāˈlh.
Huaˈchi chāˈtin dios.

23 Xamaktin chāꞌtin ixángel Dios
makataꞌjatatlalh Herodes ixpālacata
cāmakxtekli talaktaquilhpūtalh
huaꞌchi Dios. Lūhuaꞌ tahuaꞌlh ē nīlh.
24 Ixtachihuīn Māpaꞌksīniꞌ
taꞌaꞌkahuaniꞌlh ē cālakchāꞌlh
āꞌmakapitzīn chiꞌxcuhuīꞌn.
25 Aꞌcxniꞌ Bernabé ē Saulo
ixtatlahuakōꞌnīꞌt ixlītlahuatcaꞌn nac
Jerusalén, xlacaꞌn tataspiꞌtli nac
Antioquía. Cātāꞌaꞌlh Juan tī ixkaꞌlhī
ixlīꞌaꞌktuꞌ ixtacuhuīniꞌ Marcos.

Bernabé ē Saulo tatzuculh taꞌaꞌn makat talīchihuīnaꞌn xatze tachihuīn

13 Chī ūꞌtunuꞌn tī
ixtatakēstoka nac Antioquía,
ixtahuiꞌlānaꞌlh aꞌkchihuīnaꞌnīꞌn ē
mākelhtahuaꞌkēꞌniꞌnīꞌn. Makapitzīn
ixtacuhuīniꞌcaꞌn Bernabé ē Simón
(tī ixuanican Negro) ē Lucio xalaꞌ
nac Cirene ē Manaén (tī tāꞌstacli
rey Herodes) ē Saulo. 2 Xlacaꞌn
ixtalaktaquilhpūtamāꞌnalh Dios
ē ixtalīhuiꞌlīnīꞌt jā tū natahuaꞌ.
Espíritu Santo huanli:
—Iclacasquiꞌn Bernabé ē Saulo
natatlahua xtum ixtascujūtcaꞌn tū
naꞌiccāmaxquīꞌ.
3 Xlacaꞌn jānaꞌj tū ixtahuaꞌ, ē
taꞌorarlīlh ē taꞌaꞌcpūhuiꞌlīlh
ixmacancaꞌn ē cāmacāꞌnca.

Apóstoles tamāsuꞌyulh nac Chipre

4 Espíritu Santo cāmacāꞌlh
Bernabé ē Saulo. Xlacaꞌn taꞌaꞌlh
tancāꞌn nac Seleucia. Aꞌntzaꞌ
tapūꞌaꞌlh barco nac Chipre, aꞌntzaꞌ
jā puꞌnahuīꞌlh macstiꞌnaꞌj tiꞌyaꞌt.
5 Aꞌcxniꞌ tachilh nac Salamina,
talīꞌaꞌkchihuīnaꞌnli ixtachihuīn
Dios na ixtemplocaꞌn israelitas.
Talēꞌlh Juan ixmaktāyanaꞌcaꞌn.
6 Aꞌcxniꞌ tatētaxtulh ixlīpōꞌktu nac
Chipre, tachilh nac cāꞌlacchicniꞌ
ixtacuhuīniꞌ Pafos. Tamaclalh
chāꞌtin chiꞌxcuꞌ israelita ixtacuhuīniꞌ
Barjesús. Xlaꞌ xantilh ixuanīꞌt
ē aꞌkchihuīnaꞌ tū jā ixlaꞌ Dios.
Xmān ixcālīꞌaꞌkskāhuīꞌmāꞌlh.
7 Xantilh ixmaktāya gobernador
Sergio Paulo tī skalalh ixuanīꞌt.
Gobernador cāmātaꞌsatīnīniꞌlh
Bernabé ē Saulo ē ixkexmatcuꞌtun
ixtachihuīn Dios. 8 Cātāꞌlāhuanilh
xantilh tī ixuanican Barjesús ē
Elimas. Xlaꞌ jā ixlacasquiꞌn naꞌaꞌkaꞌīꞌ
gobernador. 9 Saulo, tī nā ixuanican
Pablo, ixlītzuma Espíritu Santo na
ixlīstacnaꞌ. Xlaꞌ lakalaktzīꞌlh Elimas.
10 Huanilh:
—Huiꞌx aꞌkskāhuīꞌniꞌnaꞌ ē jā
tzeya chiꞌxcuꞌ. Huiꞌx ixkaꞌhuaꞌcha
skāhuīꞌniꞌ ē huiꞌx jā lakatīyaꞌ
tū tze. ¿Chī jā līmakxtekaꞌ
lactlahuaꞌyaꞌ tū ixlaꞌ Dios?
11 Chuhuaꞌj Dios namakapātīnīnān.
Lakatzīꞌn nahuaꞌnaꞌ ē lakmaꞌj jāla
catilacahuāꞌnaꞌ.
Xamaktin lakapoklhuanaꞌlh ē
jāla lacahuānaꞌlh ē ixputzatlāꞌhuan
tī ixpekechiꞌpalēꞌlh. 12 Aꞌcxniꞌ
gobernador laktzīꞌlh tū aꞌkspulalh,
xlaꞌ aꞌkaꞌīꞌlh ē līꞌaꞌcnīlh tū
ixmāsuꞌyucan ixpālacata Jesús.

Pablo ē Bernabé nac Antioquía

13 Pablo ē tī ixtatāꞌaꞌn tataxtulh
nac Pafos ē tapūꞌaꞌlh barco ē
tachāꞌlh nac Perge ixlīkaꞌtlaꞌ nac
Panfilia. Aꞌntzaꞌ Juan cāmakxtekli
ē taspiꞌtli nac Jerusalén. 14 Pablo
ē Bernabé tataxtulh nac Perge ē
tachāꞌlh nac Antioquía ixlīkaꞌtlaꞌ
nac Pisidia. Quilhtamacuj tū
pūjaxcan, xlacaꞌn tatanūlh na

ixtemploca'n israelitas ē tatahuī'lh.
15 Līkelhtahua'ka'ca ixtachihuīn
Dios jā tatzo'kni' līmāpa'ksīn ē jā
huanican profetas. Xanapuxcu'nu'
xalanī'n nac templo tamacamilh
chā'tin tī cāhuanilh Pablo ē
Bernabé:

—Chi'xcuhuī'n, palh
cāmaxquī'cu'tunā'tit talacapāstacni'
tachi'xcuhuī't, cacāhuani'tit.

16 Pablo tāyalh ē cāmacahuani'lh
cataquilhca'cslalh ē huanli:

—Cakexpa'ttit chi'xcuhuī'n
israelitas ē hui'xina'n tī
jicua'ni'yā'tit Dios. 17 QuinDiosca'n
quina'n israelitas cālacsacli
quinapapana'ca'n. Dios
cāmālhūhuī'lh a'cxni' xlaca'n
xamini' ixtahuanī't nac ti'ya't
Egipto. Dios ka'lhī lhūhua'
lītli'hui'qui ē ū'tza' tzē cālīmāxtulh
nac huā'mā' ti'ya't. 18 Dios
cālīpātīlh tu'pu'xam cā'ta a'cxni'
ixtalatlā'huan nac cā'tzaya'nca
ti'ya't. 19 Dios cāmālaksputūlh
tachi'xcuhuī't xalanī'n a'ktojon
cā'lacchicni' nac ti'ya't jā ixuanican
Canaán. Cāmāpitzīni'lh ti'ya't
quinapapana'ca'n jā natatahui'la.
20 Dios cāhui'līni'lh ixjuezca'n tī
nacāmāpa'ksī a'ktā'ti' ciento ā'i'tāt
cā'ta. A'kchihuīna' Samuel ū'tza'
ā'xmān ixlīhuī'lh ixlījuez. 21 Ā'līstān
quinapapana'ca'n israelitas
tasqui'nli chā'tin ixreyca'n. Dios
hui'līlh ixlīrey Saúl, ixka'hua'cha
Cis. Ixtalakapasni' Benjamín
ixuanī't. Xla' ixmāpa'ksīni'n
tu'pu'xam cā'ta. 22 A'cxni' Dios
māpānūlh Saúl, ē hui'līpālh David
ixlīrey. Dios līchihuīna'nli David
ē huanli: "Quit iclakapasa David,
ixka'hua'cha Isaí. Iclaktzī'n ū'tza'
chā'tin chi'xcu' tī lacapāstacna'n
chī iclacapāstacna'n quit. Xla'
natlahua pō'ktu tū iclacasqui'n."
Chuntza' huanli Dios. 23 Dios
cāmaxquī'lh israelitas chā'tin
makapūtaxtūnu' chuntza' chī
huanli Dios xapūla. Makapūtaxtūnu'
ū'tza' Jesús, ī'xū'nātā'nat David.
24 A'cxni' Jesús jāna'j ixā'min,
Juan ixcāhuani ixlīpō'ktuca'n
tachi'xcuhuī't israelitas:
"Calakpalī'tit mintalacapāstacni'ca'n
ē ca'a'kpaxtit." 25 A'cxni'
ī'sputmā'lhtza' quilhtamacuj tū
ixlīmā'kpaxīni'n Juan, xla' ixuan:
"Jā quit tī puhua'ni'yā'tit. Ā'līstān
namimpala ā'chā'tin tī ka'lhī
lītli'hui'qui. Ū'tza' jā minī'ni'
na'icxcutni' ixcaclhi'."

26 Pablo chihuīna'mpālh:

—Iccāhuaniyān hui'xina'n tī
ī'xū'nātā'natna' Abraham, chī quit,
ē hui'xina'n tī jicua'ni'yā'tit Dios.
Chuhua'j cātamacamini'nī'ta'n
tachihuīn tū nalī'a'kapūtaxtucan.
27 Xalanī'n nac Jerusalén ē nā
ī'scujni'ca'n jā ixtaca'tzī tī Jesús.
Jā takexmatli ixtachihuīnca'n
ixa'kchihuīna'nī'n Dios tū
līkelhtahua'ka'can pō'ktu
quilhtamacuj tū pūjaxcan.
Ū'tza' līmāmaknīnīni'nca Jesús.
Chuntza' tamākentaxtūlh chuntza'
chī tahuanli a'kchihuīna'nī'n
xamakāstza'. 28 Masqui jāla
tamaclani'lh chī natalīmaknī
Jesús, xlaca'n tasqui'ni'lh Pilato
camaknīca. 29 A'cxni' xlaca'n
ixtamākentaxtūnī'ttza' ixlīpō'ktu
tū ixtatzo'kni' natatlahuani' Jesús,
māyujūca Jesús xanīn nac cruz
ē mānūca nac lhu'cu'. 30 Dios
mālacastālancuanīlh. 31 A'klhūhua'

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

quilhtamacuj ixcātasuˈyuniˈ tī
ixcātāˈtaxtunīˈt nac Galilea
ē ixcātāˈaˈnīˈt nac Jerusalén.
Huāˈmāˈ chiˈxcuhuīˈn ūˈtunuˈn tī
tamāsuˈyuniˈmāˈnalh chuhuaˈj
tachiˈxcuhuīˈt ixpālacata Jesús.
32 ’Chuhuaˈj quinaˈn iccāhuaniyān
huiˈxinaˈn xatze tachihuīn
ixpālacata tū cāhuanilh Dios
quinapapanaˈcaˈn namāstāˈ. 33 Ūˈtzaˈ
Dios quincāmākentaxtūniˈn
quinaˈn, tī īˈxūˈnātāˈnatnaˈcaˈn,
aˈcxniˈ mālacastālancuanīlh Jesús.
Chuntzaˈ tatzoˈkniˈ nac libro Salmos
ixlīˈaˈktuˈ capítulo:

Huiˈx quinKaˈhuaˈcha.
Chuhuaˈj icmaxquīˈnīˈtaˈn
latamat.

34 Dios mālacastālancuanīlh Jesús
nac cāˈlīnīn. Jā āˈmaktin catiˈaˈlh
nac cāˈlīnīn. Dios chuntzaˈ huanli:

Naˈiccāsicuaˈlanātlahuayān
chuntzaˈ chī huanica David.

35 Tatzoˈkniˈ nac libro Salmos
āˈaˈktin capítulo:

Huiˈx jā catimakxtekti namasa
ixmacniˈ minKaˈhuaˈcha tī tze.

36 David ixtlahuanīˈttzaˈ
ixtalacasquiˈnīn Dios ixlacatīncaˈn
xlacaˈn tī ixtahuiˈlānaˈlh
aˈcxniˈ xlaˈ ixlatlāˈhuan nac
cāˈquilhtamacuj. Xlaˈ nīlh ē
māˈcnūca jā ixcāmāˈcnūcanīˈt
ixnatātaˈnaˈ. Ixmacniˈ David
masli. 37 Jā masli ixmacniˈ Jesús
tī Dios mālacastālancuanīlh.
38 Cacaˈtzītit huiˈxinaˈn tī israelitas
chī quit. Ixpālacata huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ, cātamācaˈtzīnīyān
huiˈxinaˈn mincuentacaˈn tzē
nacātamātzaˈnkēnaˈniˈyān. 39 Jesús
cāmātzaˈnkēnaˈniˈ ixlīpōˈktu
ixcuentacaˈn tī talīpāhuan Jesús.
Līmāpaˈksīn tū maxquīˈca Moisés,
ūˈtzaˈ jāla catimālaksputūlh
tū jā tze. 40 Caskalalhuantit jā
nacāˈaˈkspulayān tū tahuanli
aˈkchihuīnaˈnīˈn. Tahuanli:

41 Cakexpaˈttit huiˈxinaˈn tī
lakmakaˈnāˈtit.
Caˈaˈcnīˈtit ē calaksputtit;
ixpālacata quit, Dios,
naˈictlahua aˈktin līˈaˈcnīn
aˈcxniˈ huiˈxinaˈn huiˈlāˈnaˈntit.
Palh ixcātahuaniˈn tū quit
naˈictlahua, huiˈxinaˈn jā
catiˈaˈkaˈīˈtit.

42 Pablo ē Bernabé tataxtulh
na ixtemplocaˈn israelitas.
Tachiˈxcuhuīˈt, tī jā israelitas,
tasquiˈniˈlh natahuanipala huāˈmāˈ
tachihuīn ixlītzayamaˈj. 43 Tataxtulh
tī ixtatakēstoknīˈt nac templo.
Tastālaniˈlh Pablo ē Bernabé
lhūhuaˈ israelitas ē āˈmakapitzīn
tī ixtaˈaˈkaˈīˈnīˈt chī israelitas.
Pablo cāmaxquīˈlh talacapāstacniˈ
ē cāhuanilh jā catamakxtekli
xatze tachihuīn tū māsuˈyu
ixtalakalhuˈmān Dios.
44 Ixlītzayamaˈj, aˈcxniˈ ixchāˈn
quilhtamacuj tū ixpūjaxcan,
ixlīpōˈktucaˈn xalanīˈn nac
cāˈlacchicniˈ tatakēstokli
natakexmata ixtachihuīn Dios.
45 Aˈcxniˈ israelitas talaktzīˈlh
ixlīlhūhuaˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt,
xlacaˈn talaksītzīˈlh ē tatāˈlāhuanilh
Pablo ē talakapalalh. 46 Pablo
ē Bernabé tachihuīnaˈnli ē jā
tajicuaˈnli ē cāhuanica:
— Ixlacasquiˈnca cacātahuanin
xapūla huiˈxinaˈn, israelitas,
ixtachihuīn Dios. Huiˈxinaˈn
lakmakaˈntit, ē chuntzaˈ lītasuˈyu
jā kaˈlhīcuˈtunāˈtit xasāstiˈ

milatamatca'n tū jā catilaksputli.
Chuhua'j quina'n na'iccālaka'nāuj
tī jā israelitas. 47 Chuntza'
quinDiosca'n quincāmāpa'ksīn ē
huanli:

Quit iclacsacnī'ta'n
nacāmāca'tzīnī'ya' chī
natalī'a'kapūtaxtu xalanī'n
nac ā'lacatunu' cā'lacchicni'
na ixlīka'tla' cā'quilhtamacuj.
Chuntza' hui'x chī a'ktin
pūcās chī namāxkakēni'na'
ixlīpō'ktu.

48 A'cxni' takexmatli huā'mā',
tapāxuhualh tī jā israelitas.
Tahuanli tze ixtachihuīn Dios.
Ta'a'ka'ī'lh ixlīpō'ktuca'n tī
ixcāhui'līcanī't natamaktīni'n
xasāsti' ixlatamatca'n tū jā
catilaksputli. 49 Māca'tzīnīni'nca
ixtachihuīn Māpa'ksīni'
calhāxcuhuālh jā ixmāpa'ksī
Antioquía. 50 Israelitas
tachihuīna'makasītzī'lh xalaka'tla'
puscan tī ixtalakachi'xcuhuī' Dios
ē nā xanapuxcu'nu' cā'lacchicni'.
Tachihuīna'makasītzī'lh
cacāputzatokokeca Pablo ē
Bernabé ē cāmakatzā'laca na
ixcā'lacchicni'ca'n ē nā a'ntza' jā
ixtamāpa'ksī. 51 Pablo ē Bernabé
tatincxli pokxni' ixtujanca'n ē
chuntza' cāmāca'tzīnīca xalanī'n
cā'lacchicni' ixtalē'n cuenta. Ta'a'lh
nac Iconio. 52 Tā'timīn tapāxuhualh.
Ixlīstacna'ca'n ixlītzuma Espíritu
Santo.

Pablo ē Bernabé nac Iconio

14 Pablo ē Bernabé
lacxtim tatanūlh na
ixtemploca'n israelitas nac Iconio
ē ta'a'kchihuīna'nli. Ta'a'ka'ī'lh
lhūhua' israelitas ē nā tī jā
israelitas. 2 Israelitas tī jā ixta'a'ka'ī'
tachihuīna'makasītzī'lh tī jā
israelitas. Cāmālacapāstaquīca
tā'timīn jā tze ixtahuanī't.
3 Pablo ē Bernabé tatahuī'lh
a'klhūhua' quilhtamacuj nac
Iconio ē ixta'a'kchihuīna'n ē jā
tajicua'nli ixpālacata ixtalīpāhuan
Jesucristo. Ixlītli'hui'qui Dios
lhūhua' ixtalītlahua tū laka'tla'
lī'a'cnīn. Ū'tza' līmāsu'yulh Dios
ixlīcāna' tū ixtalīchihuīna'n
Pablo ē Bernabé ixpālacata
Jesucristo. 4 Tachi'xcuhuī't
xalanī'n nac Iconio jā lacxtim
ixtalacapāstaca. Makapitzīn
ixtalacapāstaca chī israelitas ē
ā'makapitzīn ixtalacapāstaca
chī apóstoles. 5 Israelitas ē nā tī
jā israelitas ē nā xanapuxcu'nu'
tachihuīna'nli natalacatā'quī'nin ē
natacucta'lana'n. 6 A'cxni' taca'tzīlh
huā'mā', Pablo ē Bernabé tatzā'lalh.
Ta'a'lh nac estado Licaonia nac
cā'lacchicni' Listra ē Derbe ē
ā'lacatunu' cā'lacchicni'. 7 A'ntza'
ixtalī'a'kchihuīna'n xatze tachihuīn
ixla' Jesucristo.

Cucta'laca Pablo nac Listra

8 Ixuī'lh chā'tin chi'xcu' nac
Listra. Jā tze ixuanī't ixtujan.
Ixlū'ntū'nunī't chu tunca
ixlīlacatuncuhuī'ni'. Jā maktin
ixtlā'huan. 9 Ixkexmatmā'lh Pablo.
Pablo lakalaktzī'lh ē ca'tzīlh
ixa'ka'ī' tzē namātzeyīcan. 10 Pablo
palha' huanli:
—Laclhtzaj catāya'.
Chi'xcu' tāyalh ē tzuculh tlā'huan.
11 A'cxni' ixlīlhūhua'ca'n
talaktzī'lh tū tlahualh Pablo,

xlacaˈn tataˈsalh ē tahuanli chī
ixtachihuīncaˈn xalanīˈn nac
Licaonia. Tahualh:
—¡Tayujnīˈtaˈnchi dioses tī
tatasuˈyu chī chiˈxcuhuīˈn!
12 Ixtahuan Bernabé ixuanīˈt
ūˈtzaˈ dios Júpiter. Ē ixtahuan
Pablo ixuanīˈt ūˈtzaˈ dios
Mercurio ixpālacata ūˈtzaˈ tī
ixaˈkchihuīnaˈnīˈt. 13 Templo jā
ixlaktaquilhpūtacan dios Júpiter,
ixyālh jā lactanūcanāchaˈ nac
cāˈlacchicniˈ. Ixcura Júpiter
līmilh huācax ē xaˈnat nac
tanquilhtīn. Pālej ē tachiˈxcuhuīˈt
ixtalakachiˈxcuhuīˈcuˈtun apóstoles.
14 Aˈcxniˈ apóstoles, Bernabé ē Pablo,
tacaˈtzīlh tū ixcātlahuaniˈcuˈtuncan,
xlacaˈn talacxtīˈtli ixlīmāncaˈn
ixluˈxuˈcaˈn ixpālacata
tatamakchuyīlh. Tatuˈjnulh
ixlacpuˈnaˈiˈtātcaˈn tachiˈxcuhuīˈt ē
tataˈsalh ē tahuanli:
15 —¡Tachiˈxcuhuīˈt! ¿Tū ixpālacata
tlahuaˈyāˈtit huāˈmāˈ? Quinaˈn nā
chiˈxcuhuīˈn chuntzaˈ chī huiˈxinaˈn.
Iccālīminiˈyān xatze tachihuīn
ixpālacata nalītalakaspiˈtniˈyāˈtit
ixlīpōˈktu huāˈmāˈ tū jā tū ixtapalh
tū tlahuaˈyāˈtit. Ē chuntzaˈ
naputzayāˈtit Dios tī lakahuan.
Ūˈtzaˈ tī tlahuanīˈt aˈkapūn ē
cāˈtiˈyaˈt ē mar ē ixlīpōˈktu tū aˈnan.
16 Lakmaˈjtzaˈ Dios cāmakxteknīˈt
ixlīpōˈktucaˈn tachiˈxcuhuīˈt
natatlahua tū talacasquiˈn. 17 Pōˈktu
quilhtamacuj Dios ixcāmacāˈniˈ tū
ixmāsuˈyu palh aˈnan Dios. Dios
tlahua tū tze. Ūˈtzaˈ līla xcān ē līla
tū tzē huaˈcan. Quincāmaxquīˈyān
quinaˈn tapāxuhuān ē tū huaˈyāuj
hasta līpāxuhua huiˈlānaˈuj —huanli
Pablo.
18 Masqui Pablo cāhuanilh huāˈmāˈ,
ē jicslīhuaˈ cālīmāpānūniˈca
ixtalacapāstacniˈcaˈn tachiˈxcuhuīˈt
jā catalakachiˈxcuhuīˈlh Pablo ē
Bernabé.
19 Tachilh makapitzīn israelitas
xalanīˈn nac Antioquía ē
Iconio. Tachihuīnaˈmakasītzīˈlh
tachiˈxcuhuīˈt. Ūˈtzaˈ līcuctaˈlaca
Pablo ē sakalēˈnca ē māxtuca
nac cāˈlacchicniˈ ē makxtekca.
Tapuhuanli xanīntzaˈ ixuanīˈt.
20 Tāˈtimīn talītamacstiˈliˈlh ē
Pablo tāˈkaquīˈlh ē tanūlh nac
cāˈlacchicniˈ. Ixlīlakalī taˈaˈlh Pablo
ē Bernabé nac Derbe.
21 Ixtaˈaˈkchihuīnaˈn xatze
tachihuīn ixlaˈ Jesucristo nac tzamāˈ
cāˈlacchicniˈ ē lhūhuaˈ taˈaˈkaˈīˈlh.
Palaj tunca xlacaˈn tataspiˈtli
nac Listra ē nac Iconio ē nac
Antioquía. 22 Aˈntzaˈ ixcāmaxquīˈca
tāˈkpuhuantīn tī ixtaˈaˈkaˈīˈ.
Ixcāmaxquīˈ talacapāstacniˈ
nataˈaˈkaˈīˈ pōˈktu quilhtamacuj.
Cāhuanica:
—Ixlacasquiˈnca napātīniˈnāuj
aˈcxniˈ jānaˈj tanūyāuj jā Dios
māpaˈksīniˈn.
23 Cālacsacca xanapuxcuˈnuˈ
aˈkatunuˈ nac templo. Pūla
taˈorarlīlh ē jā tahuāˈyalh.
Tasquiˈniˈlh Māpaˈksīniˈ Jesucristo
tī ixtaˈaˈkaˈīˈnīˈt. Tasquiˈniˈlh
cacāmaktakaˈlhli xanapuxcuˈnuˈ.

Pablo ē Bernabé taquītaspiˈtpālh nac Antioquía

24 Palaj tunca Pablo ē Bernabé
tatētaxtulh nac Pisidia ē
tamilh nac Panfilia. 25 Aˈcxniˈ
ixtalīˈaˈkchihuīnaˈnīˈt xatze
tachihuīn nac Perge, ē taˈaˈlh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

tancā'n nac Atalia. 26 A'ntza'
tapū'a'lh barco nac Antioquía. Chu
ū'tza' cā'lacchicni' ixuanī't jā xapūla
ī'squi'ni'canī't Dios cacāmaktāyalh
Bernabé ē Pablo ixtascujūtca'n tū
chū'cus ixtatlahuanī't.
27 A'cxni' tachā'lh Pablo
ē Bernabé nac Antioquía,
tamākēstokli ixlīpō'ktuca'n tī
ixta'a'ka'ī'. Cāhuanica ixlīpō'ktu
tū Dios ixcāmaktāyanī't
natatlahua. Cāhuanica chī Dios
ixcāmāsu'yuni'nī't ixlacasqui'nca
nā nata'a'ka'ī' nā xlaca'n tī jā
israelitas. 28 A'ntza' Pablo ē Bernabé
tatā'tachokokō'lh tā'timīn makās.

Tatakēstokli nac Jerusalén

15 Tamilh nac Antioquía
makapitzīn chi'xcuhuī'n
xalanī'n nac Judea. Tatzuculh
tamāsu'yuni' tā'timīn. Tahuanli:
—Ixlacasqui'nca natachu'cuyā'tit
chuntza' chī ixmāsu'yu Moisés.
Palh jā tachu'cunī'ta'ntit, jāla
cati'a'kapūtaxtutit.
2 Pablo ē Bernabé talālīhuanilh
xlaca'n ē talālīquilhnīlh. Ā'līstān
cālacsacca Pablo ē Bernabé
ē ā'makapitzīn huampala
tī natalaka'n apóstoles ē
xanapuxcu'nu' xala' nac templo nac
Jerusalén ē natakelhasqui'nīni'n chī
nalīlacāxtlahuacan.
3 Chuntza' tā'timīn xalanī'n nac
templo nac Antioquía tamacā'lh
Pablo ē Bernabé. Xlaca'n ta'a'lh ē
ixtatētaxtumā'nalh ixā'tuntamacni'
estado Fenicia ē Samaria. Ixcāhuani
chī ixta'a'ka'ī'nī't tī jā israelitas.
Ū'tza' talīpāxuhualh tā'timīn.
4 A'cxni' Pablo ē Bernabé tachā'lh
nac Jerusalén ē talālakchā'lh
tā'timīn ē apóstoles ē xanapuxcu'nu'
xala' nac templo. Pablo ē Bernabé
tahuanilh ixlīpō'ktu tū Dios
cāmaktāyalh tzē natatlahua.
5 Tatāyalh makapitzīn tī ī'stālani'
ixtamāsu'yunca'n fariseos ē
ixta'a'ka'ī'. Tahuanli:
—Ixlacasqui'nca nacāchu'cucan
israelitas nā xlaca'n tī jā israelitas.
Nā ixlacasqui'nca catakexmatni'lh
līmāpa'ksīn tū maxquī'ca Moisés.
6 Apóstoles ē xanapuxcu'nu'
tatakēstokli nataputzāna'nī huā'mā'.
7 Ixtachihuīna'mā'nalhcus ē tāyalh
Pedro ē cāhuanilh:
—Tā'timīn, hui'xina'n ca'tzīyā'tit
makāstza' Dios lacsacli chā'tin
chī quina'n. Quit quilacsacli
na'iccāhuani xatze tachihuīn tī jā
israelitas ē chuntza' tzē nata'a'ka'ī'
xlaca'n. 8 Dios, tī lakapasa
ixlīstacna'ca'n tachi'xcuhuī't, ū'tza'
cāmaxquī'lh xlaca'n Espíritu Santo
chuntza' chī quincāmaxquī'nī'ta'n.
Chuntza' māsu'yulh Dios chī
lacasqui'n nata'a'ka'ī' nā xlaca'n
tī jā israelitas. 9 Chuntza' Dios nā
līche'kē'lh ixlīstacna'ca'n xlaca'n
chī quina'n ixpālacata līpāhuanāuj
Dios. 10 ¿Chī puhua'nā'tit hui'xina'n
jā tze chī Dios lacasqui'n nata'a'ka'ī'
nā xlaca'n tī jā israelitas?
¿Tū ixpālacata lacasqui'nā'tit
hui'xina'n xlaca'n natamākentaxtū
līmāpa'ksīn tū maxquī'ca Moisés?
Ū'tza' quinatāta'na'ca'n jāla
tamākentaxtūlh. Nā quina'n jāla
catimākentaxtūj. 11 Ica'ka'ī'yāuj
ta'a'kapūtaxtuyāuj quina'n
chuntza' chī xlaca'n ixpālacata
quincāmakapūtaxtūcu'tunni'
quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús —huanli
Pedro.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

12 Palaj tunca ixlīpō'ktuca'n
ixlīlhūhua'ca'n tachi'xcuhuī't
taquilhca'cslalh. Xlaca'n
takexmatli a'cxni' Bernabé ē Pablo
tachihuīna'nli ē tahuanli laka'tla'
lī'a'cnīn tū Dios cāmaktāyalh tzē
tatlahua na ixlacpu'na'i'tātca'n
tī jā israelitas. 13 A'cxni' xlaca'n
tachihuīna'nkō'lh, Jacobo
kelhtīni'lh:
—Tā'timīn, caquilākexmatui.
14 Chihuīna'nī'ttza' Simón Pedro chī
Dios xapūla cālacsacli makapitzīn
chi'xcuhuī'n tī jā israelitas. Dios
cālacsacli ixpālacata ixlacstīn
natahuan. 15 Chuntza' tahuanli
a'kchihuīna'nī'n xalanī'n makāstza'.
Ē chuntza' tatzo'kni':

16 Ā'līstān na'ictaspi'ta ē
na'ictlahuapala ixchic David
tū laclalh.
Na'iccāxtlahuapala jā laclanī't, ē
na'icyāhuapala.
17 Chuntza' ā'makapitzīn
chi'xcuhuī'n nataputza
Māpa'ksīni',
ē nā ixlīpō'ktuca'n xalanī'n
nac ā'lacatunu' cā'lacchicni'
tī cālakapascan ū'tunu'n
quintachi'xcuhuī't.
18 Huā'mā' huanli Māpa'ksīni' tī
māsu'yulh huā'mā' a'cxni'
tzuculh quilhtamacuj.

19 Jacobo chihuīna'mpālh:
—Ū'tza' quit quintalacapāstacni':
jā cacāmāmakchuyīuj tī tatā'a'n
Dios tī jā israelitas. 20 Icpuhuan
natzo'kāuj ē nacāhuaniyāuj jā
catahua'lh tū cālakahui'līcanī't
ídolos ē nā jā cataputzalh
ixtā'lāpāxquī'nca'n ē nā jā
catahua'lh xaquinīt animalh tū
a'kpixchī'canī't ē nā jā catahua'lh
ka'lhni'. 21 Chuntza' icpuhuan
ixpālacata makās na ixlīpō'ktu
cā'lacchicni', pō'ktu quilhtamacuj
tū pūjaxcan, a'kchihuīna'ncan ē
kelhtahua'ka'can tū huanli Moisés
—cāhuanilh Jacobo.

22 Apóstoles ē xanapuxcu'nu'
ē ixlīpō'ktuca'n talīhui'līlh
talacsaca makapitzīn chi'xcuhuī'n
ixlī'ū'tunu'nca'n ē nacātā'macā'ncan
Pablo ē Bernabé nac Antioquía.
Macā'nca Judas, tī ixka'lhī ixlī'a'ktu'
ixtacuhuīni' Barsabás, ē ā'chā'tin
ixtacuhuīni' Silas. Tzamā' chā'tu'
chi'xcuhuī'n xalaka'tla' lītā'timīn
ixtahuanī't. 23 Tzo'kca a'ktin carta
tū talē'lh Judas ē Silas. Ē a'ntza'
nac carta tahuanli:

"Quina'n apóstoles ē xanapuxcu'nu'
ē tā'timīn iccāmacā'ni'yāchā'n
saludos hui'xina'n tā'timīn tī jā
israelitas xalanī'n nac Antioquía
ē nac estado Siria ē Cilicia.
24 Ickexmatnī'ta'uj makapitzīn
tataxtunī't huā'tzā' masqui quina'n
jā iccāmaxquī'uj līmāpa'ksīn.
Xlaca'n cātalīmāmakchuyīnī'ta'n
tū ixtamāsu'yunca'n. Ē
cātalīlakpalīcu'tunān a'cxni
tahuanli ixlacasqui'nca hui'xina'n
natlahuayā'tit ixtahui'latca'n
israelitas. 25 A'cxni' quina'n
ictakēstokui, iclīhui'līuj
iclacsacāuj chi'xcuhuī'n tī
na'iccālakmacā'nāchā'n hui'xina'n
ē natatā'a'n Bernabé ē Pablo tī
cāpāxquī'yāuj. 26 Huā'mā' chā'tu'
chi'xcuhuī'n tatanūnī't jā cā'lījicua'
ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo. 27 Iccāmacā'nī'ta'nchāuj
Judas ē Silas. Xlaca'n nacāhuaniyān
ū'tza' tū iccātzo'knuni'mā'n.
28 Na'iccāmaxquī'yān hui'xina'n

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

a'ktin līmāpa'ksīn chuntza' chī
ixtalacasqui'nīn Espíritu Santo ē nā
chuntza' quintalacapāstacni'ca'n.
Chu xmān huā'mā' ixlacasqui'nca:
29 hui'xina'n jā catihua'tit quinīt
tū cālakahui'līcanī't ídolos, ē jā
cahua'tit ka'lhni', ē jā cahua'tit
ixquinīt animalh tū a'kpixchī'canī't,
ē jā caputzatit mintā'lāpāxquī'nca'n.
Palh hui'xina'n namākentaxtūyā'tit
huā'mā', natlahuayā'tit tū tze.
Xmān huā'mā' iccāhuaniyān."
30 Cāmacā'nca Bernabé ē Pablo
ē ā'makapitzīn. Xlaca'n ta'a'lh
tancā'n nac Antioquía. A'ntza'
cāmākēstokca tachi'xcuhuī't tī
ixta'a'ka'ī' ē cāmaxquī'ca carta.
31 Xlaca'n talīkelhtahua'ka'lh
ē tapāxuhualh ixpālacata
cāmāko'xamāka'tlī'ca. 32 Judas ē
Silas nā xlaca'n a'kchihuīna'nī'n
ixtahuanī't. Xlaca'n tamāstā'lh
talacapāstacni' ixpālacata lītā'timīn
ē nā tamāstā'lh lītli'hui'qui.
33 A'cxni' ixtahui'lāna'lhtza' makās
a'ntza', cāmakxtekca tā'timīn ē
cāhuanica: "Dios cacālē'ncha'n." Ē
talaktaspi'tpālh tī ixcāmacā'nī't.
34 Silas puhuanli natachoko a'ntza'.
35 Pablo ē Bernabé tatachokolh nac
Antioquía. Ē lhūhua' ā'makapitzīn
huampala ixtamāsu'yu ē
ixtalīchihuīna'n ixtachihuīn
Māpa'ksīni'.

Pablo a'lh ixlīmaktu' a'cxni' lē'lh makat xatze tachihuīn

36 A'cxni' ixa'kspulanī'ttza'
lakma'j quilhtamacuj, Pablo
huanilh Bernabé:
—Cacālaka'mpalauj
quintā'timīnca'n na ixlīpō'ktu
cā'lacchicni' jā māsu'yunī'ta'uj
ixtachihuīn Māpa'ksīni'. Ca'a'uj
cālaktzī'nāuj chī tataxtukō'.
37 Bernabé ixlē'ncu'tun Juan, tī
ixka'lhī ixlī'a'ktu' ixtacuhuīni'
Marcos. 38 Pablo jā ixlē'ncu'tun
ixpālacata Marcos ixcāmakxteknī't
a'cxni' ixtahui'lāna'lh nac
Panfilia. Jā a'lh cātā'scuja.
39 Talālītā'chihuīna'lh Bernabé
ē Pablo. Ū'tza' talītaxtumlīlh.
Bernabé lē'lh Marcos ē tapū'a'lh
barco nac Chipre. 40 Pablo
lacsacli Silas ē tataxtulh.
Tā'timīn ixtasqui'ni'nī't Dios
cacāmaktaka'lhli. 41 Pablo ē Silas
ixtatētaxtu nac estado Siria ē
Cilicia ē ixcāmaxquī' tā'kpuhuantīn
tā'timīn tī a'ntza' ixtatakēstoka nac
a'katunu' cā'lacchicni'.

Timoteo cātā'a'lh Pablo ē Silas

16 Pablo ē Silas tachā'lh nac
Derbe ē Listra. Talāpāxtokli
chā'tin ixta'tinca'n ixtacuhuīni'
Timoteo, ixka'hua'cha chā'tin
puscāt israelita tī ixa'ka'ī'. Ixtāta'
Timoteo griego ixuanī't. 2 Tā'timīn
nac Listra ē nac Iconio tzeya
chi'xcu' ixtalaktzī'n Timoteo.
3 Pablo ixlē'ncu'tun Timoteo.
Israelitas ixtaca'tzī ixtāta' Timoteo
jā israelita ixuanī't. Ū'tza' Pablo
līmāchu'cunīni'lh Timoteo
ixpālacata naka'lhī ixlīlakapascan
chī israelita. Pablo tlahualh huā'mā'
ixpālacata jā cāmāsītzī'cu'tunli
israelitas. 4 Xlaca'n
ixtatētaxtumā'nalh a'katunu'
cā'lacchicni'. Ixcāmāca'tzīnīcan
līmāpa'ksīn tū ixtahuanī't apóstoles
ē xanapuxcu'nu' nac Jerusalén.
5 Chuntza' tī ixtatakēstoka
nac a'katunu' cā'lacchicni'

tatahuixcānīlh ē āˈchulāˈ taˈaˈkaˈīˈlh.
Lakalī lakalī talhūhuaˈntēlhalh.

Pablo lakachuyalh ē laktzīˈlh chāˈtin chiˈxcuˈ xalaˈ nac Macedonia

6 Espíritu Santo jā cāmakxtekli
natalīchihuīnaˈn xatze tachihuīn
nac Asia. Pablo ē tī ixtatāˈaˈn
tatētaxtulh na ixlīkaˈtlaˈ Frigia
ē Galacia. 7 Aˈcxniˈ tachāˈlh na
ixlītapitzi jā ixmāpaˈksī Misia,
ē titaˈaˈncuˈtunli nac Bitinia.
IxEspíritu Jesús jā cāmakxtekli
nataˈaˈn. 8 Tatētaxtulh nac Misia
ē taˈaˈlh tancāˈn nac cāˈlacchicniˈ
Troas. 9 Aˈntzaˈ tzīˈsa Pablo
lakachuyalh ē laktzīˈlh chāˈtin
chiˈxcuˈ xalaˈ nac Macedonia
tī tāyalh ixlacatīn. Chiˈxcuˈ
īˈsquiˈniˈmāˈlh ē huanilh:
“Caquilālakaˈuj nac Macedonia
ē caquilāmaktāyauj.” 10 Aˈcxniˈ
lakachuyakōˈlh, palaj tunca
quinaˈn ictacāxui naˈicaˈnāuj
nac estado Macedonia. Palaj
tunca iclacapāstacui ixlīcānaˈ
Dios quincālacsacnīˈtaˈn
naˈiccālītāˈchihuīnaˈnāuj xalanīˈn
nac Macedonia xatze tachihuīn ixlaˈ
Jesucristo.

Pablo ē Silas nac Filipos

11 Ictaxtūj nac Troas ē icpūˈaˈuj
barco ē lacatzaˈj icmiuj nac
Samotracia. Ixlīlakalī huampala
icaˈuj nac Neápolis. 12 Ictaxtūj
aˈntzaˈ ē icchāˈuj nac Filipos tū
tapaˈksīˈ nac Roma. Ūˈtzaˈ āˈchulāˈ
xakaˈtlaˈ cāˈlacchicniˈ ixlīpōˈktu
estado Macedonia. Ictachokouj nac
huāˈmāˈ cāˈlacchicniˈ aˈklhūhuaˈ
quilhtamacuj. 13 Aˈktin quilhtamacuj
tū tapūjaxa israelitas, ictaxtūj nac
cāˈlacchicniˈ. Icchāˈuj na ixquilhtūn
kaˈtlaˈ xcān jā icpuhuanui
palhāsāˈ aˈntzaˈ jā ixtakēstokcan
ixtlahuacan oración. Ictahuiˈlauj
ē iccātāˈchihuīnaˈuj puscan tī
ixtatakēstoknīˈt. 14 Chāˈtin chī
xlacaˈn, tī ixquincākexmatniˈyān,
chāˈtin puscāt ixtacuhuīniˈ Lidia.
Xlaˈ xalaˈ nac Tiatira ē īˈstāˈ luˈxuˈ
xasmataka. Ixlakachiˈxcuhuīˈ Dios.
Māpaˈksīniˈ mākexmatīcuˈtunli tū
huanli Pablo. Kexmatniˈlh. 15 Xlaˈ
aˈkpaxli ē ixlīpōˈktu tī xalanīˈn
na ixchic. Lidia quincāsquiˈniˈn ē
quincāhuanin:
—Palh puhuaˈnāˈtit huiˈxinaˈn
quit ixlīcānaˈ icaˈkaˈīˈniˈ
Jesucristo, capintit na quinchic ē
natachokoyāˈtit aˈntzaˈ.
Chuntzaˈ ixquincāhuaniyan.
16 Aˈktin quilhtamacuj aˈcxniˈ
xaˈicaˈmāˈnauj jā ixtlahuacan
oración, ictāˈlāpāxtokui chāˈtin
tzuˈmaˈjāt tī ixkaˈlhī tū jā tzeya
ūˈniˈ tū ixmāhuanī tū naˈaˈkspula.
Chiˈxcuhuīˈn, tī ixtēcuˈnīˈn
tzuˈmaˈjāt, lhūhuaˈ ixtalītlaja
ixpālacata ixcaˈtzī tū naˈaˈkspula.
17 Tzuˈmaˈjāt ixquincāstālaniˈyān
aˈcxniˈ xaˈictāˈlatlāˈhuanāuj Pablo.
Palhaˈ ixtaˈsa ē ixuan:
—Tzamāˈ chiˈxcuhuīˈn tatāˈscuja
Dios tī kaˈtlaˈ. Xlacaˈn cātahuaniyān
chī tzē nalīˈaˈkapūtaxtucan.
18 Chuntzaˈ ixuan aˈklhūhuaˈ
quilhtamacuj. Pablo jiclhualh ē
talakspiˈtli ē huanilh tū jā tzeya ūˈniˈ:
—Na ixtacuhuīniˈ Jesucristo
iclīhuaniyān cataxtu na ixlīstacnaˈ
tzuˈmaˈjāt.
Palaj tunca taxtulh.
19 Aˈcxniˈ tacaˈtzīlh ixtēcuˈnīˈn
jātzaˈ la ixtalītlaja, cāchiˈpaca

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

Pablo ē Silas ē cālīminca nac
pūchihuīn. [20] Aˈcxniˈ ixcālīmincanīˈt
ixlacatīncaˈn scujnīˈn cāhuanica:
—Tzamāˈ chiˈxcuhuīˈn israelitas
cāmāmakchuyīlh xalanīˈn
na quincāˈlacchicniˈcaˈn.
[21] Tamāsuˈyu āˈxtum tahuilat
tū quinaˈn jāla aˈkaˈīˈyāuj
ixpālacata quinaˈn romanos. Jāla
catitlahuáuj ixpālacata jā chuntzaˈ
quilīmāpaˈksīncaˈn.
[22] Chuntzaˈ tachiˈxcuhuīˈt
tatāˈkaquīˈlh ē cāquiclhlaktzīˈnca
Pablo ē Silas. Scujnīˈn tamāpaˈksīniˈlh
cacāxtīˈtpūxtuca ixluˈxuˈcaˈn ē
cacālīmacniˈcca quiˈhuiˈ. [23] Aˈcxniˈ
cāhuiˈlīniˈkōˈca ē cāmānūca
nac pūlāchīˈn. Nā māpaˈksīca tī
maktakaˈlhnan tzej cacāmaktakaˈlhca.
[24] Chuntzaˈ māpaˈksīca, ē ūˈtzaˈ
cālīmānūlh āˈxmāntzaˈ ē cāmānūniˈca
ixtujancaˈn jā ixlaclhuˈcuˈcanīˈt kentuˈ
quiˈhuiˈ ē ixmāpekstokcanīˈt.
[25] Iˈtāt tzīˈsa, Pablo ē Silas
ixtaˈorarlītanūmāˈnalh ē
ixtapixtlīˈtanūmāˈnalh ē nā
ixtamakapāxuīmāˈnalh Dios.
Tachīˈnīˈn ixtakexmattanūmāˈnalh.
[26] Xamaktin tzuculh tachiqui
tiˈyaˈt. Ixtūtzāˈn talhtaˈm pūlāchīˈn
tasakāˈlīlh. Palaj tunca pūlāchīˈn
talaquīˈlh. Quiˈhuiˈ jā ixcāmānūcanīˈt
ixtujancaˈn ixlīpōˈktucaˈn tachīˈnīˈn
palaj tunca talakxtulh. [27] Palaj
tunca lakahuanli tī maktakaˈlhnan
ē laktzīˈlh laquīˈyālh pūlāchīˈn.
Māxtulh ixcuchilu ē ixlīmān
ixmaknīcuˈtuncan ixpālacata xlaˈ
puhuanli tachīˈnīˈn ixtatzāˈlanīˈttzaˈ.
[28] Pablo taˈsalh palhaˈ ē huanilh:
—Jā tū catlahuaˈniˈca milīmān.
Quilīpōˈktucaˈn ictanūmāˈnauj
huāˈtzāˈ.
[29] Maktakaˈlhnaˈ squiˈnli aˈktin
pūcās ē tanūlh palaj ē īˈxpipitēlha
cātatzokostaniˈlh Pablo ē Silas.
[30] Cāmāxtulh ē cākelhasquiˈnīlh:
—Chiˈxcuhuīˈn, ¿tū ixlacasquiˈnca
naˈictlahua quit naˈicaˈkapūtaxtu?
[31] Xlacaˈn takelhtīlh:
—Caˈaˈkaˈiˈ Māpaˈksīniˈ Jesucristo
ē naˈaˈkapūtaxtuyaˈ huiˈx ē nā
chuntzaˈ xalanīˈn na minchic.
[32] Lītāˈchihuīnaˈnca ixtachihuīn
Dios tī maktakaˈlhnan ē ixlīpōˈktucaˈn
xalanīˈn na ixchic. [33] Tzamāˈ tzīˈsa, tī
maktakaˈlhnan cālēˈlh Pablo ē Silas ē
cācheˈkēˈniˈlh jā ixcāmātakāhuīˈcanīˈt.
Ixlīpōˈktucaˈn tī ixtahuiˈlānaˈlh na
ixchic taˈaˈkpaxkōˈlh palaj tunca.
[34] Tī maktakaˈlhnan cālēˈlh na
ixchic ē cāmāhuīˈlh. Pāxuhualh xlaˈ
ē ixlīpōˈktucaˈn xalanīˈn na ixchic
ixpālacata taˈaˈkaˈīˈniˈlh Dios.
[35] Aˈcxniˈ xkakalh, scujnīˈn
tamacāˈlh mayūlhnuˈ natahuani tī
maktakaˈlhnan:
—Cacāmakxtekti tzamāˈ
chiˈxcuhuīˈn.
[36] Tī maktakaˈlhnan māca'tzīnīlh
Pablo ē huanli:
—Scujnīˈn tamāpaˈksīniˈlh
naˈiccāmakxtekān. Chuhuaˈj
cataxtutit ē capintit ē Dios
cacālēˈnchaˈn.
[37] Pablo cāhuanilh mayūlhnuˈ:
—Quincātamacniˈcnīˈtaˈn na
ixlacatīncaˈn tachiˈxcuhuīˈt ē
quincātamānūn nac pūlāchīˈn
ē jā quincātatlahuaniˈn justicia,
masqui quinaˈn ictapaˈksīyāuj
nac Roma ē ūˈtzaˈ iclīkaˈlhīyāuj
quintachihuīncaˈn. Chuhuaˈj tzēˈk
quincātamakatzāˈlacuˈtunān.
Chuhuaˈj catamilh ūˈtunuˈn ē
caquincātamāxtun.

38 Mayūlhnuꞌ tamācaꞌtzīnīpālh
scujnīꞌn. Xlacaꞌn tajicuaꞌnli aꞌcxniꞌ
takexmatli tachīꞌnīꞌn ixtatapaꞌksī
nac Roma ē jā catīhuālh
chiꞌxcuhuīꞌn. 39 Cālakminca
Pablo ē Silas ē cāsquiꞌniꞌca
tamātzaꞌnkēn. Cāmāxtuca ē
cāsquiꞌniꞌca catataxtulh nac
cāꞌlacchicniꞌ. 40 Pablo ē Silas,
aꞌcxniꞌ ixtataxtunīꞌttzaꞌ nac
pūlāchīꞌn, tatanūlh na ixchic Lidia.
Cālaktzīꞌnca tāꞌtimīn. Pablo ē Silas
tamāstāꞌlh talacapāstacniꞌ ē taꞌaꞌlh.

Tatāꞌkaquīꞌlh nac Tesalónica

17 Pablo ē Silas tatētaxtulh
nac Anfípolis ē Apolonia.
Tachāꞌlh nac Tesalónica jā ixyālh
aꞌktin ixtemplocaꞌn israelitas.
2 Pablo ixlīsmanīnīꞌt tanū nac
templo ē chuntzaꞌ cātāꞌtanūlh.
Aꞌktin quilhtamacuj tū pūjaxcan,
Pablo cālītāꞌchihuīnaꞌlh ixtachihuīn
Dios. Chuntzaꞌ tlahuapālh
ixlītzayamaꞌj ē ixlīcāujquitzismaꞌj.
3 Pablo cāmāsuꞌyuniꞌlh ē
cāmācaꞌtzīnīlh ixlacasquiꞌnca
napātīniꞌn ē nalacastālancuanaꞌn
Cristo tī Dios lacsacnīꞌt. Cāhuanilh:
—Huāꞌmā Jesús, tī
iccālītāꞌchihuīnaꞌnān, xlaꞌ ūꞌtzaꞌ
Cristo.
4 Āꞌmakapitzīn taꞌaꞌkaꞌīꞌlh
tū huanli Pablo. Talītastokli
Pablo ē Silas. Nā chuntzaꞌ
cāmākēxtimīlh lhūhuaꞌ tī jā
israelitas ē ixtalakachiꞌxcuhuīꞌ Dios.
Makapitzīn puscan xalakaꞌtlaꞌ nā
xlacaꞌn cāmākēxtimīlh Pablo ē
Silas. 5 Israelitas tī jā ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌ,
xlacaꞌn taquiclhlaktzīꞌlh ē talēꞌlh
āꞌmakapitzīn tī jā tzeya chiꞌxcuhuīꞌn
ē tī xmān ixtalatlāꞌhuan.
Tamākēstokli lhūhuaꞌ tachiꞌxcuhuīꞌt
ē tatāꞌkaquīꞌlh nac cāꞌlacchicniꞌ.
Līcuesa ixtatanūcuꞌtun na ixchic
Jasón. Ixtamāxtucuꞌtun Pablo
ē Silas ē ixcālīmincuꞌtuncan na
ixlacatīncaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt. 6 Jā
cāmaclaca ē sakalēꞌnca Jasón ē
makapitzīn huampala tāꞌtimīn.
Talēꞌniꞌlh scujnīꞌn ē palhaꞌ
cāhuanica:
—Tzamāꞌ chiꞌxcuhuīꞌn
tamāmakchuyīnīꞌt ixlīpōꞌktu
tachiꞌxcuhuīꞌt nac cāꞌquilhtamacuj.
Nā tamīnīꞌt huāꞌtzāꞌ. 7 Jasón
cāmānūlh na ixchic. Xlacaꞌn jā
talakachiꞌxcuhuīꞌ ixlīmāpaꞌksīn
César. Xlacaꞌn tahuan aꞌnampala
chāꞌtin rey ixtacuhuīniꞌ Jesús.
Xlacaꞌn talacasquiꞌn ūꞌtzaꞌ huāꞌmāꞌ
nalakachiꞌxcuhuīꞌcan.
8 Aꞌcxniꞌ takexmatli huāꞌmāꞌ,
tatamakchuyīlh tachiꞌxcuhuīꞌt ē
scujnīꞌn. 9 Aꞌcxniꞌ cālacāxtlahuaca,
taxokolh macstiꞌnaꞌj ē makxtekca
Jasón ē āꞌmakapitzīn.

Pablo ē Silas nac Berea

10 Palaj tunca tzamāꞌ tzīꞌsa
tāꞌtimīn tamacāꞌlh Pablo ē Silas
nac Berea. Aꞌcxniꞌ tachāꞌlh,
tatanūlh na ixtemplocaꞌn israelitas.
11 Tzamāꞌ israelitas xalanīꞌn nac
Berea tzej ixtalacapāstacnaꞌn ē
jā chī xalanīꞌn nac Tesalónica.
Ixtakexmatcuꞌtun xatze tachihuīn
ē lakalī lakalī ixtaputzanaꞌniꞌ na
ixtachihuīn Dios palh ixlīcānaꞌ
tū huanli Pablo. 12 Chuntzaꞌ
taꞌaꞌkaꞌīꞌlh lhūhuaꞌ tī israelitas ē
nā tī jā israelitas. Ixlīlhūhuaꞌcaꞌn
tī jā israelitas, lhūhuaꞌ puscan
xalakaꞌtlaꞌ ē lhūhuaꞌ chiꞌxcuhuīꞌn.
13 Aꞌcxniꞌ israelitas xalanīꞌn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

nac Tesalónica taca'tzīlh Pablo
ixcālītā'chihuīna'mā'lh nac Berea
ixtachihuīn Dios, ē xlaca'n ta'a'lh
a'ntza'. Cāchihuīna'makasītzī'ca
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Berea tī
jā ixta'a'ka'ī'. Xlaca'n tatā'kaquī'lh.
14 Palaj tunca tā'timīn tamacā'lh
Pablo na ixquilhtūn mar. Silas ē
Timoteo tatachokolh nac Berea.
15 Tī tatā'a'lh Pablo talē'lh nac
cā'lacchicni' Atenas ē tataspi'tli
nacāmāca'tzīnīcan Silas ē Timoteo
catalaka'lh Pablo palaj tunca.

Pablo nac Atenas

16 Pablo ixcāka'lhīmā'lh Silas ē
Timoteo nac Atenas. Tamakchuyīlh
ixpālacata laktzī'lh tzamā'
cā'lacchicni' ixlītzumakō' ídolos.
17 Lakalī lakalī ixcātā'lāhuanimā'lh
nac templo israelitas ē tī
ixtalakachi'xcuhuī' Dios. Lakalī
lakalī ixcātā'lāhuani nac lītamāuj tī
ixtachā'n a'ntza'. 18 Tatā'chihuīna'nli
ā'makapitzīn tī lakskalalhna'
chi'xcuhuī'n. Makapitzīn ū'tunu'n
ixtastālani' ixtamāsu'yunca'n tī
ixcāhuanican epicúreos. Ā'makapitzīn
ixtastālani' ixtamāsu'yunca'n
estoicos. Makapitzīn tahuanli:
—¿Tū māsu'yumā'lh tzamā'
chi'xcu' tī chihuīna'n?
Ā'makapitzīn tahuanli:
—Huā'mā māsu'yumā'lh
ixdiosesca'n makatiyātī'n.
Tahuanli huā'mā' ixpālacata
Pablo ixcālīmāsu'yuni' Jesús ē chī
nalīlacastālancuana'ncan. 19 Chi'paca
Pablo ē lē'nca nac Areópago jā
ixtatalacxtimī makapitzīn scujnī'n ē
tahuanilh:
—Quina'n icca'tzīcu'tunāuj
huā'mā' xasāsti' tachihuīn tū
māsu'yu'ya'. 20 Hui'x ta'nī'ta' ē
quilāmāsu'yuni'yāuj tū jā maktin
ickexmatnī'tauj. Icca'tzīcu'tunāuj
tūchu huanicu'tun huā'mā'.
21 Ixlīpō'ktuca'n xalanī'n
nac Atenas ē xamini' tī
ixtahui'lāna'lh a'ntza', xlaca'n
jā tū ixtatlahuacu'tun xmān
ixtahuancu'tun ē ixtakexmatcu'tun
tū xalacsāsti'.
22 Pablo ixyālh na ixlacatīnca'n
tī ixtatakēstoknī't nac Areópago ē
cāhuanilh:
—Chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Atenas,
hui'xina'n lakachi'xcuhuī'yā'tit
mindiosesca'n. Chuntza' tasu'yu.
23 A'cxni' ictētaxtulh, iclaktzī'lh
tū laktaquilhpūtayā'tit hui'xina'n.
A'ntza' icmaclalh a'ktin
pūmacamāstā'n jā tatzo'kni' tzamā'
tachihuīn: "Ixla' quindiosca'n
tī jāna'j iclakapasāuj." Quit
iccātā'chihuīna'mā'n hui'xina'n
ixpālacata huā'mā' Dios tī
laktaquilhpūtayā'tit masqui jāna'j
lakapasā'tit.
24 'Dios tlahualh cā'quilhtamacuj ē
ixlīpō'ktu tū a'nan. Xla' māpa'ksīkō'
a'kapūn ē cā'quilhtamacuj.
Xla' jā huī'lh nac templo jā
xamacanī'tlahua. 25 Xla' jā
maclacasqui'n tachi'xcuhuī't
catamaktāyalh. Xla' jā tū sputni'.
Ixlīmāpa'ksīn līhui'lāna'uj ē
lījaxāna'nāuj ē pō'ktu līka'lhīyāuj.
26 'Dios līmātzumalh tachi'xcuhuī't
ixlīpō'ktu cā'quilhtamacuj
ixpālacata chā'tin chi'xcu'
tī ixpapca'n ixlīpō'ktuca'n
tachi'xcuhuī't. Dios cāmāsu'yuni'lh
ixquilhtamacujca'n chī
natalīlatama ē jāchu natatahui'la.
27 Xla' lacasqui'n naputzayāuj ē

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

hua'chi namacaputzayāuj palh
namaclayāuj Dios masqui huī'lh na
quilacatzuna'jca'n. 28 Ixlīmāpa'ksīn
līhui'lāna'uj quina'n ē līlatlā'huanāuj
ē līlatā'kchokoyāuj. Chā'tin
chī hui'xina'n tī lactzēhuanī't
ixtachihuīn, ū'tza' huanli
chuntza': "Nā quina'n ixlacstīn."
29 Palh quina'n ixlacstīn Dios, jā
capuhuanui Dios hua'chi oro ē plata
ē chihuix tū cāxtlahualh chā'tin
chi'xcu' xmān chī ixtalacapāstacni'
xla'. 30 A'cxni' jāna'j ixtaca'tzī
tachi'xcuhuī't jā tū, Dios xmān
cālaktzī'lh ē jā tū cātlahuani'lh.
Chuhua'j cāmāpa'ksī Dios
catalakpalīlh ixtalacapāstacni'ca'n
ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't
calhāxcuhuālh nac cā'quilhtamacuj.
31 Dios līlacsacli' a'ktin quilhtamacuj
a'cxni' nacāputzāna'nī ixlīpō'ktuca'n
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj. Nacāputzāna'nī
chuntza' chī ixlacasqui'nca. Dios
lacsacnī't chā'tin chi'xcu', Jesucristo,
tī nacāputzāna'nī tachi'xcuhuī't
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.
Huā'mā' tzej ca'tzīcan ixpālacata
Dios mālacastālancuanīlh Jesucristo
—cāhuanilh Pablo.

32 A'cxni' tachi'xcuhuī't takexmatli
chī nalacastālancuana'ncan,
makapitzīn tatzuculh talakapala.
Ā'makapitzīn tahuanli:

—Na'iccākexmatni'yān ā'maktin
ixpālacata huā'mā'.

33 Pablo cāmakxtekli.
34 Ā'makapitzīn tatalacxtimīlh ē
ta'a'ka'ī'lh. Nā a'ka'ī'lh Dionisio,
chā'tin scujni' tī ixtatalacxtimī
nac Areópago. Nā a'ka'ī'lh chā'tin
puscāt tī ixuanican Dámaris ē
ā'makapitzīn huampala.

Pablo nac Corinto

18 Ā'līstān Pablo taxtulh
nac Atenas ē a'lh nac
Corinto. 2 Tā'lāpāxtokli chā'tin
israelita tī ixtacuhuīni' Aquila
xala' nac Ponto. Xla' ē ixpuscāt, tī
ixuanican Priscila, ixtataxtunī'tcus
nac Italia. Xapuxcu' Claudio
ixcāmāpa'ksīnī't ixlīpō'ktuca'n
israelitas catataxtukō'lh nac
Roma. Ū'tza' talītaxtulh Aquila ē
Priscila. Pablo cālaka'lh. 3 A'ntza'
cātā'tachokolh ixpālacata
ixtā'chuntza' ixtascujūtca'n
ixuanī't. Ixtascuja ē ixtatlahua
a'cchic. 4 Pablo ixcāmāsu'yuni' nac
templo ixtzayama'jān ixlīpō'ktu
quilhtamacuj tū ixpūjaxcan.
Ixcāmā'a'ka'ī'nīcu'tun israelitas ē
nā tī jā israelitas.

5 Silas ē Timoteo tataxtulh nac
Macedonia ē tachā'lh nac Corinto.
A'cxni' xlaca'n tachā'lh, Pablo
ixmāsu'yumā'lh ixtachihuīn Dios.
Ixcāhuanimā'lh tachi'xcuhuī't
israelitas Jesús ū'tza' Cristo tī Dios
ixlacsacnī't. 6 Xlaca'n tatā'lāhuanilh
ē talakapalalh. Pablo tincxli ixlu'xu'
na ixlacatīnca'n ē cāhuanilh:

—Hui'xina'n līpinā'tit cuenta
tū nacā'a'kspulayān. Quit jātza'
quincuenta. Chuhua'j na'iccālaka'n
tī jā israelitas.

7 A'lh ē chā'lh na ixchic
tī ixuanican Justo. Xla'
ixlakachi'xcuhuī' Dios. Ixka'lhī
ixchic ixlacatzuna'j ixtemploca'n
israelitas. 8 A'ka'ī'lh Crispo, tī
xapuxcu' xala' nac templo. Nā
ta'a'ka'ī'kō'lh ixlīpō'ktuca'n xalanī'n
na ixchic. Chuntza' chā'lhūhua'
xalanī'n nac Corinto takexmatli

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

tū huanli Pablo ē taˈaˈkaˈīˈlh ē
taˈaˈkpaxli. 9 Pablo lakachuyalh
tzamāˈ tzīˈsa. Māpaˈksīniˈ huanilh:
—Jā cajiˈcuaˈnti. Jā camakxtekti
chihuīnaˈnaˈ. 10 Quit icmaktakaˈlhān.
Jā tū catitlahuaniˈca. Aˈnan
lhūhuaˈ tachiˈxcuhuīˈt nac huāˈmāˈ
cāˈlacchicniˈ tī naquintastālaniˈ.
11 Pablo tachokolh aˈktin cāˈta
āˈiˈtāt. Ixcāmāsuˈyuniˈ ixtachihuīn
Dios.
12 Aˈcxniˈ Galión ixlīgobernador
ixuanīˈt nac Acaya, ē israelitas
ixlīpōˈktucaˈn ixtatāˈlāquiclhlaktzīˈn
Pablo. Talēˈlh jā ixtlahuacan
justicia. 13 Tahuanilh gobernador:
—Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
chihuīnaˈmakasītzīˈ
tachiˈxcuhuīˈt. Xtum chī cāhuanī
catalaktaquilhpūtalh Dios, ē jā chī
tatzoˈkniˈ na quilīmāpaˈksīncaˈn.
14 Aˈcxniˈ Pablo ixchihuīnaˈncuˈtun,
Galión cāhuanilh israelitas:
—Palh tlahuanīˈt cahuālh aˈktin
tū jā tze, o palh maknīniˈnīˈt
cahuālh, quit xaˈiccākexmatniˈn
līlacatzucu huiˈxinaˈn, israelitas.
15 Huiˈxinaˈn līmālacapūˈyāˈtit xmān
tū māsuˈyu ē aˈktin tacuhuīniˈ tū
māpācuhuī ē tū milīmāpaˈksīncaˈn.
Huiˈxinaˈn caputzānaˈnīˈtit. Quit jā
icputzānaˈnīcuˈtun huāˈmāˈ.
16 Cāmāxtulh jā ixtlahuacan
justicia. 17 Ixlīpōˈktucaˈn
talhūhuaˈchiˈpalh Sóstenes, tī
xapuxcuˈ xalaˈ nac templo, ē tatucsli
na ixlacatīn gobernador. Galión jā
tū cāhuanilh.

Pablo aˈlh ixlīmaktuˈtun nalēˈn makat xatze tachihuīn

18 Pablo tahuiˈlapālh āˈaˈklhūhuaˈ
quilhtamacuj. Āˈlīstān cāmakxtekli
tāˈtimīn ē pūˈaˈlh barco nac
Siria. Nā Priscila ē Aquila
tatāˈaˈlh. Tāˈksitpūxtulh ē ūˈtzaˈ
līmākentaxtūlh ixpromesa nac
Cencrea. 19 Aˈcxniˈ tachāˈlh
nac Efeso, Pablo aˈntzaˈ
cāmakxtekli. Tanūlh nac templo ē
ixcātāˈchihuīnaˈmāˈlh israelitas tī
ixtatakēstoknīˈt aˈntzaˈ. 20 Tahuanilh
Pablo ixtachokolh āˈchulāˈ aˈntzaˈ.
Pablo jātzaˈ lacasquiˈnli. 21 Aˈcxniˈ
cātāˈlāmakxtekli Pablo cāhuanilh:
—Ixlacasquiˈnca quit tunca
naˈicaˈn nac Jerusalén jā nala
cāˈtaniˈ. Naˈictaspiˈtpala palh Dios
lacasquiˈn.
Pablo taxtulh nac Efeso ē pūˈaˈlh
barco.
22 Pablo chāˈlh nac Cesarea ē aˈlh
nac Jerusalén ē cātāˈchihuīnaˈnli
tī ixtaˈaˈkaˈīˈnīˈt, ē aˈlh tancāˈn nac
Antioquía. 23 Tachokolh aˈklhūhuaˈ
quilhtamacuj ē taxtulh ē aˈlh
ē tētaxtutēlhalh nac aˈkatunuˈ
cāˈlacchicniˈ xalaˈ nac Galacia
ē Frigia. Ixcāmāhuixcānītēlha
ixlīpōˈktucaˈn tī ixtaˈaˈkaˈīˈnīˈt.

Apolos aˈkchihuīnaˈnli nac Efeso

24 Ixuīˈlh chāˈtin chiˈxcuˈ israelita
xalaˈ nac Alejandría tī ixuanican
Apolos. Xlaˈ chāˈlh nac Efeso.
Huāˈmāˈ chiˈxcuˈ tzej ixchihuīnaˈn
huaˈchi tī īˈscaˈtnīˈt. Tzej ixcaˈtzī
ixtachihuīn Dios. 25 Xlaˈ īˈscaˈtnīˈt
ixlīmāpaˈksīn Dios. Līchihuīnaˈlh
ixlītliˈhuiˈqui. Tzej ixmāsuˈyu
ixpālacata Jesús, masqui ixcaˈtzī
xmān ixlīmāˈkpaxīn Juan. 26 Apolos
tzuculh chihuīnaˈn na ixtemplocaˈn
israelitas ē jā ixjicuaˈn. Priscila ē
Aquila takexmatli ē talēˈlh āˈlacatin
ē āˈchulāˈ tzej tamāsuˈyuniˈlh

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

ixpālacata Dios. 27 Apolos
ixaꞌncuꞌtun nac Acaya. Tāꞌtimīn
tahuanilh tzē naꞌaꞌn. Cāmacāꞌniꞌca
aꞌktin carta tāꞌtimīn xalanīꞌn nac
Acaya ē cāhuanica catamānūlh
Apolos na ixchiccaꞌn. Aꞌcxniꞌ chāꞌlh
Apolos, lhūhuaꞌ cāmaktāyalh
tī ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌnīꞌt ixpālacata
ixtalakalhuꞌmān Dios. 28 Lhūhuaꞌ
līmāpaꞌksīn Apolos ixcālītāꞌlāhuani
israelitas ixlacatīncaꞌn
ixlīpōꞌktucaꞌn. Ē ixcāskāhuīꞌkōꞌ.
Ixmāsuꞌyu ixtachihuīn Dios chī
Jesús chu ūꞌtzaꞌ Cristo tī Dios
ixlacsacnīꞌt.

Pablo nac Efeso

19 Aꞌcxniꞌ Apolos ixuīꞌlh
nac Corinto, Pablo
ixtētaxtunīꞌttzaꞌ nac lacstiꞌnaꞌj
cāꞌlacchicniꞌ nac cāꞌsipejniꞌ ē chāꞌlh
nac Efeso. Aꞌntzaꞌ cātāꞌlāpāxtokli
āꞌmakapitzīn tī ixtaꞌaꞌkaꞌīnīꞌt 2 ē
cākelhasquiꞌnīlh:
—¿Chā maktīniꞌntit Espíritu Santo
aꞌcxniꞌ aꞌkaꞌīꞌtit?
Xlacaꞌn tahuanli:
—Jā maktin ickexmatnīꞌtaꞌuj palh
māstāꞌcan Espíritu Santo.
3 Pablo cākelhasquiꞌnīlh:
—¿Tīchu cāmāsuꞌyuniꞌn
naꞌaꞌkpaxāꞌtit?
Xlacaꞌn takelhtīniꞌlh:
—Quinaꞌn icaꞌkpaxui chuntzaꞌ chī
ixquincāmāsuꞌyuniꞌyān Juan.
4 Pablo cāhuanilh:
—Aꞌcxniꞌ ixmāꞌkpaxīniꞌn
Juan ixcāhuani tachiꞌxcuhuīꞌt:
“Calakpalīꞌtit mintalacapāstacniꞌcaꞌn
ē caꞌaꞌkaꞌīꞌtit tī namin āꞌlīstān.”
Ūꞌtzaꞌ huanicuꞌtun Jesús.
5 Aꞌcxniꞌ takexmatli huāꞌmāꞌ,
talīꞌaꞌkpaxli na ixtacuhuīniꞌ Jesús.
6 Aꞌcxniꞌ Pablo cāꞌaꞌcpūhuiꞌlīlh
ixmacan, Espíritu Santo tanūlh
na ixlīstacnaꞌcaꞌn. Xlacaꞌn
tachihuīnaꞌnli xtum tachihuīn
tū jā ixtacaꞌtzī, ē talīchihuīnaꞌnli
ixtachihuīn Dios. 7 Ixlīpōꞌktucaꞌn
xlacaꞌn huaꞌchi kelhacāujtuꞌ
chiꞌxcuhuīꞌn.
8 Aꞌktuꞌtun mālhcuyuꞌ Pablo
ixtanū na ixtemplocaꞌn
israelitas ē ixmāsuꞌyu ē jā
ixjicuaꞌn. Ixcālītāꞌchihuīnaꞌn
ē ixcāmāꞌaꞌkaꞌīꞌnīcuꞌtun chī
māpaꞌksīniꞌn Dios. 9 Makapitzīn
lacxumpin ixtahuanīꞌt ē jā
ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌ. Ixtalakapala xasāstiꞌ
tamāsuꞌyun na ixlacatīncaꞌn
tachiꞌxcuhuīꞌt. Pablo
cāꞌaꞌkxtekmakaꞌlh ē cālēꞌlh tī
ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌ. Ixchihuīnaꞌn pōꞌktu
quilhtamacuj na ixpūscuela
Tiranno. 10 Chuntzaꞌ hasta
tlahualh aꞌktuꞌ cāꞌta. Chuntzaꞌ
takexmatli ixtachihuīn Māpaꞌksīniꞌ
ixlīpōꞌktucaꞌn xalanīꞌn nac Asia,
tī israelitas ē nā tī jā israelitas.
11 Dios mātlahuīlh Pablo lakaꞌtlaꞌ
līꞌaꞌcnīn. 12 Pixtahuaꞌcaꞌ ē luꞌxuꞌ tū
talītoklhli Pablo, ē aꞌcxniꞌ talēꞌniꞌlh
taꞌjatatlanīꞌn, cātapānūniꞌlh
ixtaꞌjatatcaꞌn. Cāmāxtuniꞌca tū jā
tzeya ūꞌniꞌ tū ixtakaꞌlhī.
13 Ixtahuiꞌlānaꞌlh makapitzīn
xantilhniꞌ israelitas tī ixtalatlāꞌhuan
aꞌkatunuꞌ cāꞌlacchicniꞌ.
Xlacaꞌn, na ixtacuhuīniꞌ Jesús,
talīmāxtucuꞌtunli tū jā tzeya ūꞌniꞌ.
Cāhuanica tū jā tzeya ūꞌniꞌ:
—Iccālīmāpaꞌksīyān huiꞌxinaꞌn na
ixtacuhuīniꞌ Jesús, tū māsuꞌyumāꞌlh
Pablo, cataxtutit.
14 Tī ixtatlahua huāꞌmāꞌ, xlacaꞌn
kelhatojon ixkaꞌhuaꞌchan chāꞌtin

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

israelita tī ixuanican Esceva tī
xapuxcuꞌ pālej. 15 Aꞌcxniꞌ huanica
chuntzaꞌ, jā tzeya ūꞌniꞌ cākelhtīlh:
—Iclakapasa Jesús ē iccaꞌtzī tīchu
Pablo. Huiꞌxinaꞌn jā iccālakapasān.
¿Tīchu huiꞌxinaꞌn?
16 Chiꞌxcuꞌ tī ixkaꞌlhī jā tzeya ūꞌniꞌ
cālaktuꞌjnunli ē ixkaꞌlhī lītliꞌhuiꞌqui
ē cāskāhuīꞌlh xantilhniꞌ. Xlacaꞌn
tataxtulh nac chic ē tatzāꞌlalh
maklhpiꞌmpiꞌlīꞌn ē tatakāhuīꞌnīꞌt.
17 Tacaꞌtzīkōꞌlh huāꞌmāꞌ
ixlīpōꞌktucaꞌn xalanīꞌn nac Efeso,
tī israelitas ē nā tī jā israelitas.
Tajicuaꞌnkōꞌlh. Chuntzaꞌ āꞌchulāꞌ
tamākaꞌtlīꞌlh Māpaꞌksīniꞌ Jesús.
18 Lhūhuaꞌ tī ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌnīꞌtcus
tamilh ē tahuanilh Dios tū jā
tze ixtatlahuanīꞌt. 19 Lhūhuaꞌ
ūꞌtunuꞌn, tī xantilhniꞌ ixtahuanīꞌt,
tamākēstokli ixlibrocaꞌn ē
talhcuyulh na ixlacatīncaꞌn
ixlīlhūhuaꞌ. Tatlahualh ixcuentacaꞌn
ē ixtaxokonīꞌt iꞌtāt ciento mil tumīn
xaplata. 20 Āꞌchulāꞌ aꞌkahuanli
ixtachihuīn Māpaꞌksīniꞌ ē āꞌchulāꞌ
ixtasuꞌyutēlha ixlītliꞌhuiꞌqui Dios.
21 Aꞌcxniꞌ ixaꞌkspulanīꞌttzaꞌ
huāꞌmāꞌ, Pablo puhuanli natētaxtu
nac estado Macedonia ē nac Acaya
ē naꞌaꞌn nac Jerusalén. Pablo huanli:
—Pūla naꞌicaꞌn nac Jerusalén ē
āꞌlīstān ixlacasquiꞌnca naꞌicaꞌn nac
Roma.
22 Cāmacāꞌlh nac Macedonia
chāꞌtuꞌ ixmaktāyanaꞌ, Timoteo ē
Erasto. Pablo tachokolh aꞌklhūhuaꞌ
quilhtamacuj nac Asia.

Tatāꞌkaquīꞌlh xalanīꞌn nac Efeso

23 Tzamāꞌ quilhtamacuj takaꞌlhīlh
aꞌktin tāꞌkslokon ixpālacata xatze
tachihuīn. 24 Ixuīꞌlh chāꞌtin chiꞌxcuꞌ
tī ixtacuhuīniꞌ Demetrio. Xlaꞌ
platero ixuanīꞌt. Plata ixcālītlahua
lacstiꞌnaꞌj tū ixtemplo dios
Diana. Demetrio ē tī ixtatāꞌscuja
lhūhuaꞌ ixtalītlaja. 25 Demetrio
cāmākēstokkōꞌlh ixlīpōꞌktucaꞌn tī
nā ūꞌtzaꞌ ixtalīscuja. Cāhuanilh:
—Chiꞌxcuhuīꞌn, huiꞌxinaꞌn
caꞌtzīyāꞌtit huāꞌmāꞌ tascujūt
ūꞌtzaꞌ lītlajayāuj. 26 ¿Ē jā
caꞌtzīyāꞌtit o jā kexpaꞌtāꞌtit tū
aꞌkspulamāꞌlh nac Efeso ē na
ixlīpōꞌktu nac Asia? Huāꞌmāꞌ
Pablo cāmāꞌaꞌkaꞌīꞌnīnīꞌt lhūhuaꞌ
tachiꞌxcuhuīꞌt. Cālakpalīniꞌlh
ixtalacapāstacniꞌcaꞌn. Cāhuanī tū
ixtamacanīꞌtlaujcaꞌn chiꞌxcuhuīꞌn jā
ūꞌtzaꞌ dios. 27 Quit icjicuaꞌn tzamāꞌ
quintascujūtcaꞌn nasputa ē jātzaꞌ
catiꞌaꞌkaꞌīꞌca ixtemplo xakaꞌtlaꞌ
quimpāxcaꞌttzīꞌcaꞌn Diana. Jātzaꞌ
catihuanca palh kaꞌtlaꞌ Diana
tū talaktaquilhpūta chuhuaꞌj
xalanīꞌn nac Asia ē ixlīpōꞌktu
cāꞌquilhtamacuj —cāhuanilh
Demetrio.
28 Aꞌcxniꞌ takexmatli huāꞌmāꞌ,
tasītzīꞌlh ē tataꞌsalh ē tahuanli:
—¡Kaꞌtlaꞌ Diana,
quimpāxcaꞌttzīꞌcaꞌn quinaꞌn tī
xalanīꞌn nac Efeso!
29 Palaj tunca tasītzīꞌlh
ixlīpōꞌktucaꞌn xalanīꞌn nac Efeso.
Cāchiꞌpaca Gayo ē Aristarco ē
cāsakalēꞌnca jā ixtatakēstokmāꞌnalh.
Tzamāꞌ chāꞌtuꞌ chiꞌxcuhuīꞌn
xalanīꞌn nac Macedonia ixtatāꞌscuja
Pablo. 30 Pablo ixtanūcuꞌtun na
ixlacpuꞌnaꞌiꞌtātcaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt.
Tāꞌtimīn jā tamakxtekli.
31 Makapitzīn scujnīꞌn xalanīꞌn nac
estado Asia, xlacaꞌn ixamigo Pablo
ixtahuanīꞌt. Tahuanilh jā caꞌaꞌlh nac

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

pūtastoknī'. 32 Makapitzīn a'ntza' jā
ixtatakēstoknī't tata'salh palha' ē
tahuanli catūhuālh. Ā'makapitzīn
huampala tahuampālh xtum.
Chuntza' tatamakchuyīkō'lh
ixlīpō'ktuca'n jā ixtatakēstoknī't.
Jā ixtaca'tzī ixlīlhūhua' tūchu
ixpālacata ixtalītakēstoknī't.
33 Māxtuca Alejandro
ixlacpu'na'i'tātca'n ixlīlhūhua'.
Israelitas ta'a'clhta'ncslē'lh
na ixlacatīnca'n. Alejandro
cāmacahuani'lh cataquilhca'cslalh.
Xla' ixtamaktāyacu'tun na
ixlacatīnca'n tachi'xcuhuī't.
34 A'cxni' ca'tzīca palh xla' israelita
ixuanī't, tata'salh lacxtim chī a'ktu'
hora ē tahuanli:
—¡Ka'tla' Diana,
quimpāxca'ttzī'ca'n quina'n tī
xalanī'n nac Efeso!
35 A'cxni' secretario
ixcāmāquilhca'cslīnī'ttza'
ixlīlhūhua', xla' huanli:
—Iccāhuaniyān chi'xcuhuī'n
xalanī'n nac Efeso. Tzamā'
quincā'lacchicni'ca'n ū'tza'
xamaktaka'lhna' ixtemplo xaka'tla'
Diana, quimpāxca'ttzī'ca'n, ē
nā ixídolo tū mincha' nac
a'kapūn. ¿Ē huī'lh tī jā ca'tzī
huā'mā'? 36 Jāla catihuanca
jā ixlīcāna' huā'mā'. Chuntza'
hui'xina'n caquilhca'csla'tit ē tzej
calacapāstactit tū tlahua'yā'tit.
37 Hui'xina'n cālīta'nī'ta'ntit
huā'tzā' tzamā' chi'xcuhuī'n.
Xlaca'n jā tū tatlahuani'nī't
tzamā' quimpāxca'ttzī'ca'n ē jā
talīchihuīna'nī't. 38 Palh Demetrio
ē tī tatā'scuja talāmakasītzī'lh
ā'makapitzīn, ū'tza' lī'a'nan
pūchihuīn ē juez. Catamālacapū'lh.
39 Palh catūhuālh talacasqui'n
xlaca'n, cataputzāna'nīlh a'cxni'
tatakēstokkō' scujnī'n natlahuacan
justicia. 40 Quit icjicua'n
naquincātalīmālacsu'yuyān
tā'kaquī'lh ixpālacata
tū a'kspulalhcus. ¿Chī
nakelhtīni'nāuj quina'n palh
naquincātakelhasqui'nīyān tū
ixpālacata takēstoknī'ta'ntit ē
ta'sapā'na'ntit?
41 Chuntza' lī'a'ksputli chihuīna'n
secretario ē cāmacā'lh na
ixchicca'n.

Pablo a'lh nac Macedonia ē nac Grecia

20 A'cxni'
taquilhca'cslakō'lhtza',
Pablo cāmāta'satīnīni'lh tā'timīn.
A'cxni' ixcāmaxquī'nī'ttza'
talacapāstacni', cāmakxtekli ē
taxtulh ē a'lh nac Macedonia.
2 A'cxni' ixlatlā'huan nac
Macedonia, ixcāmaxquī'
talacapāstacni' tā'timīn. Ā'līstān
chā'lh jā ixmāpa'ksīni'ntza'
Grecia. 3 A'ntza' ixuī'lh a'ktu'tun
mālhcuyu'. Ixlacapāstacmā'lh
na'a'n nac barco nac Siria. Israelitas
ixtalīchihuīna'nī'ttza' natamaknī
Pablo. Ū'tza' Pablo līlacpuhuampālh
natētaxtu nac Macedonia. 4 Tatā'a'lh
nac Asia, Sópater xala' nac Berea,
ē Aristarco ē Segundo xalanī'n
nac Tesalónica, ē Gayo xala' nac
Derbe ē nā Timoteo. Nā tatā'a'lh
Tíquico ē Trófimo xalanī'n nac
Asia. 5 Tzamā' chi'xcuhuī'n xapūla
tachā'lh nac cā'lacchicni' Troas ē
a'ntza' quincātaka'lhīn. 6 Quina'n
ictaxtūj nac Filipos a'cxni' a'ksputli
cā'tani' a'cxni' ixua'can pāntzīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

tū jā ixkaˈlhī levadura. Icpūˈaˈuj
barco ē ixlīˈaˈkquitzis quilhtamacuj
iccālakchāˈuj nac Troas. Aˈntzaˈ
ictahuiˈlauj aˈktojon quilhtamacuj.

Pablo ixuīˈlh nac Troas

7 Xapūla quilhtamacuj aˈcxniˈ
tanūlh semana, tatakēstokli tī
ixtaˈaˈkaˈīˈ natamāpitzī pāntzīn.
Pablo cātāˈchihuīnaˈnli. Xlaˈ
ixpuhuamāˈlh palh naˈaˈn
ixlīlakalī. Mālhmāˈnīlh ixtachihuīn
hasta iˈtāt tzīˈsa. 8 Aˈntzaˈ jā
xaˈictakēstoknīˈtaˈuj tālhmāˈn
na ixlīˈaˈktuˈtun piso nac chic.
Lhūhuaˈ pūcās ixuaˈcaˈlh. 9 Chāˈtin
kaˈhuaˈcha tī ixuanican Eutico
ixuīˈlh nac ventana. Īˈlhtatacuˈtun
ixpālacata Pablo lhūhuaˈ
chihuīnaˈnli. Āˈlīstān lhtatahuīˈlh
ē kelhtun minchaˈ ixlīˈaˈktuˈtun
nac piso. Quīsacca xanīn. 10 Pablo
yujli ē taquilhpūtalh ē laktzīˈlh ē
skoˈkaˈlh. Cāhuanilh tāˈtimīn:
—Jā cajicuaˈntit. Xlaˈ lakahuan.
11 Pablo tahuaˈcaˈlh ē
māpitzīlh pāntzīn ē huaˈlh.
Cāˈaˈkchihuīnaˈniˈpālh hasta jā
xkakalh. Āˈlīstān aˈlh. 12 Lēˈnca
kaˈhuaˈcha xalakahuan ē
tapāxuhualh.

Icaˈuj nac Mileto

13 Quinaˈn icpūlauj ē icpūˈaˈuj
barco nac Asón jā Pablo
ixtanūcuˈtun nac barco. Chuntzaˈ
icchihuīnaˈuj ixpālacata xlaˈ
ixtlāˈhuanaˈaˈncuˈtun hasta nac
Asón. 14 Aˈcxniˈ quincāmaclan
nac Asón, quincātāˈtanūn nac
barco. Āˈlīstān icchāˈuj nac
Mitilene. 15 Ictaxtūj aˈntzaˈ nac
aˈktin barco. Ixlīlakalī icchāˈuj
ixlacatīn Quío. Ixlīlakalī
huampala ictalacatzunaˈjīuj Samos.
Āˈlīstān icchāˈuj nac Trogilio.
Ixlīlakalī icchāˈuj nac Mileto.
16 Pablo ixlacapala ixpālacata
ixtahuiˈlacuˈtun nac Jerusalén
tzamāˈ quilhtamacuj tū huanican
Pentecostés. Ūˈtzaˈ jā lītanūcuˈtunli
nac Efeso ē jā tahuiˈlacuˈtunli
lakmaˈj nac Asia.

Pablo aˈkchihuīnaˈnli nac Efeso

17 Aˈcxniˈ xaˈicuiˈlānaˈnchāujcus
nac Mileto, Pablo cāmātaˈsatīnīniˈlh
xanapuxcuˈnuˈ xalanīˈn nac templo
nac Efeso. 18 Aˈcxniˈ talakchāˈlh,
Pablo cāhuanilh:
—Huiˈxinaˈn caˈtzīyāˈtit chī
xaˈiclīlatlāˈhuan na milacatīncaˈn
pōˈktu quilhtamacuj hasta
xapūla quilhtamacuj aˈcxniˈ
icmilh nac Asia. 19 Quit
xaˈictāˈscuja Māpaˈksīniˈ. Quit
jā maktin kaˈtlaˈ icmakcaˈtzīlh.
Ē icpātīniˈlh ē lhūhuaˈ tū
ixquinaˈkspula ixpālacata israelitas
ixquintalīchihuīnaˈnīˈttzaˈ. 20 Quit
tzej xaˈiccāmāsuˈyuniˈn ixlīpōˈktu
tū huiˈxinaˈn namaclacasquiˈnāˈtit.
Iccāmāsuˈyuniˈnīˈtaˈn na
ixlacatīncaˈn tachiˈxcuhuīˈt ē
na minchiccaˈn. 21 Israelitas ē
nā tī jā israelitas xaˈiccāhuani:
“Calakpalīˈtit mintalacapāstacniˈcaˈn
ē cakexpaˈtniˈtit Dios ē
calīpāhuaˈntit quiMāpaˈksīniˈcaˈn
Jesucristo.”
22 ’Chuhuaˈj icaˈmāˈlh nac
Jerusalén. Espíritu Santo
quimacāˈmāˈlh. Quit jā iccaˈtzī tū
naquinaˈkspulayāchaˈ. 23 Quilīmān
iccaˈtzī ixlīpōˈktu cāˈlacchicniˈ jā
icaˈn, Espíritu Santo quimācaˈtzīnī

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

naquinchīˈcan ē naˈicpātīniˈn.
24 Pōˈktu huāˈmāˈ jā quincaˈtzaniˈ.
Quit jā iclakcaˈtzan quilatamat.
Xmān līpāxuhua icmāsputūcuˈtun
quintascujūt ē icmākentaxtūcuˈtun
tū quimacamaxquīˈlh Māpaˈksīniˈ
Jesús. Quimacamaxquīˈlh
naˈiclīchihuīnaˈn xatze tachihuīn tū
quincāhuaniyān ixtalakalhuˈmān
Dios.
25 ’Quit iccaˈtzī
jātzaˈ quintilālaktzīˈuj
milīpōˈktucaˈn huiˈxinaˈn, tī
xaˈiccāhuanitlāˈhuanān chī
māpaˈksīniˈn Dios. 26 Ūˈtzaˈ quit
chuhuaˈj iccālīhuanicuˈtunān
quit icmākentaxtūnīˈttzaˈ tū
ixquimacamaxquīˈcanīˈt
mimpālacatacaˈn. Jātzaˈ iclēˈn
cuenta. 27 Quit iccāmāsuˈyuniˈnīˈtaˈn
ixlīpōˈktu tū ixtalacasquiˈnīn
Dios. Nūn tū icmātzēˈkli.
28 Chuhuaˈj cacuentatlahuaˈtit
chī nalatāˈkchokoyāˈtit.
Nā cacāmaktakaˈlhtit tī
ixlacstīn Dios. Espíritu
Santo cāmacamaxquīˈnīˈtaˈn
nacāmaktakaˈlhāˈtit chī
maktakaˈlhnaˈnīˈn purecu.
Māpaˈksīniˈ cālītamāhualh
ixkaˈlhniˈ ixlīpōˈktucaˈn tī
taˈaˈkaˈīˈ. 29 Quit iccaˈtzī aˈcxniˈ
naˈicaˈn, nacātalacpuˈnaˈtanūyān
chiˈxcuhuīˈn. Xlacaˈn huaˈchi
misinīˈn lījicuaˈniˈ tū tamālaksputū
purecu. Nūn macstiˈnaˈj
catitalakalhuˈmanli ixlacstīn
Dios. 30 Nā makapitzīn huiˈxinaˈn
natatzucu cātaˈaˈkskāhuīˈyān
ē nacātamāxtucuˈtunān
makapitzīn huiˈxinaˈn
ixpālacata nacāstālaniˈyāˈtit
ūˈtunuˈn. 31 Skalalh catahuiˈlaˈtit
ē calacapāstactit chī
xaˈiccāmaxquīˈyān talacapāstacniˈ
tzīˈsa ē cāˈcuhuīniˈ aˈktuˈtun cāˈta
hasta iccalhuanli.
32 ’Chuhuaˈj quit icsquiˈniˈ
Dios ūˈtzaˈ cacāmaktakaˈlhniˈ
huiˈxinaˈn. Ē huiˈxinaˈn kaˈlhīˈyāˈtit
tachihuīn tū quincātahuaniyān
ixtalakalhuˈmān Dios. Tzamāˈ
tachihuīn tzē nacāmaxquīˈyān
lītliˈhuiˈqui ē tzē nacāmaxquīˈyān
tū natamaktīniˈn ixlīpōˈktucaˈn
tī Dios cātlahuanīˈt lactze. 33 Quit
jā iclakcaˈtzanīˈt ixtumīn ē ixoro
ē ixluˈxuˈ āˈchāˈtin. 34 Huiˈxinaˈn
caˈtzīyāˈtit chī xaˈiclīscuja quimacan
ē chuntzaˈ xaˈiclīhuāˈyan quit ē
tī ixquintatāˈlahuiˈlānaˈlh. 35 Nā
chuntzaˈ xaˈiccāmāsuˈyuniˈyān
huiˈxinaˈn cascujtit ē
cacāmaktāyaˈtit tī cāsputniˈ tū
tamaclacasquiˈn. Calacapāstactit chī
huanli Māpaˈksīniˈ Jesús: “Āˈchulāˈ
līpāxuhuacan aˈcxniˈ māstāˈcan ē jā
aˈcxniˈ maktīniˈncan.”
36 Aˈcxniˈ Pablo chihuīnaˈnkōˈlh,
tatzokostalh ē cātāˈorarlīlh
ixlīpōˈktucaˈn. 37 Tacalhuankōˈlh
ixlīpōˈktucaˈn ē taskoˈkaˈlh Pablo
ē tamuˈsulh. 38 Pablo ixcāhuaninīˈt
jātzaˈ maktin catitalaktzīˈlh. Ūˈtzaˈ
ixtalīlīpuhuan. Āˈlīstān taquīxtekli
hasta nac barco.

Pablo aˈlh nac Jerusalén

21 Iccāmakxtekui tāˈtimīn
ē ictojōuj nac barco ē
lacatzaˈj icaˈuj nac Cos. Ixlīlakalī
icchāˈuj nac Rodas ē āˈlīstān
icchāˈuj nac Pátara. 2 Aˈntzaˈ
icmaclauj aˈktin barco tū ixaˈmāˈlh
nac Fenicia. Ictojōuj nac barco ē
icaˈuj. 3 Aˈcxniˈ ictētaxtūj makat,

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

iclaktzīˈuj quimpāxtūncaˈn Chipre
aˈntzaˈ jā puˈnahuīlh macstiˈnaˈj
tiˈyaˈt. Icaˈuj nac Siria. Āˈlīstān
icchāˈuj nac Tiro ixpālacata barco
natēxteka ixtacuˈcaˈ. 4 Aˈntzaˈ
iccāmaclauj tī ixtaˈaˈkaˈīˈ ē
iccātāˈtachokouj ūˈtunuˈn aˈktojon
quilhtamacuj. Espíritu Santo
ixcāhuaninīˈt tū naˈaˈkspula.
Ūˈtzaˈ tāˈtimīn talīhuanilh
Pablo jā caˈaˈlh nac Jerusalén.
5 Ixlīˈaˈktojon quilhtamacuj
ictaxtūj. Quincātatāˈaˈn, hasta
iclaclhtaxtukōˈuj nac cāˈlacchicniˈ,
ixlīpōˈktucaˈn tī ixtaˈaˈkaˈīˈ ē
ixpuscātcaˈn ē ixcamanaˈcaˈn.
Aˈcxniˈ icchāˈuj na ixquilhtūn mar,
ictatzokostauj ē icorarlauj. 6 Āˈlīstān
iclāskoˈkaˈuj ē iclāmakxtekui.
Quinaˈn ictojōuj nac barco ē xlacaˈn
tataspiˈtpālh na ixchiccaˈn.
7 Ictaxtūj nac Tiro ē icchāˈuj nac
Tolemaida. Aˈntzaˈ icaˈksputui
iclatāˈkchokoyāuj nac mar.
Iccāmaclauj tāˈtimīn aˈntzaˈ ē
iccātāˈtachokouj ūˈtunuˈn aˈktin
quilhtamacuj. 8 Ixlīlakalī huampala
ictāˈtaxtūj Pablo. Icchāˈuj nac
cāˈlacchicniˈ Cesarea. Aˈntzaˈ ictanūj
na ixchic Felipe tī ixmāsuˈyu
xatze tachihuīn ixlaˈ Jesucristo.
Xlaˈ chāˈtin ixlīkelhatojoncaˈn
maktāyanaˈnīˈn xalanīˈn nac
templo. Ictāˈtachokouj ūˈtzaˈ. 9 Xlaˈ
ixcākaˈlhī kelhatāˈtiˈ ixtzuˈmaˈjan
tī jānaˈj ixtatamakaxtoka.
Xlacaˈn ixtalīchihuīnaˈn
tū Dios ixcāmācaˈtzīnīnīˈt.
10 Aˈntzaˈ ictachokouj aˈklhūhuaˈ
quilhtamacuj. Chilh chāˈtin chiˈxcuˈ
xalaˈ nac Judea tī ixuanican
Agabo. Ūˈtzaˈ ixuan tū naˈaˈnan.
11 Xlaˈ quincālakchin ē tayalh
īˈcinturón Pablo ē līantūchīˈca ē nā
līmacachīˈca ē huanli:
—Espíritu Santo huanli: “Chuntzaˈ
nac Jerusalén israelitas nā
natachīˈ ixtēcuˈ huāˈmāˈ cinturón
ē nacāmacamaxquīˈcan tī jā
israelitas.”
12 Aˈcxniˈ ickexmatui huāˈmāˈ,
quinaˈn ē nā xalanīˈn nac Cesarea
icuaniuj Pablo jā caˈaˈlh nac
Jerusalén. 13 Pablo kelhtīniˈlh ē
quincākelhasquiˈnīn:
—¿Tū ixpālacata līcalhuaˈnāˈtit
huiˈxinaˈn? ¿Tū ixpālacata
quilālīmāmakchuyīyāuj? Quit
iclīhuiˈlīnīˈt naquinchīˈcan ē
naquimaknīcan nac Jerusalén
ixpālacata Māpaˈksīniˈ Jesús.
14 Aˈcxniˈ jāla icmālacpuhuanīuj jā
caˈaˈlh nac Jerusalén, jātzaˈ āˈchulāˈ
icuaniuj. Xmān huāˈmāˈ icuanui:
—Calalh tū ixtalacasquiˈnīn
Māpaˈksīniˈ.
15 Āˈlīstān ictacāxui ē icaˈuj
nac Jerusalén. 16 Quincātatāˈaˈn
makapitzīn tāˈtimīn xalanīˈn nac
Cesarea ē quincātalēˈn na ixchic
Mnasón xalaˈ nac Chipre. Xlaˈ
makāstzaˈ ixaˈkaˈīˈnīˈt. Aˈntzaˈ na
ixchic ictētachokouj.

Pablo lakaˈlh Jacobo

17 Aˈcxniˈ icchāˈuj nac Jerusalén,
tāˈtimīn tapāxuhualh aˈcxniˈ
iclāpāxtokui. 18 Ixlīlakalī
quinaˈn ē Pablo iclakchāˈuj
Jacobo. Aˈntzaˈ ixtahuiˈlānaˈn
ixlīpōˈktucaˈn xanapuxcuˈnuˈ
lītāˈtimīn. 19 Pablo cātāˈchihuīnaˈnli
ē āˈlīstān cāhuanilh pōˈktu chī
Dios maktāyalh tū tlahualh na
ixlacpuˈnaˈiˈtātcaˈn tī jā israelitas.
20 Aˈcxniˈ takexmatli xlacaˈn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

tamakapāxuīlh Dios. Tahuanilh
Pablo:
—Tāˈtin, huiˈx caˈtzīyaˈ lhūhuaˈ
miles israelitas taˈaˈkaˈīˈnīˈt. Kēxtim
takexmatniˈ līmāpaˈksīn tū maxquīˈca
Moisés. 21 Cāmācaˈtzīnīcanīˈttzaˈ
huiˈx cāmāsuˈyuniˈyaˈ israelitas, tī
tahuiˈlānaˈnchaˈ na ixcāˈlacchicniˈcaˈn
makatiyātīˈn, ē cāhuaniˈyaˈ jā
catakexmatniˈlh Moisés. Tahuan
huiˈx cāmāsuˈyuniˈyaˈ jā
ixlacasquiˈnca ixkaˈhuaˈchancaˈn
natakaˈlhī ixtasmaniˈcaˈn israelitas
ē jā ixlacasquiˈnca natatlahua
ixtahuiˈlatcaˈn israelitas. 22 Chuhuaˈj,
¿tū natlahuayāuj? Tzamāˈ
tachiˈxcuhuīˈt natatakēstoka aˈcxniˈ
natacaˈtzī palh taˈnīˈtaˈ. 23 Chuntzaˈ
huiˈx catlaˈhuaˈ tū naˈiccāhuaniyān.
Tahuiˈlānaˈlh kelhatāˈtiˈ chiˈxcuhuīˈn
na quilacpuˈnaˈiˈtātcaˈn. Xlacaˈn
natamākentaxtū tū tamālacnūnīˈt.
24 Cacālīˈpi ē catalacpaˈlhtit ē
huiˈx nacāxokonuniˈyaˈ. Āˈlīstān
xlacaˈn tzē nacāˈaˈcsitcan. Chuntzaˈ
nacaˈtzīkōˈcan jā ixlīcānaˈ chī
līchihuīnaˈncaˈnaˈ huiˈx. Āˈchulāˈ
nā nalaktzīˈncan nā huiˈx
kexpaˈtniˈyaˈ līmāpaˈksīn. 25 Quinaˈn
iccāmacāˈniˈnīˈtaˈuj aˈktin carta
tī jā israelitas tī taˈaˈkaˈīˈnīˈt.
Iccāhuaniuj tū icpuhuanāuj quinaˈn.
Iccāhuaniuj: “Camākentaxtūtit xmān
huāˈmāˈ: Jā tihuaˈyāˈtit quinīt tū
huiˈlīniˈcanīˈt ídolos ē jā tihuaˈyāˈtit
kaˈlhniˈ nūn quinīt ixlaˈ animalh
tū taˈaˈkpixchīˈnīˈt. Jā tikaˈlhīˈyāˈtit
mintāˈlāpāxquīˈncaˈn.” Chuntzaˈ
iccāhuaniuj xlacaˈn.

Chiˈpaca Pablo xakaˈtlaˈ nac templo

26 Pablo cālēˈlh kelhatāˈtiˈ
chiˈxcuhuīˈn ē ixlīlakalī
cātāˈtalacpaˈlhli. Tanūlh xakaˈtlaˈ
nac templo nacāmācaˈtzīnī aˈcxniˈ
natamāsputū quilhtamacuj
tū napūtalacpaˈlhcan aˈcxniˈ
ixlīpōˈktucaˈn natalīmin
ixofrendacaˈn.
27 Xmān macstiˈnaˈj īˈsputa
ixlīˈaˈktojon quilhtamacuj ē
israelitas xalanīˈn nac Asia
talaktzīˈlh Pablo xakaˈtlaˈ nac
templo. Tachihuīnaˈmakasītzīˈlh
tachiˈxcuhuīˈt ē chiˈpaca Pablo.
28 Palhaˈ tahuanli:
—¡Chiˈxcuhuīˈn israelitas,
caquilāmaktāyauj! Huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ calhāxcuhuālh
cāmāsuˈyuniˈtlāˈhuan ixlīpōˈktucaˈn
tachiˈxcuhuīˈt. Xlaˈ cālīchihuīnaˈn
quincāˈlacchicniˈcaˈn ē
quilīmāpaˈksīncaˈn ē huāˈmāˈ
xakaˈtlaˈ templo. Nā cāmānūnīˈt
xakaˈtlaˈ nac templo tī jā israelitas.
Chuntzaˈ talactlahualh chī ixlītze
ixuanīˈt.
29 Chuntzaˈ tahuanli ixpālacata
laktzīˈnca Pablo ē Trófimo xalaˈ
nac Efeso. Tapuhuanli Pablo ūˈtzaˈ
ixmānūnīˈt xakaˈtlaˈ nac templo.
30 Ixlīpōˈktu tachiˈxcuhuīˈt
xalanīˈn nac Jerusalén tatāˈkaquīˈlh
ē tatuˈjnuntēlha tatalacxtimīlh.
Chiˈpaca Pablo ē sakaxtuca
xakaˈtlaˈ nac templo ē palaj
tunca mālacchahuaca. 31 Aˈcxniˈ
ixmaknīcuˈtuncantzaˈ, palaj
mācaˈtzīnīca xapuxcuˈ tropa
ē huanica ixlīpōˈktu xalanīˈn
nac Jerusalén ixtasītzīˈkōˈnīˈt ē
ixtatāˈkaquīˈkōˈnīˈt. 32 Palaj tunca
xapuxcuˈ tropa cālēˈlh ixtropas
ē ixcapitanescaˈn. Tatuˈjnulh
ē tachāˈlh jā ixtatakēstoknīˈt.
Aˈcxniˈ xlacaˈn talaktzīˈlh tropas

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

ē capitanes, jātzaˈ tatucsli Pablo.
33 Xapuxcuˈ tropa talacatzunaˈjīlh
ē palaj tunca māchiˈpanīniˈnli
Pablo ē līmāchīˈnīniˈlh kentuˈ
cadenas. Kelhasquiˈnīniˈlh
tīchu xlaˈ ē tūchu ixtlahuanīˈt.
34 Makapitzīn tachiˈxcuhuīˈt palhaˈ
tahuanli catūhuālh ē āˈmakapitzīn
xtum tahuampālh. Chuntzaˈ
xapuxcuˈ tropa jāla tzej caˈtzīlh
tū ixaˈkspulamāˈlh ixpālacata
ixtataˈsamāˈnalh. Mālēˈnīniˈnca
Pablo nac cuartel. 35 Aˈcxniˈ tachāˈlh
jā ixlactahuaˈcaˈcan nac cuartel,
tropas tacuˈcaˈlēˈlh Pablo ixpālacata
ixtamaknīcuˈtuntzaˈ tachiˈxcuhuīˈt.
36 Ixlīpōˈktucaˈn ixtastālaniˈtēlha ē
ixtataˈsatēlha ē ixtahuan:
—¡Canīlh!

Pablo tamaktāyalh na ixlacatīn tachiˈxcuhuīˈt

37 Aˈcxniˈ ixmānūtēlhacantzaˈ nac
cuartel, Pablo huanilh xapuxcuˈ
tropa:
—Icchihuīnaˈncuˈtun macstiˈnaˈj.
Xapuxcuˈ huanli:
—¿Ē chā tzē chihuīnaˈnaˈ griego?
38 ¿Jā huiˈx tzamāˈ chiˈxcuˈ xalaˈ
nac Egipto tī tāˈkaquīˈlh lakmaˈjtzaˈ
ē cālēˈnca nac cāˈtzayaˈnca tiˈyaˈt
aˈktāˈtiˈ mil maknīniˈnīˈn?
39 Pablo kelhtīniˈlh:
—Quit israelita xalaˈ nac
xakaˈtlaˈ cāˈlacchicniˈ Tarso
nac estado Cilicia. Icsquiˈniˈyān
caquimakxtekti naˈiccātāˈchihuīnaˈn
tzamāˈ tachiˈxcuhuīˈt.
40 Xapuxcuˈ maxquīˈlh
talacasquiˈnīˈn. Pablo tāyalh jā
ixtahuaˈcaˈmāˈlh ē cāmacahuaniˈlh
cataquilhcaˈcslalh tachiˈxcuhuīˈt.
Aˈcxniˈ taquilhcaˈcslalh,
cātāˈchihuīnaˈnli tachihuīn hebreo
ē huanli:

22

—Chiˈxcuhuīˈn,
quintāˈisraelitas,
cakexpaˈttit chī naˈicchihuīnaˈn
ē chī naˈiclītamaktāya na
milacatīncaˈn.
2 Aˈcxniˈ takexmatli chī
cātāˈchihuīnaˈlh tachihuīn hebreo,
āˈchulāˈ taquilhcaˈcslalh. Pablo
cāhuanilh:
3 —Quit israelita.
Iclacatuncuhuīˈlh nac
cāˈlacchicniˈ Tarso nac estado
Cilicia. Huāˈtzāˈ quimakastacca
nac Jerusalén. Quimāsuˈyuniˈlh
Gamaliel. Tzej quimāsuˈyuniˈca
ixlīmāpaˈksīncaˈn quinatātaˈnaˈcaˈn.
Quit xaˈiclīhuiˈlī naˈictlahua tū
ixlaˈ Dios chuntzaˈ chī huiˈxinaˈn
tlahuaˈyāˈtit chuhuaˈj. 4 Quit
xaˈiccāputzatokoke tī ixtaˈaˈkaˈīˈ
Jesús ē xaˈiccāmaknīcuˈtun. Tachīˈn
xaˈiccālēˈn chiˈxcuhuīˈn ē puscan
ē xaˈiccāmānū nac pūlāchīˈn.
5 Xapuxcuˈ pālej ē xanapuxcuˈnuˈ
israelitas tzē natahuan ixlīcānaˈ tū
icuan. Ūˈtunuˈn quintamaxquīˈlh
carta naˈiccālēˈniˈ israelitas xalanīˈn
nac Damasco. Tzamāˈ carta ūˈtzaˈ
tū tzē xaˈiccālīchiˈpalh tī ixtaˈaˈkaˈīˈ
Jesús aˈntzaˈ ē xaˈiccālīmilh tachīˈn
nac Jerusalén jā ixcāmakapātīnīnca.

Pablo cāhuanilh chī līlakpalīlh ixtalacapāstacniˈ

Hch. 9:1-19; 26:12-18

6 ’Quit xaˈicaˈmāˈlh nac tej
ē xaˈicchāˈntēlhatzaˈ, chī iˈtāt
quilhtamacuj, nac Damasco
ē xamaktin quintapūnūlh
aˈktin taxkaket tū minchaˈ nac
aˈkapūn. 7 Icaˈkāˈlh nac tiˈyaˈt ē

ickexmatli aꞌktin tachihuīn tū
quihuanilh: “Saulo, Saulo, ¿tū
ixpālacata quimputzatokokeyaꞌ?”
8 Quit ickelhasquiꞌnīlh: “¿Tīchu
huiꞌx, Chiꞌxcuꞌ?” Quihuanilh:
“Quit Jesús xalaꞌ nac Nazaret
tī huiꞌx putzatokokeyaꞌ.” 9 Tī
ixquintatāꞌaꞌmāꞌnalh nā xlacaꞌn
talaktzīlh taxkaket ē tajicuaꞌnli
ixpālacata jā takexmatli tū
quihuanilh tachihuīn. 10 Quit
icuanilh: “¿Tū naꞌictlahua,
Māpaꞌksīniꞌ?” Māpaꞌksīniꞌ
quihuanilh: “Catāꞌkaquiꞌ ē capit
nac Damasco. Aꞌntzaꞌ nahuanicaꞌnaꞌ
ixlīpōꞌktu tū natlahuaꞌyaꞌ.”
11 Tzamāꞌ taxkaket quimālakatzīꞌlh.
Quintapekechiꞌpalēꞌlh tī
ixquintatāꞌaꞌmāꞌnalh. Chuntzaꞌ
icchāꞌuj nac Damasco.
12 ’Aꞌntzaꞌ ixuīꞌlh chāꞌtin
chiꞌxcuꞌ tī ixuanican Ananías. Xlaꞌ
ixlakachiꞌxcuhuīꞌ Dios ē ixkexmatniꞌ
līmāpaꞌksīn. Ixtacaꞌtzīkōꞌ israelitas
xalanīꞌn nac Damasco tzeya chiꞌxcuꞌ
ixuanīꞌt. 13 Ananías quilakmilh ē
quilaktalacatzunaꞌjīlh ē quihuanilh:
“Tāꞌtin Saulo, calacahuāꞌnaꞌmpalaꞌ.”
Lacapala iclacahuānaꞌmpālh ē
iclaktzīꞌlh Ananías. 14 Quihuanilh:
“IxDioscaꞌn quinatātaꞌnaꞌcaꞌn lacsacniꞌ
huiꞌx ē chuntzaꞌ nalīcaꞌtzīyaꞌ tū
ixtalacasquiꞌnīn ē nalaktzīꞌnaꞌ tī
Xatze ē nakexpaꞌtaꞌ ixtachihuīn.
15 Chuntzaꞌ nacātāꞌchihuīnaꞌnaꞌ
ixlīpōꞌktucaꞌn tachiꞌxcuhuīꞌt
ixpālacata tī Xatze. Nacāhuaniꞌyaꞌ
tū laktzīꞌnīꞌtaꞌ ē tū kexpaꞌtnīꞌtaꞌ.
16 Chuhuaꞌj, ¿tū ixpālacata
lītamakapalīꞌyaꞌ? Catāꞌkaquiꞌ ē
caꞌaꞌkpaxti ē calīpāhuaꞌnti Jesucristo
ē chuntzaꞌ naxapacan mincuenta.”
Chuntzaꞌ quihuanilh Ananías.

Pablo cāhuanilh chī līmacāꞌnca na ixlacatīncaꞌn tī jā israelitas

17 ’Icmimpālh nac Jerusalén ē
icquīꞌorarlīlh xakaꞌtlaꞌ nac templo.
Iclakachuyalh. 18 Iclaktzīꞌlh
Māpaꞌksīniꞌ Jesús ē xlaꞌ quihuanilh:
“Calacapalaꞌ ē cataxtu palaj tunca
nac Jerusalén ixpālacata āꞌtzāꞌ
jā catiꞌaꞌkaꞌīꞌca tū līchihuīnaꞌnaꞌ
quimpālacata.” 19 Icuanilh:
“Māpaꞌksīniꞌ, xlacaꞌn tacaꞌtzī quit
xaꞌicaꞌn ixlīpōꞌktu nac templo
ē xaꞌiccāmānū nac pūlāchīꞌn tī
ixtaꞌaꞌkaꞌīꞌniꞌyān ē xaꞌiccāhuiꞌlīniꞌ.
20 Nā quit xaꞌicyālh aꞌntzaꞌ aꞌcxniꞌ
maknīca Esteban tī ixlīchihuīnaꞌn
mimpālacata. Quit nā xaꞌiclīcaꞌtzī
tū tatlahuaniꞌlh ē xaꞌicmaktakaꞌlha
ixluꞌxuꞌcaꞌn xlacaꞌn tī tamaknīlh.”
21 Māpaꞌksīniꞌ quihuanilh: “Capit.
Quit naꞌicmacāꞌnān makat.
Nacālakpinaꞌ xlacaꞌn tī jā israelitas.”
Chuntzaꞌ quihuanica —huanli Pablo.

Xapuxcuꞌ tropa timāpaꞌksīniꞌlh ixkēsnoꞌkca Pablo

22 Tachiꞌxcuhuīꞌt jātzaꞌ
ixtakexmatniꞌcuꞌtun Pablo tū
ixcāhuani. Tatzuculh tataꞌsa ē
tahuanli:
—¡Canīlh huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ! ¡Jā
līmacuan natahuiꞌla!
23 Ixtataꞌsa ē ixtatincxa
ixluꞌxuꞌcaꞌn ē ixtamākosū pokxniꞌ
ixpālacata ixtasītzīꞌnīꞌt. 24 Xapuxcuꞌ
tropa māmānūnīniꞌlh Pablo nac
cuartel. Ixmāmaksnoꞌknīniꞌncuꞌtun
ixpālacata namāchihuīnīcan.
Ixcaꞌtzīcuꞌtun tū ixpālacata
ixtalītaꞌsa tachiꞌxcuhuīꞌt ē
ixtalīsītzīꞌniꞌ Pablo. 25 Aꞌcxniꞌ
ixchīꞌyāhuamāꞌca nakēsnoꞌkcan,

Pablo kelhasquiˈnīlh capitán tī
ixyālh aˈntzaˈ:
—¿Chā chuntzaˈ huan nac
līmāpaˈksīn? Jāla kēsnoˈkcan
chāˈtin tī tapaˈksī nac Roma ē palh
jānaˈj tlahuaniˈcan justicia.
26 Aˈcxniˈ huanica huāˈmāˈ,
capitán lakaˈlh xapuxcuˈ tropa ē
mācaˈtzīnīlh ē huanilh:
—¿Tū natlahuaniˈyaˈ? Tzamāˈ
chiˈxcuˈ xlaˈ tapaˈksī nac Roma.
27 Xapuxcuˈ tropa lakmilh Pablo ē
kelhasquiˈnīlh:
—¿Chā ixlīcānaˈ huiˈx xalaˈ nac
Roma?
Pablo kelhtīniˈlh:
—Ixlīcānaˈ. Quit ictapaˈksī nac
Roma.
28 Xapuxcuˈ tropa huanli:
—Lhūhuaˈ tumīn icxokonīˈt
naˈictapaˈksī nac Roma.
Pablo huanli:
—Hasta chī iclacatuncuhuīˈlh quit
ictapaˈksī nac Roma.
29 Palaj tunca taˈaˈkxtekyāhualh
Pablo tī ixtakēsnoˈkcuˈtun. Xapuxcuˈ
jicuaˈnli aˈcxniˈ caˈtzīlh ixchīˈnīˈt
chāˈtin tī ixtapaˈksī nac Roma.

Pablo tamaktāyalh nac pūchihuīn

30 Ixlīlakalī xapuxcuˈ tropa
ixcaˈtzīcuˈtun tūchu ixpālacata
israelitas talīmālacsuˈyulh Pablo.
Macaxcutli Pablo. Cāmākēstokli
ixlīpōˈktucaˈn xanapuxcuˈnuˈ pālejniˈ
ē ixlīpōˈktucaˈn scujnīˈn. Līminca
Pablo ē huiˈlīca na ixlacatīncaˈn.

23

Pablo cālakalaktzīˈlh
scujnīˈn ē huanli:
—Chiˈxcuhuīˈn, quintāˈisraelitas,
quit quinaˈcstu iclacapāstacnaˈn tzej
iclatlāˈhuan na ixlacatīn Dios hasta
chuhuaˈj.
2 Palaj tunca Ananías, tī xapuxcuˈ
pālej, cāhuanilh tī ixtayānaˈlh na
ixlacatzunaˈj Pablo:
—Caquilhtuˈcstit.
3 Pablo huanilh:
—Dios namakapātīnīnān
huiˈx, aˈkskāhuīˈniˈ. Huiˈx huiˈlaˈ
naquintlahuaniˈyaˈ justicia chuntzaˈ
chī tatzoˈkniˈ nac līmāpaˈksīn.
Quimātuˈcsnīˈniˈ. Jā chuntzaˈ
tatzoˈkniˈ nac līmāpaˈksīn.
4 Tī ixtayānaˈlh aˈntzaˈ tahuanli:
—¿Tū ixpālacata lacaquilhnīˈyaˈ
xlaˈ tī Dios huiˈlīnīˈt xapuxcuˈ pālej?
5 Pablo huanli:
—Chiˈxcuhuīˈn, quit jā xaˈiccaˈtzī
palh xlaˈ xapuxcuˈ pālej. Chuntzaˈ
tatzoˈkniˈ: “Jā tilīchihuīnaˈnaˈ tī
cāmāpaˈksī tachiˈxcuhuīˈt.”
6 Makapitzīn scujnīˈn xlacaˈn
ixchiˈxcuhuīˈn saduceos ixtahuanīˈt
ē āˈmakapitzīn huampala
ixchiˈxcuhuīˈn fariseos. Aˈcxniˈ
caˈtzīlh Pablo huāˈmāˈ, palhaˈ
cāhuanilh:
—Chiˈxcuhuīˈn, quintātaˈ
xlaˈ fariseo ē nā quit fariseo.
Quilālīmālacsuˈyuyāuj ixpālacata
quit icaˈkaˈīˈ natalacastālancuanaˈn
nīnīˈn.
7 Aˈcxniˈ Pablo huanli
huāˈmāˈ, tataxtumlīlh tī
ixtatakēstoknīˈt. Tatzuculh
talālītāˈchihuīnaˈn fariseos ē
saduceos. 8 Saduceos tahuan
jāla catitalacastālancuanaˈnli
nīnīˈn. Tahuan jā tī ángeles ē jā tī
espíritu. Fariseos, xlacaˈn taˈaˈkaˈīˈ
pōˈktu aˈnan. Ūˈtzaˈ talālīhuanilh.
9 Ixlīpōˈktucaˈn ixtataˈsamāˈnalh.
Palaj tunca tatāyalh makapitzīn
mākelhtahuaˈkēˈniˈnīˈn līmāpaˈksīn,
tī ixchiˈxcuhuīˈn fariseos ē tahuanli:

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

—Huā'mā chi'xcu' jā tū tlahuanī't
tū jā tze. Palhāsā' tā'chihuīna'nli
a'ktin espíritu o chā'tin ángel. Jā
catā'lātlahuáuj Dios.
10 Ā'chulā' talālītā'chihuīna'lh.
Xapuxcu' tropa, xla' jicua'nli Pablo
ixtalālīlaksakamā'nalh. Ū'tza'
cālīmacā'lh ixtropas namāxtucan ē
nalē'mpalacan nac cuartel.
11 Huā'mā' tzī'sa Māpa'ksīni'
tasu'yuni'lh Pablo ē huanilh:
—Jā caji'cua'nti. Chuntza' chī
chihuīna'nī'ta' quimpālacata nac
Jerusalén, chuntza' nachihuīna'na'
nac Roma.

Talīchihuīna'nli natamaknī Pablo

12 A'cxni' xkakalh, makapitzīn
israelitas tachihuīna'nli natamaknī
Pablo. Talāhuanilh:
—Jā tū catihua'uj ē jā
catiko'tnūnui hasta a'cxni'
namaknīyāuj Pablo. Dios
caquincāmakapātīnīn palh jā
namākentaxtūyāuj.
13 Tī chuntza' tahuanli līhua'ca'lh
chī tu'pu'xam chi'xcuhuī'n.
14 Xlaca'n talaka'lh xanapuxcu'nu'
pālejni' ē xanapuxcu'nu' israelitas ē
cāhuanica:
—Quina'n icuanī'ta'uj Dios
caquincāmakapātīnīn palh
na'icua'yāuj catūhuālh a'cxni' jāna'j
na'icmaknīyāuj Pablo. 15 Chuhua'j
hui'xina'n ē milīpō'ktuca'n scujnī'n,
casqui'ni'tit xapuxcu' tropa lakalī
calīmilh Pablo na milacatīnca'n.
Nahua'ni'yā'tit hui'xina'n palh
ā'chulā' kelhasqui'nīcu'tunā'tit. Pablo
jā catichilh. Quina'n na'icka'lhītīyāuj
nac tej na'icmaknīyāuj.
16 Ixka'hua'cha ixtā'tin Pablo
ca'tzīlh tū ixlīchihuīna'ncanī't ē
a'lh nac cuartel ē māca'tzīnīlh
Pablo. 17 Pablo ta'sani'lh chā'tin
capitán ē huanilh:
—Calī'pini'chi huā'mā'
ka'hua'cha xapuxcu' tropa. Xla'
tā'chihuīna'ncu'tun macsti'na'j.
18 Capitán lē'ni'lh ē huanilh
xapuxcu':
—Tachī'n Pablo quinta'sani'lh
ē quisqui'ni'lh ca'iclīmini'n
huā'mā' ka'hua'cha. Xla'
tā'chihuīna'ncu'tunān macsti'na'j.
19 Xapuxcu' tropa makachi'palh
ka'hua'cha ē lē'lh lacapunchuna'j ē
kelhasqui'nīlh:
—¿Tū quihuanicu'tuna'?
20 Ka'hua'cha huanli:
—Israelitas talīchihuīna'nī'ttza'
natasqui'ni'yān nalīpina' lakalī
Pablo jā tlahuacan justicia.
Natahuaniyān tū ā'chulā'
takelhasqui'nīcu'tun Pablo. Xmān
nata'a'kskāhuī'lē'nān. 21 Jā
cacākexpa'tni'. Xlaca'n līhua'ca'lh
chī tu'pu'xam chi'xcuhuī'n tī
taka'lhītīmā'nalh. Jā tū catitahua'lh
ē nūn catitako'tnūlh hasta jā
natamaknī Pablo. Chuhua'j
tacāxui'lāna'ncha'tza'. Ā'xmān hui'x
taka'lhīmā'nān palh namacapina'.
22 Xapuxcu' tropa huanilh:
—Jā tī tihuani'ya' palh
quimāca'tzīnīnī'ta'tza' huā'mā'.
Ē macā'lh na ixchic ka'hua'cha.

Lakmacā'nca Pablo gobernador Félix

23 Xapuxcu' tropa cāta'sani'lh
chā'tu' ixcapitán ē cāhuanilh:
—Cacāmācāxtit a'ktu' ciento
tropas ē tu'tumpu'xamacāuj tropas
kētahui'lana'nī'n ē a'ktu' ciento
tī natalē'n espada. Nataxtuyā'tit
makna'jāstza' tzī'sa ē napinā'tit

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

nac Cesarea. 24 Cacākētlaꞌpaꞌtit
cahuāyujnuꞌ tū nakētahuiꞌla Pablo.
Chuntzaꞌ jā tū catiꞌaꞌnaniꞌlh Pablo ē
nalakchāꞌn gobernador Félix.
25 Xapuxcuꞌ tropa tzoꞌkli aꞌktin
caꞌpsnap ē huanli:
26 "Quit, Claudio Lisias,
ictzoꞌknuniꞌyān huiꞌx, gobernador
Félix, tī lakachiꞌxcuhuīꞌcaꞌnaꞌ.
27 Israelitas tachiꞌpanīꞌt huāꞌmāꞌ
chiꞌxcuꞌ ixtacuhuīniꞌ Pablo.
Ixtamaknīmāꞌnalh aꞌcxniꞌ icchāꞌlh
ē quintropas. Icmakapūtaxtūlh
ixpālacata iccaꞌtzīlh xlaꞌ ixtapaꞌksī
nac Roma. 28 Quit xaꞌiccaꞌtzīcuꞌtun
tūchu ixpālacata ixtalīmālacsuꞌyu.
Ūꞌtzaꞌ iclīlēꞌlh jā tatlahua justicia
israelitas. 29 Palaj tunca iccaꞌtzīlh
ixtalīmālacsuꞌyu ixpālacata
ixlīmāpaꞌksīncaꞌn israelitas. Jā tū
laclēꞌn huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ ixpālacata
tū nalīmaknīcan o ixpālacata
tū nalīmānūcan nac pūlāchīꞌn.
30 Aꞌcxniꞌ quit iccaꞌtzīlh israelitas
ixtalīchihuīnaꞌnīꞌttzaꞌ natamaknī,
palaj tunca quit icmacāꞌniꞌchaꞌn. Quit
iccāhuanilh tī ixtamālacsuꞌyumāꞌnalh
Pablo catalīmālacsuꞌyulh na
milacatīn. Xmān ūꞌtzaꞌ icuaniyān."
31 Chuntzaꞌ chī ixcāhuanicanīꞌt,
tropas talēꞌlh Pablo ē līminca
cāꞌtzīꞌsniꞌ nac cāꞌlacchicniꞌ
Antípatris. 32 Ixlīlakalī tropas
tachimpālh nac cuartel. Xmān
kētahuiꞌlānaꞌnīꞌn ixtatāꞌaꞌmāꞌnalh
Pablo. 33 Aꞌcxniꞌ tachāꞌlh nac
Cesarea, tamacamaxquīꞌlh caꞌpsnap
gobernador Félix ē talīminiꞌlh Pablo
na ixlacatīn. 34 Aꞌcxniꞌ gobernador
līkelhtahuaꞌkaꞌkōꞌlh caꞌpsnap, xlaꞌ
cākelhasquiꞌnīlh jāchu xalaꞌ Pablo.
Tahuanilh xlaꞌ xalaꞌ nac estado
Cilicia. 35 Félix huanilh Pablo:
—Naquihuaniꞌyaꞌ ixlīpōꞌktu aꞌcxniꞌ
natamin tī tamālacsuꞌyuyān.
Gobernador māchīꞌnīniꞌlh Pablo
na ixpalacio Herodes ē cāyāhuaca tī
natamaktakaꞌlha.

Pablo tamaktāyalh na ixlacatīn Félix

24 Ixlīꞌaꞌkquitzis
quilhtamacuj chāꞌlh
nac Cesarea Ananías tī xapuxcuꞌ
pālej. Nā tachāꞌlh makapitzīn
xanapuxcuꞌnuꞌ israelitas ē chāꞌtin
ixkelhmaktāyanaꞌcaꞌn tī ixuanican
Tértulo. Talakchāꞌlh gobernador
Félix ē tamālacsuꞌyulh Pablo.
2 Aꞌcxniꞌ līminca Pablo, Tértulo
tzuculh mālacsuꞌyu Pablo. Huanilh
Félix:
—Señor gobernador,
iccāmaxquīꞌyān tapāxcatcaꞌtzīn
quinaꞌn cāꞌcaꞌcsuaꞌ icuiꞌlānaꞌuj.
Tzamāꞌ quincāꞌlacchicniꞌcaꞌn
makāstzaꞌ xatze ixpālacata
mintalacapāstacniꞌ.
3 Iccāmaxquīꞌyān tapāxcatcaꞌtzīn
huiꞌx, señor gobernador
Félix, tū pōꞌktu quilhtamacuj
quilāmaxquīꞌyāuj calhāxcuhuālh.
4 Jā icmāmakchuyīcuꞌtunān āꞌchulāꞌ.
Icsquiꞌniꞌyān caquintlahuaꞌniꞌ
talakalhuꞌmān ē caquinkexpaꞌtniꞌ
macstiꞌnaꞌj. 5 Huāꞌmāꞌ chiꞌxcuꞌ Pablo
jicsmāhuīꞌnin. Calhāxcuhuālh
chihuīnaꞌmakasītzīꞌlh ixlīpōꞌktucaꞌn
israelitas. Xlaꞌ ūꞌtzaꞌ xapuxcuꞌ
secta tū huanican nazarenos. 6 Xlaꞌ
lactlahuacuꞌtun ixlītze xakaꞌtlaꞌ
templo. Quinaꞌn icchiꞌpauj ē
xaꞌickelhasquiꞌnīcuꞌtunāuj chuntzaꞌ
chī huan na quilīmāpaꞌksīncaꞌn.
7 Lisias, tī xapuxcuꞌ tropa,
maktanūlh ē palhaꞌ quincāmaktīn.
8 Cāhuanilh tī tamālacsuꞌyu

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

catalakmin huiˈx. Huiˈx tzē
nakelhasquiˈnīˈyaˈ ē chuntzaˈ
nacaˈtzīyaˈ ixlīpōˈktu tū ixpālacata
iclīmālacsuˈyuyāuj —huanli.
9 Israelitas nā xlacaˈn
tamālacsuˈyulh ē tahuanli pōˈktu
ixlīcānaˈ tū huanli Tértulo.
10 Gobernador macahuaniˈlh Pablo
nachihuīnaˈn. Pablo huanli:
—Quit iccaˈtzī huiˈx juez
huāˈtzāˈ nac cāˈlacchicniˈ
lakmaˈjtzaˈ. Ūˈtzaˈ iclīpāxuhua
naˈictamaktāya na milacatīn.
11 Huiˈx tzē nakelhasquiˈnīniˈnaˈ
palh ixlīcānaˈ kaˈlhītzaˈ xmān
aˈkcāujtuˈ quilhtamacuj
icquīlalh nac Jerusalén
icquīlaktaquilhpūtalh Dios. 12 Jā
tī chāˈtin xaˈictāˈlāhuanimāˈlh
aˈcxniˈ quilaktzīˈnca aˈntzaˈ. Jā
iccāmākēstokli tachiˈxcuhuīˈt
xakaˈtlaˈ nac templo, nūn
na ixtemplocaˈn israelitas, ē
nūn nac Jerusalén. 13 Xlacaˈn
jāla catitamālactzeyīlh tū
quintaputzānaˈnīlh. 14 Tū
ixlīcānaˈ ūˈtzaˈ huāˈmāˈ: Quit
iclaktaquilhpūta ixDioscaˈn
quinatātaˈnaˈ chuntzaˈ chī xasāstiˈ
tamāsuˈyun tū xlacaˈn tahuan secta.
Quit icaˈkaˈīˈ ixlīpōˈktu tū tatzoˈkniˈ
na ixtachihuīn Dios jā huanican
līmāpaˈksīn ē jā huanican profetas.
15 Chuntzaˈ chī taˈaˈkaˈīˈ xlacaˈn
nā chuntzaˈ icaˈkaˈīˈ quit chī Dios
nacāmālacastālancuanī tī xalactze
ē tī jā xalactze. 16 Ūˈtzaˈ iclīhuiˈlīlh
naˈictlahua tū tze ē chuntzaˈ quit
naˈiclīcaˈtzī jā tū icmaklaclēˈn nūn
Dios ē nūn chiˈxcuhuīˈn.
17 ’Quit makās xaˈiclatlāˈhuan
ē chuhuaˈj icmimpālhtzaˈ na
quincāˈlacchicniˈ naˈicmāstāˈ
limosna ē talakalhuˈmān. 18 Xmān
huāˈmāˈ xaˈictlahuamāˈlh ē
makapitzīn israelitas xalanīˈn
nac Asia quintalaktzīˈlh
xakaˈtlaˈ nac templo aˈcxniˈ
ixquilakpaˈlhcanīˈtcus. Jā tī
ixaˈnan. Cāˈcaˈcsuaˈ ixuanīˈt. 19 Palh
xlacaˈn tapuhuan quit ictlahuanīˈt
catūhuālh, ixtamilh huāˈtzāˈ ē
ixquintamālacsuˈyulh na milacatīn.
20 Catahuanli xlacaˈn tī tahuiˈlānaˈlh
huāˈtzāˈ palh quintamaclaniˈlh tū jā
tze xaˈictlahuanīˈt aˈcxniˈ quilēˈnca
na ixlacatīncaˈn xanapuxcuˈnuˈ
israelitas. 21 Tū xaˈictlahuanīˈt ūˈtzaˈ
huāˈmāˈ: Aˈcxniˈ xaˈiccātāˈhuīˈlh
ūˈtunuˈn, iccāhuanilh
palhaˈ: “Chuhuaˈj huiˈxinaˈn
quilākelhasquiˈnīmāˈnauj ixpālacata
quit icaˈkaˈīˈ natalacastālancuanaˈn
nīnīˈn.”
22 Félix tzej ixcaˈtzī
ixtamāsuˈyuncaˈn tī ixtatāˈaˈn
Jesucristo. Xlaˈ cālhcāniˈlh āˈaˈktin
quilhtamacuj ē cāhuanilh:
—Hasta aˈcxniˈ namin Lisias
xapuxcuˈ tropa, hasta aˈcxniˈ
naˈicputzānaˈnī huāˈmāˈ.
23 Félix māpaˈksīlh capitán calēˈlh
Pablo tachīˈn ē catlahuaniˈlh
talakalhuˈmān macstiˈnaˈj
ē cacāmakxtekli talakmin
ixamigo natatlahuaniˈ tū xlaˈ
namaclacasquiˈn.
24 Aˈklhūhuaˈ quilhtamacuj
tachāˈlh Félix ē Drusila, ixpuscāt,
tī israelita ixuanīˈt. Félix
mātaˈsatīnīniˈlh Pablo. Pablo
cātāˈchihuīnaˈnli chī aˈkaˈīˈcan
Jesucristo. 25 Cālītāˈchihuīnaˈnli
chī tzej līlatāˈkchokocan ē chī
līhuiˈlīcan jāla catitlahuaca tū jā
tze. Cālītāˈchihuīnaˈnli chī Dios

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

nalīputzāna'n. Félix jicua'nli ē
huanilh:
—Tzetza'. Chuhua'j capit.
A'cxni' icka'lhī quilhtamacuj
na'icmāta'satīnīni'mpalayān.
26 Félix ixpuhuan Pablo
ixmaxquī'lh tumīn ixpālacata
ixlīmakxtekli. Ū'tza' maklhūhua'
ixlīmāta'satīnīni'n ē ixtā'chihuīna'n.
27 A'cxni' tlahualh a'ktu' cā'ta, Félix
taxtulh ixlīgobernador. Tanūlh
ixlakxoko tī ixuanican Porcio Festo.
Félix ixcātlahuani'cu'tun israelitas
ka'tla' talakalhu'mān. Ū'tza'
līmakxtekli Pablo tachī'n.

Pablo na ixlacatīn Festo

25 Festo chā'lh natanū
ixlīgobernador.
Ixlī'a'ktu'tun quilhtamacuj taxtulh
nac Cesarea ē a'lh nac Jerusalén.
2 A'ntza' xanapuxcu'nu' pālejni'
ē israelitas ā'chulā' xalaka'tla'
talīmālacsu'yulh Pablo na ixlacatīn
Festo. 3 Lhūhua' talakalhu'mān
tasqui'ni'lh Festo camāta'satīnīni'lh
Pablo nac Jerusalén. Xlaca'n
ixtalīchihuīna'nī'ttza' nataka'lhītī
nac tej natamaknī. 4 Festo
cāhuanilh Pablo chī'canī'ta'ncha'
nac Cesarea ē ū'tza' ixa'ncu'tun
a'ntza' palaj. 5 Cāhuanilh:
—Caquilātā'a'uj hui'xina'n tī
ka'lhī'yā'tit līmāpa'ksīn. Palh
huā'mā' chi'xcu' tlahuanī't tū jā tze,
camālacsu'yutit a'ntza'.
6 Festo tachokolh nac
Jerusalén xmān a'ktzayan
o a'kcāuj quilhtamacuj ē
a'mpālh nac Cesarea. Ixlīlakalī
tahuī'lh jā ixtlahuacan justicia.
Māta'satīnīni'lh Pablo. 7 A'cxni'
milh Pablo, talītasti'li'lh israelitas
tī ixtaminī'ta'ncha' nac Jerusalén.
Lhūhua' laka'tla' ixtalīmālacsu'yu.
Jā tū ixtamālactzeyī. 8 Pablo
ixtamaktāya ē huanli:
—Quit jā tū ictlahuani'nī't
ixlīmāpa'ksīnca'n israelitas. Jā tū
ictlahuani'nī't xaka'tla' templo
nūn xamāpa'ksīni' nac Roma tī
huanican César.
9 Festo ixcātlahuani'cu'tun
israelitas a'ktin talakalhu'mān.
Ū'tza' līkelhasqui'nīlh Pablo:
—¿Pincu'tuna' nac
Jerusalén ixpālacata a'ntza'
naputzāna'nīni'ca'na' na quilacatīn?
10 Pablo kelhtīni'lh:
—Quilākelhasqui'nīmā'nauj
nac pūchihuīn tū māpa'ksī César.
Chuntza' xatze. Quit jā tū tū
iccātlahuani'nī't israelitas tū jā tze.
Huā'mā' hui'x ca'tzīya'. 11 Palh quit
ictlahuanī't tū naquilīmaknīcan,
caquimaknīca. Palh jā ixlīcāna'
tū quintaputzāna'nī, jāla tī
quintimacamāstā'lh chī ū'tunu'n.
Icsqui'ni' César caquimputzāna'nīlh.
12 Festo cātā'chihuīna'nli
ixmaktāyana'nī'n ē palaj tunca xla'
huanilh Pablo:
—Hui'x squi'nī'ta' César
ixputzāna'nīn. Ū'tza' nalīlakpina'
César.

Pablo na ixlacatīn rey Agripa

13 Ā'līstān ē jā a'klhūhua'
quilhtamacuj rey Agripa ē Berenice,
ixpuscāt rey, talakchā'lh Festo
nac Cesarea. 14 A'ntza' tatachokolh
a'klhūhua' quilhtamacuj. Festo
tā'chihuīna'lh rey ixpālacata Pablo
ē huanli:
—Huā'tzā' tachī'nī't chā'tin
chi'xcu' tī tachī'n makxtekli

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

Félix. 15 Aˈcxniˈ quit icquīlalh
nac Jerusalén, tamālacsuˈyulh
na quilacatīn xanapuxcuˈnuˈ
pālejniˈ ē xanapuxcuˈnuˈ
israelitas. Quintasquiˈniˈlh quit
caˈicmāmaknīnīniˈlh. 16 Quit
iccākelhtīlh, chuntzaˈ chī
ixlīmāpaˈksīncaˈn romanos, xlaˈ jā
līsmanī namaknīcan chāˈtin palh
jā pūla natāˈlacāxla nac cāˈlacan
tī mālacsuˈyumāˈlh. 17 Aˈcxniˈ
tachilh xlacaˈn huāˈtzāˈ, quit jā
ictanajīlh. Ixlīlakalī ictahuīˈlh jā
tlahuacan justicia. Icmātaˈsatīnīniˈlh
tachīˈn Pablo. 18 Aˈcxniˈ tatāyalh
tī ixtalīmālacsuˈyuniˈ, jā
tamālacsuˈyulh chī quit xaˈicpuhuan.
19 Tū ixtahuan xmān ixpālacata
tū taˈaˈkaˈīˈ xlacaˈn ē ixpālacata
chāˈtin tī ixtacuhuīniˈ Jesús tī nīlh.
Pablo huan xlaˈ lakahuan. 20 Quit
jāla xaˈicputzānaˈnī huāˈmāˈ, ē
ūˈtzaˈ iclīkelhasquiˈnīlh Pablo palh
aˈncuˈtun nac Jerusalén ixpālacata
aˈntzaˈ naputzānaˈnīcan. 21 Aˈcxniˈ
Pablo squiˈnli caputzānaˈnīlh César,
xamāpaˈksīniˈ nac Roma, quit
icmāpaˈksīniˈlh catachokolh tachīˈn
hasta aˈcxniˈ quit tzē naˈiclakmacāˈn
César.

22 Agripa huanilh Festo:

—Nā quit ickexmatniˈcuˈtun
ixtachihuīn huāˈmāˈ chiˈxcuˈ.

Kelhtīca:

—Lakalī nakexpaˈtaˈ.

23 Ixlīlakalī Agripa ē Berenice
tamilh tzej tacāxyānaˈlh. Tatanūlh
nac pūtastokniˈ ē nā tatanūkōˈlh
xanapuxcuˈnuˈ tropa ē xalakaˈtlaˈ
chiˈxcuhuīˈn. Festo mātaˈsatīnīniˈlh
Pablo. 24 Festo huanli:

—Rey Agripa ē milīpōˈktucaˈn tī
takēstoknīˈtaˈntit huāˈtzāˈ, huiˈxinaˈn
laktzīˈnāˈtit huāˈyālh chiˈxcuˈ Pablo.
Quintasquiˈniˈlh, ixpālacata huāˈmāˈ
chiˈxcuˈ, lhūhuaˈ israelitas xalanīˈn
nac Jerusalén ē xalanīˈn huāˈtzāˈ nac
Cesarea. Palhaˈ tahuanli canīlh. 25 Quit
icpuhuan jā tū tlahuanīˈt ixpālacata
tzē namaknīcan. Xlaˈ squiˈniˈlh
xamāpaˈksīniˈ César caputzānaˈnīlh.
Ūˈtzaˈ quit iclīlacpuhuanli
naˈiclakmacāˈn César. 26 Quit jā tū
ickaˈlhī tū ixlacasquiˈnca naˈictzoˈknun
ixpālacata tzamāˈ chiˈxcuˈ. Ūˈtzaˈ
iclīlīmin na milacatīncaˈn huiˈxinaˈn.
Āˈchulāˈ iclīmincuˈtun na milacatīn
huiˈx, rey Agripa, ixpālacata
nakelhasquiˈnīˈyaˈ. Chuntzaˈ quit
naˈiccaˈtzī tū naˈictzoˈka. 27 ¿Chī quit
naˈiclīmacāˈn chāˈtin tachīˈn palh jā
iccaˈtzī chī putzānaˈnīcan?

Pablo tamaktāyalh na ixlacatīn rey Agripa

26 Agripa huanilh Pablo:

—Chuhuaˈj tzē
natamaktāyaˈyaˈ.

Pablo tamacayāhualh ē tzuculh
tamaktāya ē huanli:

2 —Rey Agripa, iclīpāxuhua
ixpālacata quit naˈictamaktāya
na milacatīn ixpālacata ixlīpōˈktu
tū quintalīmālacsuˈyu israelitas.
3 Huiˈx lakapasaˈ ixlīpōˈktu chī
quintahuiˈlatcaˈn quinaˈn israelitas
ē nā tū iclālīhuanimāˈnauj. Ūˈtzaˈ
iclīsquiˈniˈyān caquinkexpaˈtniˈ
līlacatejtin.

Pablo cāhuanilh chī ixlīlatlāˈhuan aˈcxniˈ jānaˈj ixaˈkaˈīˈ

4 ’Ixlīpōˈktucaˈn israelitas
tacaˈtzīkōˈ, aˈcxniˈ
quilīkaˈhuaˈchacus xaˈicuanīˈt, chī
xaˈiclīlatlāˈhuan nac Jerusalén ē

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

na ixlacpuˈnaˈiˈtātcaˈn. 5 Xlacaˈn
tacaˈtzī ē, palh tahuancuˈtun, tzē
natalīmāsuˈyu makāstzaˈ quit
fariseo xaˈicuanīˈt. Fariseos,
xlacaˈn takaˈlhī ixlīmāpaˈksīncaˈn
āˈchulāˈ xapalhaˈ ē jā ixlīpōˈktucaˈn
tī tamakstāla chī israelitas.
6 Chuhuaˈj quinkelhasquiˈnīmāˈca
ixpālacata quit icaˈkaˈīˈ Dios
nacāmālacastālancuanī nīnīˈn
chuntzaˈ chī Dios cāhuanilh
quinapapanaˈcaˈn. 7 Quinaˈn,
israelitas, īˈxūˈnātāˈnatnaˈcaˈn
kelhacāujtuˈ lītāˈtimīn tī
ixkaˈhuaˈchan Israel ixtahuanīˈt.
Quilīpōˈktucaˈn icaˈkaˈīˈniˈyāuj
Dios namākentaxtū tū huanli.
Ūˈtzaˈ iclīlaktaquilhpūtayāuj Dios
tzīˈsa ē cāˈcuhuīniˈ. Icuaniyān, rey
Agripa, nā quit icaˈkaˈīˈniˈ Dios
namākentaxtū tū huanli. Ūˈtzaˈ
quintalīmālacsuˈyu israelitas. 8 ¿Tū
ixpālacata huiˈxinaˈn jā aˈkāˈīˈyāˈtit
Dios tzē namālacastālancuanī
nīnīˈn?

Pablo cāhuanilh chī ixcāputzatokoke tī ixtaˈaˈkaˈīˈ

9 ’Xapūla quit xaˈicpuhuan lhūhuaˈ
catūhuālh xaˈiccātlahuaniˈlh
tī ixtastālaniˈ Jesús xalaˈ nac
Nazaret. 10 Chuntzaˈ ictlahualh nac
Jerusalén. Xanapuxcuˈnuˈ pālejniˈ
quintamaxquīˈlh līmāpaˈksīn.
Chuntzaˈ xaˈiccāmānū nac
pūlāchīˈn lhūhuaˈ tī ixtastālaniˈ
Jesús. Nā quit xaˈiclīcaˈtzī aˈcxniˈ
ixcāmaknīcan. 11 Maklhūhuaˈ quit
xaˈiccāmakapātīnīn ē chuntzaˈ
quit xaˈiccāmāmakxtekēcuˈtun
chī ixtaˈaˈkaˈīˈniˈnīˈt Jesús.
Chuntzaˈ xaˈictlahua quit
na ixlīpōˈktu ixtemplocaˈn
israelitas. Ixquintamakasītzīˈ ē
xaˈiccāputzatokoke hasta na
ixcāˈlacchicniˈcaˈn makatiyātīˈn.

Pablo cāhuanilh chī tzuculh tapaˈksīniˈ Cristo

Hch. 9:1-19; 22:6-16

12 ’Ūˈtzaˈ xaˈiclīˈaˈmāˈlh nac
Damasco. Xanapuxcuˈnuˈ
pālejniˈ ixquintamaxquīˈnīˈt
līmāpaˈksīn ē talacasquiˈnīˈn ē
ūˈtzaˈ tzē xaˈiccālīputzatokoke.
13 Naˈicuaniyān huiˈx, rey, tū
quinaˈkspulalh. Chī tastuˈnūt
ixuanīˈt xaˈictlāˈhuantēlha, quit
iclaktzīˈlh aˈktin taxkaket tū minchaˈ
nac aˈkapūn. Xlaˈ āˈchulāˈ xkaka
ē jā chiˈchiniˈ. Quilītamacstiˈlilh
quit ē nā tī ixquintatāˈaˈmāˈnalh.
14 Quilīpōˈktucaˈn icaˈkāˈuj nac
tiˈyaˈt. Ickexmatli aˈktin tachihuīn
tū quihuanilh ixtachihuīn hebreo:
“Saulo, Saulo, ¿tū ixpālacata
quimputzatokokeyaˈ? Chu tlakaj
quintāˈlātlahuacuˈtunaˈ. Huiˈx
huaˈchi lakatin cahuāyuj aˈcxniˈ
chiˈnta quiˈhuiˈ tū lītlakalēˈncan.”
15 Quit icuanli: “¿Tīchu
huiˈx, Chiˈxcuˈ?” Māpaˈksīniˈ
quihuanilh: “Quit Jesús tī huiˈx
putzatokokeyaˈ. 16 Catāˈkaquiˈ ē
catāyaˈ. Quit ictasuˈyuniˈmāˈn
huiˈx. Quit iclacsacnīˈtaˈn ē
naquintāˈscuja ē nacāhuaniˈyaˈ
āˈmakapitzīn chī iclītasuˈyuniˈn
ē chī naˈiclītasuˈyuniˈyān.
17 Naˈicmakapūtaxtūyān tī israelitas
ē nā tī jā israelitas jā naˈicmacāˈnān.
18 Naˈiccāmacāˈniˈyān ixpālacata
nā xlacaˈn natalacahuānaˈn ē
natataxtu jā cāˈpucsuaˈ ē chuntzaˈ
natalatāˈkchoko nac taxkaket ē
nataˈaˈkapūtaxtu na ixlītliˈhuiˈqui

skāhuīˈniˈ ē natastālaniˈ Dios.
Quit naˈiccāmacāˈniˈyān
naquintaˈaˈkaˈīˈniˈ quit ē chuntzaˈ
ixcuentacaˈn nacāmāsputūnuˈniˈcan
ē nā xlacaˈn nacātlahuacan lactze
chī ixlīpōˈktucaˈn tī quintaˈaˈkaˈīˈniˈ
quit.” Chuntzaˈ quihuanilh
Māpaˈksīniˈ Jesús.

Pablo kexmatniˈlh Māpaˈksīniˈ Jesús

19 ’Ūˈtzaˈ huāˈmāˈ icuaniyān, rey
Agripa. Quit ickexmatniˈlh tū
quihuanilh Māpaˈksīniˈ xalaˈ nac
aˈkapūn aˈcxniˈ quintasuˈyuniˈlh.
20 Quit xapūla iccāˈaˈkchihuīnaˈniˈlh
xalanīˈn nac Damasco ē
āˈlīstān xalanīˈn nac Jerusalén
ē ixlīpōˈktucaˈn xalanīˈn nac
estado Judea. Nā xaˈiccāhuani
tī jā israelitas: “Calakpalīˈtit
mintalacapāstacniˈcaˈn ē castālaniˈtit
Dios ē chuntzaˈ catahuiˈlaˈtit chī tī
talakpalīnīˈt ixtalacapāstacniˈcaˈn.”
Chuntzaˈ xaˈiccāhuani. 21 Ūˈtzaˈ
quintalīchiˈpalh israelitas xakaˈtlaˈ
nac templo ē ixquintamaknīcuˈtun.
22 Hasta chuhuaˈj Dios
quimaktāyanīˈt. Ūˈtzaˈ iccālīhuanicus
ixtachihuīn Dios ixlīpōˈktucaˈn
tachiˈxcuhuīˈt tī xalakaˈtlaˈ ē tī jā
xalakaˈtlaˈ. Xmān iclīchihuīnaˈn tū
māsuˈyulh Moisés makāstzaˈ ē tū
tahuanli aˈkchihuīnaˈnīˈn naˈaˈkspula.
23 Xlacaˈn tahuanli ixlacasquiˈnca
napātīniˈn Cristo ē nanī ē ūˈtzaˈ tī
xapūla nalacastālancuanaˈn, ē
chuntzaˈ nacāmācaˈtzīnīcan tū
ixlīcānaˈ tī israelitas ē nā tī jā
israelitas.

Pablo ixmāˈaˈkaˈīˈnīcuˈtun Agripa

24 Chuntzaˈ Pablo lītamaktāyalh.
Festo huanli palhaˈ:
—¡Huiˈx chuyaˈyaˈ, Pablo! Lhūhuaˈ
scaˈtnīˈtaˈ. Ūˈtzaˈ līmakachuyaˈyān.
25 Pablo kelhtīniˈlh:
—Quit jā icchuya, Festo. Quit
ixlīcānaˈ tū icuan. 26 Rey Agripa
nā xlaˈ lakapasa huāˈmāˈ. Ūˈtzaˈ
iclīchihuīnaˈn na ixlacatīn ē jā
icmāxanaˈn. Quit tzej iccaˈtzī nā xlaˈ
caˈtzīkōˈ huāˈmāˈ. Quit iclīchihuīnaˈn
tū jā tzēˈk tlahuacanīˈt. 27 ¿Ē huiˈx,
rey Agripa, aˈkaˈīˈyaˈ tū tahuanli
aˈkchihuīnaˈnīˈn xalanīˈn makāstzaˈ?
Quit iccaˈtzī aˈkaˈīˈyaˈ.
28 Agripa huanilh Pablo:
—Puhuaˈnaˈ palh āˈmacstiˈnaˈj
tachihuīn naquilīmāˈaˈkaˈīˈnīˈyaˈ.
29 Pablo huanli:
—Masqui macstiˈnaˈj, o masqui
lhūhuaˈ tachihuīn, iclacasquiˈn huiˈx
calaˈt huaˈchi chī quit. Catalakōˈlh
huaˈchi chī quit ixlīpōˈktucaˈn tī
quintakexmatniˈmāˈnalh chuhuaˈj.
Xmān jā cacāmacachīˈca huaˈchi chī
quit —huanli Pablo.
30 Tatāyakōˈlh ixlīpōˈktucaˈn,
rey ē gobernador ē Berenice ē
ixlīpōˈktucaˈn tī ixtatāˈhuiˈlānaˈlh.
31 Tatatampūxtulh lacapunchunaˈj ē
talāhuanilh:
—Huāˈmā chiˈxcuˈ jā tū tlahuanīˈt tū
ixpālacata nalīmaknīcan o nalīchīˈcan.
32 Agripa huanilh Festo:
—Palh huāˈmāˈ chiˈxcuˈ jā īˈsquiˈnli
naputzānaˈnī César, quinaˈn tzē
ixmakxtekui.

Macāˈnca Pablo nac Roma

27 Aˈcxniˈ lacapāstacca
naquincātamacāˈnān
nac Italia, Pablo ē āˈmakapitzīn
tachīˈnīˈn tamacamaxquīˈlh chāˈtin
capitán tī ixuanican Julio. Xlaˈ
ixmāpaˈksī batallón tū huanican

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

Augusto. 2 Ictojōuj aꞌktin nac barco
xalaꞌ nac Adramitio ē icaꞌuj. Huāꞌmāꞌ
barco ixtētaxtumāꞌlh nac makapitzīn
cāꞌlacchicniꞌ nac Asia jā ixpūjaxniꞌ
barco. Quincātāꞌaꞌn Aristarco xalaꞌ
nac Tesalónica, aꞌktin cāꞌlacchicniꞌ
nac Macedonia. 3 Ixlīlakalī icchāꞌuj
nac Sidón jā ixpūjaxniꞌ barco. Julio
tzej ixtāꞌlālēꞌn Pablo ē makxtekli
cālakaꞌlh ixamigo. Xlacaꞌn
tatlahuaniꞌlh tū ixmaclacasquiꞌn.
4 Āꞌmaktin icaꞌmpalauj nac barco.
Ūꞌniꞌ palhaꞌ quincālāpāxtokniꞌ.
Ūꞌtzaꞌ iclītētaxtūj na ixpāxtūn
Chipre aꞌntzaꞌ jā puꞌnahuīꞌlh
macstiꞌnaꞌj tiꞌyaꞌt. Aꞌntzaꞌ jātzaꞌ
palhaꞌ ixquincāsnoꞌkmāꞌn ūꞌniꞌ.
5 Āꞌlīstān icpūꞌaꞌuj barco lacatzunaꞌj
na ixquilhtūn jā huanican Cilicia ē
Panfilia. Icchāꞌuj nac Mira, aꞌktin
cāꞌlacchicniꞌ nac estado Licia.
6 Aꞌntzaꞌ maclalh capitán
aꞌktin barco xalaꞌ nac Alejandría
tū ixaꞌmāꞌlh nac Italia.
Quincāmojōpalan āꞌaꞌktin nac
barco. Ūꞌtzaꞌ icpūꞌaꞌmpalauj.
7 Xaꞌicaꞌmāꞌnauj līlacatzucu
aꞌklhūhuaꞌ quilhtamacuj, ē jicslīhuaꞌ
iclīchāꞌuj ixlacatzunaꞌj Gnido.
Ūꞌniꞌ quincāmāmakchuyīn ē ūꞌtzaꞌ
iclītētaxtupalauj ixlacatzunaꞌj
Salmón na ixpāxtūn Creta aꞌntzaꞌ
jā puꞌnahuīꞌlh macstiꞌnaꞌj tiꞌyaꞌt.
Aꞌntzaꞌ jā palhaꞌ ixquincāsnoꞌkān
ūꞌniꞌ. 8 Jicslīhuaꞌ xaꞌictētaxtumāꞌnauj
ixlacatzunaꞌj Creta. Icchāꞌuj nac
Buenos Puertos, ixlacatzunaꞌj
cāꞌlacchicniꞌ jā huanican Lasea.
9 Makās ictamakapalīuj ē
ixmimāꞌlhtzaꞌ lonkniꞌ. Ūꞌtzaꞌ
ixlījicuaꞌncan ixpūꞌaꞌncan barco.
Pablo cāmaxquīꞌlh talacapāstacniꞌ
10 ē cāhuanilh:
—Chiꞌxcuhuīꞌn, quit icpuhuan
palh āꞌchulāꞌ naꞌaꞌnāuj, huīꞌlh
tū naquincālaniꞌyān ē lhūhuaꞌ
namakasputāuj. Lhūhuaꞌ
natzaꞌnkānaꞌn: tzamāꞌ barco
ē tzamāꞌ tacuꞌcaꞌ ē nā quinaꞌn
nanīyāuj.
11 Capitán jā kexmatniꞌlh Pablo.
Cākexmatniꞌlh piloto ē ixtēcuꞌ
barco. 12 Aꞌntzaꞌ jāla ixmakxtekcan
barco aꞌcxniꞌ ixlonknuꞌn. Ūꞌtzaꞌ
ixlīlhūhuaꞌ talīhualh:
—Caꞌaꞌuj āꞌchulāꞌ.
Ixtapuhuan palh tzē cahuālh
ixtachāꞌlh nac Fenice, aꞌktin
cāꞌlacchicniꞌ nac Creta. Nac Fenice
jā ixpūjaxniꞌ barco lacaꞌaꞌhuīꞌlh
nac noroeste ē nac suroeste. Aꞌntzaꞌ
ixtapuhuan ixtatachokolh aꞌcxniꞌ
ixlonknuꞌlh.

Ūꞌniꞌ snoꞌkmaxquīꞌlh xcān barco

13 Aꞌcxniꞌ tzuculh ūꞌnun macstiꞌnaꞌj
nac sur, tapuhuampālh tzētzaꞌ
nataꞌaꞌmpala. Tatzucupālh taꞌaꞌn ē
ixtatētaxtumāꞌnalh ixlacatzunaꞌj
Creta. 14 Palaj tunca milh aꞌktin
palhaꞌ ūꞌniꞌ tū ixuanican Nordeste.
15 Ūꞌniꞌ snoꞌkmaxquīꞌlh xcān barco
ē jā quincāmakxtekniꞌ naꞌicaꞌnāuj
jā xaꞌicaꞌncuꞌtumāꞌnauj. Jātzaꞌ la
tū ixtlahuacan. Calhāxcuhuālh
quincālēꞌn ūꞌniꞌ. 16 Ictētaxtūj na
ixlacatzunaꞌj aꞌktin pītzunaꞌj
tiꞌyaꞌt tū ixuanican Clauda. Aꞌntzaꞌ
jātzaꞌ palhaꞌ ixquincāsnoꞌkān ūꞌniꞌ.
Jicslīhuaꞌ icsakacuꞌtūj pūtacutnuꞌ
tū xaꞌicsakalīmimāꞌnauj. 17 Aꞌcxniꞌ
ixmojōcanīꞌttzaꞌ pūtacutnuꞌ nac
barco, chāꞌxpāchīꞌca barco.
Ixtalījicuaꞌn palhāsāꞌ ixaꞌksatāyalh
nac cāꞌcucujnuꞌ tū ixuanican Sirte.
Ūꞌtzaꞌ talīmāyujūlh xaluꞌxuꞌ barco

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

tū ixlīsnoˈklēˈn ūˈniˈ. Chuntzaˈ
calhāxcuhuālh quincālēˈn ūˈniˈ.
18 Ixlīlakalī xaxiyālh xcān ē
ūˈniˈ palhaˈ snoˈkli barco. Ūˈtzaˈ
tatzuculh talīmakaˈn tacuˈcaˈ nac
mar. Chuntzaˈ jātzaˈ tziˈnca līhualh
barco. 19 Ixlīlakalī huampala
iclīmakaˈuj quimacancaˈn
ixtamacatzucun tū ixtojōmāˈlh
nac barco. 20 Lakmaˈj quilhtamacuj
tētaxtulh ē jā iclaktzīˈuj chiˈchiniˈ
nūn staˈcu. Ūˈniˈ palhaˈcus
īˈsnoˈkmāˈlh barco. Ūˈtzaˈ jātzaˈ
xaˈiclīcaˈtzīyāuj palh xaˈiclaktaxtūj.

21 Lakmaˈjtzaˈ jā xaˈicuāˈyanīˈtaˈuj.
Pablo tāyalh na ixlacpuˈnaˈiˈtātcaˈn
ē huanli:

—Chiˈxcuhuīˈn, ixquilākexmatniˈuj.
Palh jā ixtaxtuchaˈuj nac Creta,
jā tū ixquincāˈaˈkspulan huāˈmāˈ
lījicuaˈ ē jā tū ixtimakasputui.
22 Chuhuaˈj, jā calīpuhuaˈntit.
Huiˈxinaˈn jā tī chāˈtin catinīlh,
masqui casputli tzamāˈ barco.
23 Tzamāˈ huāˈ kōtan tzīˈsa quit
quintasuˈyuniˈlh chāˈtin ángel
tī Dios macamilh. Huāˈmāˈ Dios
ūˈtzaˈ tī quimāpaˈksī ē tī ictāˈscuja.
24 Ángel quihuanilh: “Huiˈx, Pablo,
jā cajiˈcuaˈnti. Ixlacasquiˈnca huiˈx
nalakpinaˈ César. Milīpālacata, Dios
nacāmakapūtaxtū ixlīpōˈktucaˈn
tī tatāˈtojōmāˈnan nac barco.”
Chuntzaˈ quihuanilh. 25 Chuhuaˈj,
chiˈxcuhuīˈn, jā calīpuhuaˈntit.
Quit iclīpāhuan Dios. Quit icuan
chuntzaˈ nala chī quihuanica.
26 Ixlacasquiˈnca nachāˈnāuj jā
puˈnahuīˈlh macstiˈnaˈj tiˈyaˈt —
huanli Pablo.

27 Aˈkcāujtāˈtiˈ quilhtamacuj
ixlanīˈt palhaˈ ūˈniˈ. Huaˈchi iˈtāt
tzīˈsa barco calhāxcuhuālh ixlēˈn
xaxiyālh xcān jā huanican Adria.
Marineros tapuhuanli palhāsāˈ
ixtatalacatzunaˈjīmāˈnalh nac aˈktin
tiˈyaˈt. 28 Talhcālh ixlīpūlhmāˈn
xcān ē puˈxamacāujchāxan metro
ixuanīˈt. Lacapunchunaˈj huampala
talhcāpālh ē xmāntzaˈ puˈxamatojon
metro ixuanīˈt. 29 Ixtajicuaˈn
palhāsāˈ ixtalaknūlh barco nac
cāˈchihuixniˈ. Ūˈtzaˈ talīmojōlh
nac xcān aˈktāˈtiˈ xalactzinca
līcāˈn xalaˈ na ixchakēn barco ē
chuntzaˈ tzē talīyāhualh barco.
Takaˈlhīlh hasta aˈcxniˈ xkakalh.
30 Marineros ixtamāyujūmāˈnalh
pūtacutnuˈ. Ixtatasuˈyu chī
ixtamojōmāˈnampālh nac xcān
xalactzinca līcāˈn xalaˈ na ixquiniˈ
barco tū nalītāya barco. Xmān
taˈaˈkskāhuīˈnilh. Ixtapūtzāˈlacuˈtun
nac pūtacutnuˈ. 31 Pablo cāhuanilh
capitán ē tropas:

—Palh tzamāˈ chiˈxcuhuīˈn jā
natatachoko nac barco, huiˈxinaˈn
jātzaˈ la catiˈaˈkapūtaxtutit.

32 Palaj tunca tropas tacāˈtuˈcxli
lāsuˈ tū tapūmāyujūlh pūtacutnuˈ.
Tamacaminchaˈ nac xcān.

33 Aˈcxniˈ īˈxkakamāˈlhtzaˈ,
Pablo cāhuanilh ixlīpōˈktucaˈn
catahuāˈyalh macstiˈnaˈj. Cāhuanilh:

—Kaˈlhītzaˈ aˈkcāujtāˈtiˈ
quilhtamacuj ē jā huāˈyaˈnīˈtaˈntit
ē jā lhtatanīˈtaˈntit. 34 Iccāhuaniyān
cahuāˈyaˈntit ē chuntzaˈ tliˈhuiˈqui
nahuanāˈtit. Nūn chāˈtin huiˈxinaˈn
catimakasputtit nūn kentin
miyaˈjcaˈn.

35 Aˈcxniˈ huankōˈlh huāˈmāˈ,
Pablo tayalh pāntzīn ē maxquīˈlh
tapāxcatcaˈtzīn Dios na ixlacatīncaˈn
ixlīpōˈktucaˈn ē cheˈkelh ē tzuculh
huāˈyan. 36 Ixlīpōˈktucaˈn jātzaˈ

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

ixtalīpuhuan ē nā tahuāˈyalh.
37 Quinaˈn quilīpōˈktucaˈn aˈktuˈ
ciento āˈtuˈtumpuˈxamacāujchāxan tī
xaˈictojōmāˈnauj nac barco. 38 Aˈcxniˈ
ixtahuāˈyanīˈttzaˈ, tamakaˈlh trigo
nac mar ē chuntzaˈ jātzaˈ ixtzincan
barco.

Barco laclalh

39 Aˈcxniˈ xkakalh, marineros jā
ixtalakapasnaˈn tzamāˈ nac tiˈyaˈt.
Talaktzīˈlh jā ixquīpātanūnīˈt mar ē
ixkaˈlhī cucuj. Titapuhualh palh tzē
cahuālh ixtamālacatzunaˈjīlh aˈntzaˈ
barco. 40 Tacāˈtuˈcxli lāsuˈ ē chuntzaˈ
tachokolh nac mar xalactzinca līcāˈn
ē chuntzaˈ tzē tasakāˈlīlh barco.
Taxlaˈjalh xalāsuˈ ixlīkosnuˈ barco.
Tamakyāhualh luˈxuˈ xalaˈ ixquiniˈ
barco ē chuntzaˈ natantancslēˈn
ūˈniˈ. Barco tzuculh aˈn nac tiˈyaˈt.
41 Talaknūlh nac cāˈcucujnuˈ.
Ixquiniˈ barco aˈksātāyalh ē
jātzaˈ la tasakāˈlīlh. Ixlīsnūˈn
xcān mālakuanīlh ixchakēn
barco. 42 Tropas ixtamaknīcuˈtun
tachīˈnīˈn ē chuntzaˈ nūn
chāˈtin natasuāyanatacuta nac
mar ē chuntzaˈ tzē natatzāˈla.
43 Capitán ixmakapūtaxtūcuˈtun
Pablo. Ūˈtzaˈ jā līmakxtekli
nacāmaknīcan. Cāmāpaˈksīlh tī
tzē ixtasuāyanan xapūla catatojōlh
nac xcān ē cataˈaˈlh nac tiˈyaˈt.
44 Māpaˈksīniˈlh makapitzīn
catapūtacutli lhtaˈcaˈlaˈ ē makapitzīn
catapūtacutli xalacpītzun barco.
Chuntzaˈ tatacutkōˈlh nac xcān ē
taˈaˈkapūtaxtukōˈlh ixlīpōˈktucaˈn.

Pablo nac Malta

28 Aˈcxniˈ
xaˈicaˈkapūtaxtunīˈtaˈujtzaˈ,
iccaˈtzīuj pītzunaˈj tiˈyaˈt tū
ixuanican Malta. 2 Xalanīˈn aˈntzaˈ
quincātalakalhuˈmanniˈ. Ixlamāˈlh
xcān ē ixlonknuˈn. Tahuiˈlīlh
macscut. Quincātahuanin
caˈicskōˈnui. 3 Pablo putzalh
makxpātin quiˈhuiˈ. Aˈcxniˈ
ixmāpūcuˈtumāˈlh nac macscut,
taxtuchi lakatin lūhuaˈ tzāˈlatēlha
nac macscut ē macaxcalh
Pablo. 4 Aˈcxniˈ xalanīˈn nac
Malta talaktzīˈlh lūhuaˈ chī
ixlaknūhuaˈcaˈlh na ixmacan Pablo,
talāhuanilh:

—Ixlīcānaˈ huāˈmāˈ chiˈxcuˈ
maknīniˈnīˈt. Masqui aˈkapūtaxtulh
nac mar, ixlacasquiˈnca nanī ē
chuntzaˈ nalīxokoniˈ Dios.

5 Pablo tincxmakaˈlh lūhuaˈ nac
macscut ē jā tū laniˈlh. 6 Xlacaˈn
ixtapuhuan palh ixcuˈniˈlh jā īˈxcanīˈt
lūhuaˈ o palh ixaˈkāˈlh ē ixnīlh. Naj
tunca takaˈlhīlh. Aˈcxniˈ talaktzīˈlh jā tū
laniˈlh, ē tapuhuampālh ē talāhuanilh:

—Ūˈtzaˈ chāˈtin dios huāˈmāˈ chiˈxcuˈ.

7 Lacatzunaˈj ixuīˈlh ixtiˈyaˈt xapuxcuˈ
chiˈxcuˈ xalaˈ nac Malta. Xlaˈ ixuanican
Publio. Ūˈtzaˈ quincāhuiˈlīn na ixchic
aˈktuˈtun quilhtamacuj ē lhūhuaˈ
quincātlahuaniˈn tū tze. 8 Ixtātaˈ Publio
ixmāˈlh nac tamaˈ ē ixmacscutla ē
ixkaˈlhniˈtantin. Pablo lakaˈlh ē orarlīlh
ē huiˈlīniˈlh ixmacan ē mātzeyīlh.
9 Aˈcxniˈ mātzeyīlh, tamilh āˈmakapitzīn
huampala taˈjatatlanīˈn tī ixtahuiˈlānaˈlh
nac Malta. Nā cāmātzeyīca. 10 Lhūhuaˈ
talakalhuˈmān quincātatlahuaniˈn.
Aˈcxniˈ ictaxtūj, ūˈtunuˈn tamānūlh nac
barco tū naˈicmaclacasquīˈnāuj.

Pablo chāˈlh nac Roma

11 Ixlīˈaˈktuˈtun mālhcuyuˈ
icpūˈaˈuj aˈktin barco tū

ixtachokonīˈt na ixlacatzunaˈj Malta
ixlīpōˈktu cāˈlonkniˈ. Barco xlaˈ
xalaˈ nac cāˈlacchicniˈ Alejandría.
Ixyāhuaniˈcanīˈt nac barco
ixlīlakapascan tū aˈktuˈ ídolo tū
ixuanican Cástor ē Pólux. 12 Icchāˈuj
nac Siracusa ē aˈntzaˈ ictētahuiˈlauj
tuˈtumaˈj. 13 Aˈntzaˈ ictaxtūj ē
jāla lacatzaˈj icaˈuj. Āˈlīstān
icchāˈuj nac Regio. Ixlīlakalī
lalh ūˈniˈ nac sur. Ixlītuˈmaˈj
icchāˈuj nac Puteoli. 14 Aˈntzaˈ
iccātāˈlāpāxtokui āˈmakapitzīn
tāˈtimīn. Xlacaˈn quincātahuanin
caˈiccātāˈtachokouj aˈntzaˈ
aˈktojon quilhtamacuj. Āˈlīstān
ictaxtupalauj naˈicaˈnāuj nac Roma.
15 Ixcāmācaˈtzīnīcanīˈttzaˈ tāˈtimīn
nac Roma palh naˈicchāˈnāuj.
Xlacaˈn tataxtulh ē tamilh hasta
nac lītamāuj Apio ē nā jā huanican
Tres Tabernas. Aˈntzaˈ iclāpāxtokui
nac tej. Aˈcxniˈ cālaktzīˈlh Pablo
maxquīˈlh tapāxcatcaˈtzīn Dios
ē kaˈlhīlh tapāxuhuān. 16 Aˈcxniˈ
icchāˈuj nac Roma, capitán
cāmacamaxquīˈlh tachīˈnīˈn
xapuxcuˈ maktakaˈlhnaˈ. Pablo
makxtekca natachoko ixlīmān ē
chāˈtin tropa ixmaktakaˈlha.

Pablo aˈkchihuīnaˈnli nac Roma

17 Ixlītuˈtumaˈj Pablo
cāmātaˈsatīnīniˈlh xanapuxcuˈnuˈ
israelitas nac Roma. Aˈcxniˈ
talakminkōˈlh, Pablo cāhuanilh:
—Chiˈxcuhuīˈn israelitas, quit
jā tū iccātlahuaniˈnīˈt israelitas
tū jā tze nūn ixtahuiˈlatcaˈn
quinatātaˈnaˈcaˈn. Masqui
jā tū ictlahuanīˈt tū jā tze,
quimacamāstāˈca huaˈchi chāˈtin
tachīˈn na ixlīmāpaˈksīncaˈn
romanos nac Jerusalén. 18 Romanos
quintakelhasquiˈnīlh ē jā tū
tamaclalh tū tzē naquilīmaknīcan.
Ūˈtzaˈ ixquintalīmakxtekcuˈtun.
19 Israelitas jā talacasquiˈnli
naquimakxtekcan. Ūˈtzaˈ iclīsquiˈnli
quit caquinkelhasquiˈnīca
na ixlacatīn César, masqui
jā iccāmālacsuˈyu xalanīˈn
na quincāˈlacchicniˈ. 20 Ūˈtzaˈ
iccālīmātaˈsatīnīnīˈtaˈn huiˈxinaˈn.
Xaˈiccālaktzīˈncuˈtunān huiˈxinaˈn
ē xaˈiccātāˈchihuīnaˈncuˈtunān.
Israelitas taˈaˈkaˈīˈ
nacāmālacastālancuanīcan nīnīˈn.
Nā quit chuntzaˈ icaˈkaˈīˈ. Ūˈtzaˈ
quilīmacatūpixchīˈcanīˈt.

21 Xanapuxcuˈnuˈ israelitas
tahuanilh:
—Xalanīˈn nac Judea jā
tamacaminīˈt caˈpsnap mimpālacata.
Israelitas, tī taminchaˈ nac
Judea, jā tū quincātahuaninīˈtaˈn
mimpālacata. 22 Iclacasquiˈnāuj
caquilāhuaniuj tū huiˈx puhuaˈnaˈ.
Iccaˈtzīyāuj chī calhāxcuhuālh
huancan jā tze huāˈmāˈ secta —
huanica Pablo.

23 Tzamāˈ quilhtamacuj tū
ixlīlacsaccanīˈt, ixlhūhuaˈcaˈn
tamilh nac chic jā ixtachoko
Pablo. Pablo tzuculh tziˈsaj
cālītāˈkelhachihuīnaˈn
chī māpaˈksīniˈn Dios.
Cātāˈchihuīnaˈnli hasta jā
tzīˈsuanli. Cālītāˈchihuīnaˈnli
tū huan ixtachihuīn Dios
ixpālacata Jesús jā tatzoˈkniˈ
līmāpaˈksīn tū maxquīˈca Moisés
ē jā huanican profetas. Chuntzaˈ
Pablo cāmāˈaˈkaˈīˈnīcuˈtunli
ixpālacata Jesús. 24 Makapitzīn
ixtaˈaˈkaˈīˈmāˈnalh ē āˈmakapitzīn

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009

jā taˈaˈkaˈīˈlh. 25 Chuntzaˈ jā aˈktin
ixtalacapāstacniˈcaˈn ixtahuanīˈt.
Tatzuculh taˈaˈn. Aˈcxniˈ jānaˈj
ixtataxtu, Pablo cāhuanilh:

—Espíritu Santo huanli tū ixlīcānaˈ
aˈcxniˈ māchihuīnīlh aˈkchihuīnaˈ
Isaías. Chuntzaˈ cāhuanilh
quinapapanaˈcaˈn:

26 Capit ē cacāhuaˈniˈ huāˈmāˈ
tachiˈxcuhuīˈt:
Huiˈxinaˈn nakexpaˈtāˈtit ē jā
caticaˈtzītit tū huanicuˈtun;
nalaktzīˈnāˈtit ē jā cuenta
catitlahuaˈtit tū laktzīˈnāˈtit.
27 Jā tū tamakcaˈtzī na
ixlīstacnaˈcaˈn huāˈmāˈ
tachiˈxcuhuīˈt.
Ixaˈkaˈxkoˈlhcaˈn jā tzej
talīkexmata.
Ixlakastapuncaˈn jā talīlaktzīˈn.
Jā talaktzīˈncuˈtun ē jā
takexmatcuˈtun.
Jā tacaˈtzī tū huanicuˈtun.
Jā talakpalīcuˈtun
ixtalacapāstacniˈcaˈn
ē chuntzaˈ quit tzē
naˈiccāmātzeyī.

28 Pablo āˈchulāˈ ixchihuīnaˈn ē
cāhuanilh:

—Cacaˈtzītit huiˈxinaˈn huāˈmāˈ: Tī
jā israelitas cāmācaˈtzīnīcanīˈttzaˈ
chī Dios makapūtaxtūnuˈn. Xlacaˈn
natakexmata.

29 Aˈcxniˈ Pablo ixuanīˈttzaˈ
huāˈmāˈ, israelitas taˈaˈlh ē
ixtalīkelhachihuīnaˈntēlha.

30 Pablo aˈntzaˈ tachokolh aˈktuˈ
cāˈta nac chic jā ixsācuaˈnīˈt.
Ixcāmakamaktīniˈn ixlīpōˈktucaˈn
tī ixtalakmin. 31 Ixcāhuani chī
Dios māpaˈksīniˈn. Ixcāmāsuˈyuniˈ
ixpālacata Māpaˈksīniˈ Jesucristo
na ixlacatīncaˈn ē jā tī chāˈtin
ixmāmakchuyī.

El Nuevo Testamento en el totonaco de Patla y Chicontla © La Liga Bíblica 1999, 2009